

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 65

6 Μαΐου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3845

Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο Μηχανισμός στήριξης της ελληνικής οικονομίας

1. Με τη Δήλωση των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων της Ζώνης του ευρώ που δημοσιοποιήθηκε στις Βρυξέλλες την 25η Μαρτίου 2010 και προσαρτάται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα Ι, αποφασίστηκε για την οικονομική και τη δημοσιονομική σταθερότητα της ευρω-ζώνης, η δημιουργία μηχανισμού στήριξης.

2. Με τη Δήλωση για τη στήριξη της Ελλάδας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ που δημοσιοποιήθηκε στις Βρυξέλλες την 11η Απριλίου 2010 και προσαρτάται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα ΙΙ στην αγγλική γλώσσα, και σε μετάφρασή της στην ελληνική γλώσσα, αποφασίστηκε η ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης της παραγράφου 1 με την κατάρτιση κοινού προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, και από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τις ελληνικές αρχές.

3. Για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης που συγκροτήθηκε σύμφωνα με τις Δηλώσεις των προηγούμενων παραγράφων, καταρτίστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σχέδιο προγράμματος (Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής) το οποίο με επιστολές του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος διαβιβάστηκε, αφ' ενός προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου των Υπουργών Οικονομικών

της ευρω-ζώνης, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και αφ' ετέρου προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το σχέδιο προγράμματος προσαρτάται στον παρόντα νόμο ως Παραρτήματα ΙΙΙ και ΙV, στην ελληνική γλώσσα.

4. Παρέχεται στον Υπουργό Οικονομικών η εξουσιοδότηση να εκπροσωπεί το Ελληνικό Δημόσιο και να υπογράφει κάθε μνημόνιο συνεργασίας, συμφωνία ή σύμβαση δανεισμού, διμερή ή πολυμερή, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, προκειμένου να εφαρμοστεί το πρόγραμμα της προηγούμενης παραγράφου. Τα μνημόνια, οι συμφωνίες και οι συμβάσεις του προηγούμενου εδαφίου, εισάγονται στη Βουλή για κύρωση.

Άρθρο δεύτερο Καθορισμός γενικού πλαισίου και εξουσιοδοτήσεις για λήψη μέτρων εφαρμογής του προγράμματος

1. α. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, λαμβάνονται όλα τα ενδεικνύομενα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής, με τη συμπλήρωση, την κατάργηση ή την τροποποίηση των κειμένων διατάξεων, για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος του προηγούμενου άρθρου.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, διενεργείται απογραφή του πάσης φύσεως προσωπικού στο Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ..

Το προσωπικό που απογράφεται λαμβάνει τις πάσης φύσεως τακτικές ή έκτακτες αποδοχές, αποζημιώσεις και με οποιαδήποτε άλλη ονομασία αμοιβές, υποχρεωτικά μέσω τραπεζικού λογαριασμού από Ενιαία Αρχή Πληρωμής που συστήνεται με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα για τη συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία της Ενιαίας

Αρχής Πληρωμής, η διαδικασία απογραφής, η ένταξη των αναγκαίων στοιχείων σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων, ο χρόνος, ο τρόπος και τα όργανα απογραφής, καθώς και η ημερομηνία έναρξης της καταβολής των πάσης φύσεως αποδοχών, από την Ενιαία Αρχή Πληρωμής. Μετά την οριζόμενη από την ως άνω απόφαση ημερομηνία έναρξης καταβολής των πάσης φύσεως αποδοχών από την Ενιαία Αρχή Πληρωμής μέσω τραπεζικού λογαριασμού, απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η με διαφορετικό τρόπο καταβολή των πάσης φύσεως αποδοχών και εν γένει αμοιβών του πρώτου εδαφίου προς το προσωπικό του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ..

Με όμοια απόφαση μπορεί να εντάσσεται στο σύστημα της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής και το πάσης φύσεως προσωπικό των Ο.Τ.Α. και να ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

2. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, λαμβάνονται έκτακτα μέτρα για την προστασία των ασθενέστερων οικονομικών στρωμάτων και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, με στόχο την άμβλυνση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων κατά την περίοδο εφαρμογής του προγράμματος του προηγούμενου άρθρου. Ειδικότερα, με τα παραπάνω μέτρα, λαμβάνεται μέριμνα για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των φτωχών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού που διαβιώνουν υπό μειονεκτικές κοινωνικά συνθήκες, όπως η ανεργία, το γήρας, ο κοινωνικός αποκλεισμός, και η απουσία εισοδήματος.

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, λαμβάνονται έκτακτα μέτρα για τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας, την ενίσχυση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, την προστασία των καταναλωτών και την ομαλή λειτουργία των αγορών κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος του προηγούμενου άρθρου.

4. Κάθε επιδοτούμενος άνεργος λόγω τακτικής ή μακροχρόνιας ανεργίας, δικαιούται «επιταγή επανένταξης στην αγορά εργασίας».

Η αξία της ισοδυναμεί με το δικαιούμενο ποσό επιδότησης όπως διαμορφώνεται, μειούμενο κάθε φορά μέχρι τη λήξη της τακτικής ή μακροχρόνιας επιδότησης ανεργίας.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ, καθορίζεται ο τύπος της «επιταγής επανένταξης στην αγορά εργασίας», η μορφή, το περιεχόμενο της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με την ίδια ή όμοια απόφαση καταρτίζονται προγράμματα εργασίας που μπορεί να συμπεριλαμβάνουν εκπαίδευση – επαγγελματική κατάρτιση με τα οποία ο ΟΑΕΔ μπορεί να επιχορηγεί επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα για την πρόσληψη επιδοτούμενων ανέργων, κατόχων της «επιταγής επανένταξης στην αγορά εργασίας».

Στην προηγούμενη απόφαση προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η μετατροπή της κάθε φορά διαμορφούμενης αξίας της επιταγής επανένταξης στην αγορά εργασίας σε επιχορήγηση του εργοδότη και η θεσμική διασφάλιση για την αποτροπή καταχρηστικών πρακτικών.

Επίσης μπορεί να προβλέπεται η συνέχιση της επιχορήγησης του εργοδότη σε ποσοστό επί των ασφαλιστικών εισφορών εργοδοτών και εργαζομένων και η διάρκεια αυτής.

Αν ο προσλαμβανόμενος απολυθεί πριν από το χρόνο λήξης του δικαιώματος επιδότησης λαμβάνει το επίδομα ανεργίας για το υπόλοιπο διάστημα.

5. Με στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας ατόμων που βρίσκονται κοντά στο όριο συνταξιοδότησης, ο ΟΑΕΔ μπορεί να επιχορηγεί Εταιρείες Προσωρινής Απασχόλησης (Ε.Π.Α.) του άρθρου 20 του ν. 2956/2001 (ΦΕΚ 101 Α'), για την πρόσληψη επιδοτούμενων ή μακροχρόνια ανέργων ηλικίας 55 έως και 64 ετών, για εργασία στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται από το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), με προγράμματα εργασίας που καταρτίζονται με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ.

Για εργασία στα Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως προνοιακά ιδρύματα και Δομές Ψυχικής Υγείας, καθώς και στον ΟΚΑΝΑ, στα Κέντρα Πρόληψης, στο ΚΕΘΕΑ και σε αντίστοιχα ιδρύματα που εποπτεύονται από τους Ο.Τ.Α., η πρόσληψη επιδοτούμενων ή μη επιδοτούμενων ανέργων γίνεται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα ηλικιακά όρια του προηγούμενου εδαφίου και η μακροχρόνια ανεργία. Στην περίπτωση αυτή η κοινή απόφαση που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο συνυπογράφεται και από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια ένταξης, οι ανάγκες των φορέων του δημόσιου τομέα του προηγούμενου εδαφίου, η διάρκεια, το ποσό της επιχορήγησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Το υπολειπόμενο κόστος που προκύπτει από την αφαίρεση του ποσού επιχορήγησης του προηγούμενου εδαφίου από συνολικό μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος, καταβάλλεται από τον έμμεσο εργοδότη στον άμεσο.

Για την εφαρμογή των προγραμμάτων της παραγράφου αυτής, δεν έχει εφαρμογή η παράγραφος (γ) του άρθρου 24 του ν. 2956/2001 (ΦΕΚ 258 Α') για μια τριετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Η επιλογή των Ε.Π.Α. του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής γίνεται από τον ΟΑΕΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις περί κρατικών προμηθειών και η αμοιβή τους βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΟΑΕΔ.

6. Άνεργοι εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ ηλικίας μέχρι 24 ετών δύνανται να εργαστούν σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες, συνάπτοντας σύμβαση απόκτησης εργασιακής εμπειρίας διάρκειας μέχρι 12 μηνών. Κατά τη διάρκεια της σύμβασης αυτής οι ακαθάριστες αποδοχές τους αντιστοιχούν στο 80% του κατώτατου βασικού μισθού ή βασικού ημερομισθίου όπως ορίζεται κάθε φορά από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και ασφαρίζονται στους κλάδους σύνταξης, ασθένειας σε είδος και επαγγελματικού κινδύνου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ενώ οι σχετικές ασφαλιστικές εισφορές αποδίδονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από τον ΟΑΕΔ. Μετά το πέρας της σύμβασης αυτής είναι δυνατή η συνέχιση της απασχόλησης

σής τους και η ένταξη σε προγράμματα του ΟΑΕΔ, εφόσον η σύμβαση απόκτησης εργασιακής εμπειρίας μετατραπεί σε σύμβαση εργασίας. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ μπορεί να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

7. Οι όροι των Ομοιοεπαγγελματικών και Επιχειρησιακών Συμβάσεων Εργασίας μπορούν να αποκλίνουν έναντι των αντίστοιχων όρων Κλαδικών Συμβάσεων Εργασίας, καθώς και των Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και οι όροι των Κλαδικών Συμβάσεων Εργασίας μπορούν να αποκλίνουν έναντι των αντίστοιχων όρων Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

8. Ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ, ηλικίας άνω των 30 και μέχρι 65 ετών, που διέκοψαν την άσκηση του επαγγέλματός τους, καλύπτονται για παροχές ασθένειας σε είδος (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη) από τον Κλάδο Υγείας του Οργανισμού για δύο (2) χρόνια από τη διακοπή της ασφάλισης, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Έχουν πραγματοποιήσει στην ασφάλιση οποιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού εξακόσιες (600) ημέρες εργασίας ή δύο (2) χρόνια.

Το κατώτατο όριο των εξακοσίων (600) ημερών εργασίας ή των δύο (2) ετών αυξάνεται ανά εκατόν είκοσι (120) ημέρες ή τέσσερις (4) μήνες κάθε χρόνο μετά τη συμπλήρωση του τριακοστού (300ού) έτους της ηλικίας και μέχρι τη συμπλήρωση τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων (4.500) ημερών ή δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης.

β. Να μην ασφαλιζονται για οποιονδήποτε λόγο στο Δημόσιο ή σε ασφαλιστικό οργανισμό.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος άρθρου.

9. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου, για τις ανάγκες εφαρμογής του προγράμματος του προηγούμενου άρθρου ρυθμίζονται θέματα που αφορούν:

α) τη διαδικασία προσφυγής στον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας,

β) την αύξηση του ορίου απολύσεων, στις περιπτώσεις ομαδικών απολύσεων,

γ) τον καθορισμό του ύψους και τον τρόπο καταβολής της αποζημίωσης του απολυομένου,

δ) τα μέτρα αποτροπής απολύσεων εργαζομένων μεγάλης ηλικίας που βρίσκονται στο στάδιο πριν τη συνταξιοδότησή τους, ανεξάρτητα αν πρόκειται για ομαδικές απολύσεις ή μεμονωμένες,

ε) τον καθορισμό των όρων απασχόλησης και το κατώτατο ημερομίσθιο των νέων ηλικίας κάτω των 25 ετών που εισέρχονται στην αγορά εργασίας για πρώτη φορά, στ) τον καθορισμό των εν γένει όρων απασχόλησης και ασφάλισης των απασχολούμενων σε συμβάσεις μαθητείας, η διάρκεια των οποίων δεν μπορεί να είναι ανώτερη του έτους,

ζ) τον καθορισμό της ανώτατης διάρκειας των συμβάσεων ορισμένου χρόνου.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να αναστέλλεται η αποπληρωμή δανείων που έχουν συναφθεί με τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας για την αγορά ή μίσθωση κατοικίας και να επαναρυθμίζονται οι όροι πληρωμής των δανείων αυτών.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται τα σχετικά με την αποπληρωμή των στεγαστικών και άλλων συναφών δανείων που έχουν χορηγηθεί από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.), να διευρύνεται ο κύκλος των δικαιούχων για τη λήψη δανείων από το Τ.Π.Δ. με την ένταξη εργαζομένων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και να οργανώνονται προγράμματα του Τ.Π.Δ. για την αναχρηματοδότηση στεγαστικών και άλλων συναφών δανείων που έχουν λάβει από άλλα πιστωτικά ιδρύματα δικαιούχοι δανειοδότησης από το Τ.Π.Δ..

12. Με τα προεδρικά διατάγματα των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να παρέχεται περαιτέρω εξουσιοδότηση, προκειμένου θέματα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα να ρυθμίζονται με υπουργικές αποφάσεις. Με τέτοιες υπουργικές αποφάσεις μπορεί να θεσπίζονται και οι αναγκαίες αγορανομικές διατάξεις. Τα προεδρικά διατάγματα των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να προβλέπουν τις ανάλογες και αναγκαίες διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα για την περίπτωση παραβίασης των διατάξεων που θεσπίζουν και εκδίδονται εντός των χρονικών πλαισίων εφαρμογής και σύμφωνα με τις προβλέψεις του προγράμματος του προηγούμενου άρθρου μέχρι 31.12.2010.

Άρθρο τρίτο

Μέτρα για τη μείωση των δημόσιων δαπανών

1. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργιών και υπαλλήλων των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α'), καθώς και τα έξοδα παράστασης των προσώπων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου και νόμου, μειώνονται κατά ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%).

2. Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα επιδόματα που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

3. Στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, στο οποίο δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3205/2003, εξαιρούνται από τη μείωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεδεμένα με το ανθυγιεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους ή με το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους. Αν στο ανωτέρω προσωπικό δεν καταβάλλονται επιδόματα, αποζημιώσεις ή αμοιβές κατά την έννοια της παραγράφου 1, οι πάσης φύσεως αποδοχές μειώνονται κατά τρία τοις εκατό (3%).

4. Οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε

γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, ή διαιτητική απόφαση, ή με ατομική σύμβαση εργασίας ή συμφωνία προβλεπόμενα, των εργαζομένων χωρίς εξαίρεση στους φορείς του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, μειώνονται κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%).

Από τη μείωση του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεόμενα με το ανθυγιεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους και το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους.

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και για τα αιρετά όργανα Ο.Τ.Α., τους διοικητές, υποδιοικητές, προέδρους, αντιπροέδρους των Ν.Π.Δ.Δ., τους προέδρους, αντιπροέδρους και τα μέλη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, καθώς και τους προέδρους, αντιπροέδρους, διευθύνοντες συμβούλους και εκτελεστικά μέλη διοικητικών συμβουλίων των Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στο Κράτος, σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α. ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) του προϋπολογισμού τους ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005.

6. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδειάς που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητική απόφαση ή με ατομική σύμβαση εργασίας ή συμφωνία, για λειτουργούς, υπαλλήλους και μισθωτούς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1 έως και 4, καθώς και για τα πρόσωπα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 5, καθορίζονται ως εξής:

α) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων σε πεντακόσια (500) ευρώ.

β) Το επίδομα εορτών Πάσχα σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ.

γ) Το επίδομα αδειάς, σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ.

Τα επιδόματα του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται εφόσον οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων και των επιδομάτων του προηγούμενου εδαφίου, δεν υπερβαίνουν κατά μήνα, υπολογιζόμενες σε δωδεκάμηνη βάση, τα τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Αν με την καταβολή των επιδομάτων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές υπερβαίνουν το ύψος αυτό, τα επιδόματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής καταβάλλονται μέχρι του ορίου των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, με ανάλογη μείωσή τους.

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 εφαρμόζονται και για το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων του άρθρου αυτού.

8. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων κατ'ελάχιστον κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης ή ρήτρας ή όρου συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας.

9. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και κατά περίπτωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών

και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθορίζεται ο χρόνος καταβολής των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδοματος αδειάς και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 6 και 10 έως και 14 του άρθρου αυτού.

10. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδειάς που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους όλων των φορέων κύριας ασφάλισης, με εξαίρεση τους συνταξιούχους του Ο.Γ.Α., χορηγούνται εφόσον ο δικαιούχος έχει υπερβεί το 60ό έτος της ηλικίας του και το ύψος τους καθορίζεται ως εξής:

α) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων, στο ποσό των τετρακοσίων (400) ευρώ.

β) Το επίδομα εορτών Πάσχα, στο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ.

γ) Το επίδομα αδειάς, στο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ.

11. Από το όριο ηλικίας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο εξαιρούνται όσοι εξ ιδίου δικαιώματος λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή με το καθεστώς των βαρέων και ανθυγιεινών ή των οικοδομικών επαγγελματιών, καθώς και οι δικαιούχοι εκ μεταβιβάσεως, εφόσον οι τελευταίοι:

α) είναι δικαιούχοι λόγω θανάτου συζύγου, ή

β) δεν έχουν υπερβεί το 18ο έτος ή αν σπουδάζουν, το 24ο έτος της ηλικίας τους, ή

γ) είναι ανίκανοι για άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος σε ποσοστό μεγαλύτερο του 67%.

12. Αν καταβάλλονται στο ίδιο πρόσωπο δύο κύριες συντάξεις από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, τα επιδόματα της παραγράφου 10 καταβάλλονται μόνο από τον φορέα που καταβάλλει την μεγαλύτερη σύνταξη.

13. Αν στη σύνταξη συντρέχουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι εκ μεταβιβάσεως, το ποσό των επιδομάτων επιμερίζεται αναλόγως στα συνδικαιούχα πρόσωπα.

14. Τα επιδόματα της παραγράφου 10 δεν καταβάλλονται, εφόσον οι καταβαλλόμενες συντάξεις, συμπεριλαμβανομένων και των επιδομάτων της παραγράφου 10, υπολογιζόμενες σε δωδεκάμηνη βάση υπερβαίνουν κατά μήνα, τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ. Αν με την καταβολή των επιδομάτων της παραγράφου 10, οι καταβαλλόμενες συντάξεις υπερβαίνουν το ύψος αυτό, τα επιδόματα της παραγράφου 10 καταβάλλονται μέχρι του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, με ανάλογη μείωσή τους.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των παραγράφων 10 έως και 14 του άρθρου αυτού.

16. Η καταβολή της δεύτερης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης του άρθρου 1 του ν. 3808/2009 (ΦΕΚ 227 Α'), όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου και νόμου, αναστέλλεται. Ο προσδιορισμός του χρόνου καταβολής της δόσης αυτής, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα επιδόματα κινδύνου που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο τέταρτο**Αύξηση Φ.Π.Α. και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης**

1. Τα πρώτο και δεύτερο εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Προστιθέμενης Αξίας, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

«Ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας ορίζεται σε είκοσι τρία τοις εκατό (23%) στη φορολογητέα αξία.

Κατ' εξαίρεση, για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έντεκα τοις εκατό (11%).»

2. α. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 97 του ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α') αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«Στην τιμή αυτή ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) ορίζεται σε ποσοστό 67% με ελάχιστο ποσό είσπραξης τα 80,40 ευρώ ανά 1.000 τσιγάρα.»

β. Οι διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 97 του ν. 2960/2001, αντικαθίστανται ως εξής:

«α) σε έναν πάγιο φόρο ο οποίος επιβάλλεται ανά μονάδα προϊόντος, το ποσό του οποίου είναι ίσο προς 10% της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης, η οποία προκύπτει από το άθροισμα του ειδικού φόρου κατανάλωσης καπνού και του φόρου προστιθέμενης αξίας, που επιβάλλονται στην πλέον ζητούμενη τιμή λιανικής πώλησης των τσιγάρων και είναι το ίδιο (πάγιο στοιχείο) για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων, ανεξάρτητα από την τιμή λιανικής πώλησής του και

β) σε έναν αναλογικό φόρο ο οποίος είναι 58,43% και προκύπτει από το κλάσμα που έχει ως αριθμητή το γινόμενο του συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης επί την πλέον ζητούμενη τιμή, μείον τον πάγιο φόρο και παρονομαστή την πλέον ζητούμενη τιμή. Ο αναλογικός συντελεστής 58,43% υπολογίζεται στην τιμή λιανικής πώλησης χιλίων (1.000) τεμαχίων τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι ίδιος για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων. Στα τσιγάρα που πωλούνται σε τιμή μικρότερη από την τιμή λιανικής πώλησης των τσιγάρων της πλέον ζητούμενης κατηγορίας τιμών, το συνολικό ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α' και β' δεν μπορεί να είναι κατώτερο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνολικού ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα τσιγάρα της πλέον ζητούμενης κατηγορίας τιμών.»

γ. Οι διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 97 του ν. 2960/2001, αντικαθίστα-

νται ως εξής:

«α) Στα πούρα ή σιγαρίλλοι σε ποσοστό 34% επί της κατά χιλιόγραμμο τιμής λιανικής πώλησής τους.

β) Στο λεπτοκομμένο καπνό, ο οποίος προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων τσιγάρων και στα άλλα καπνά για κάπνισμα, σε ποσοστό 69% επί της κατά χιλιόγραμμο τιμής λιανικής πώλησής τους.»

3. α. Η παράγραφος 2 του άρθρου 81 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης καθορίζεται σε δύο χιλιάδες τετρακόσια πενήντα (2.450) ευρώ, ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.»

β. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 81 του ν. 2960/2001 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Εφαρμόζεται μειωμένος κατά πενήντα τοις εκατό (50%) ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης, έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή για την αιθυλική αλκοόλη που προορίζεται για την παρασκευή ούζου ή που περιέχεται στο τσίπουρο και την τσικουδιά. Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε χίλια διακόσια είκοσι πέντε (1.225) ευρώ, ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.»

γ. Η παράγραφος 2 του άρθρου 87 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο φόρος αυτός ορίζεται σε δύο ευρώ και εξήντα λεπτά (2,60 €) ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μπίρας.»

δ. Το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 87 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε ένα ευρώ και τριάντα λεπτά (1,30 €) ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μπίρας.»

4. Το άρθρο 89 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 89

Συντελεστές Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης

Ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα προϊόντα του προηγούμενου άρθρου ορίζεται σε εκατόν δύο (102) ευρώ ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος, με εξαίρεση τα προϊόντα που ορίζονται στις παραγράφους 6 και 7 του σημείου Β' του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού (Ε.Κ.) της Επιτροπής 606/2009 (ΕΕL 193/24.7.2009) για τα οποία ο συντελεστής ορίζεται σε πενήντα ένα (51) ευρώ ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος.»

5. Οι περιπτώσεις α' μέχρι και ιβ', καθώς και η περίπτωση κστ' του πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ (Σ.Ο.)	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
α) Βενζίνη με μόλυβδο	27101151 και 27101159	681	1.000 λίτρα
β) Βενζίνη χωρίς μόλυβδο - με αριθμό οκτανίων μέχρι 96,5 - με αριθμό οκτανίων μεγαλύτερο των 96,5	27101141 και ΕΧ27101145 ΕΧ27101145 και 27101149	670	1.000 λίτρα
γ) Βενζίνη χωρίς μόλυβδο με την προσθήκη ειδικών προσθέτων, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, προσφέρεται προς πώληση ή και χρησιμοποιείται ως ισοδύναμο καύσιμο αντί της μολυβδούχου βενζίνης των κωδικών της Σ.Ο. 27101151 και 27111159	27101141, 27101145 και 27101149	670	1.000 λίτρα
δ) Βενζίνη αεροπλάνων	27101131	697	1.000 λίτρα
ε) Ειδικό καύσιμο αεριωθούμενων τύπου βενζίνης	27101170	697	1.000 λίτρα
στ) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων	27101941, 27101945 και 27101949	412	1.000 λίτρα
ζ) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης	27101941, 27101945 και 27101949	412	1.000 λίτρα

η) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται για χρήσεις άλλες από αυτές που καθορίζονται στις παραπάνω περιπτώσεις στ) και ζ)	27101941, 27101945 και 27101949	412	1.000 λίτρα
θ) Πετρέλαιο εξωτερικής καύσης (FUEL OIL-Μαζούτ)	27101961, 27101963, 27101965 και 27101969	19	1.000 χιλιόγραμμα
ι) Φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων	27101921 και 27101925	440	1.000 λίτρα
ια) Φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης	27101921 και 27101925	440	1.000 λίτρα
ιβ) Φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις εκτός από αυτές που καθορίζονται στις παραπάνω περιπτώσεις ι) και ια)	27101921 και 27101925	440	1.000 λίτρα
κστ) Βιοντήζελ από μεθυλεστέρες λιπαρών οξέων, όπως ορίζεται με την απόφαση Α.Χ.Σ. 334/2004, που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων, είτε αυτούσιο είτε σε ανάμιξη με πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) της παραπάνω περίπτωσης στ)	38249099	412	1.000 λίτρα

6.α. Στα αποθέματα πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) θέρμανσης που έχει στην κυριότητά του, την 25.2010 κάθε επιτηδευματίας, που έχει λάβει αριθμό μητρώου Διακινητών Πετρελαίου Θέρμανσης (ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ.), τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση και έχει πραγματοποιηθεί η φυσική τους έξοδος από τις φορολογικές αποθήκες, αλλά δεν έχουν διατεθεί στην κατανάλωση, επιβάλλεται εφάπαξ φόρος ισόποσος με τη διαφορά των φορολογικών επιβαρύνσεων που εφαρμόζονται από 3.5.2010 ήτοι του ειδικού φόρου κατανάλωσης και του φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) και των ήδη καταβληθέντων κατά την έξοδό τους από τη φορολογική αποθήκη ειδικού φόρου κατανάλωσης και Φ.Π.Α..

β. Ο εφάπαξ φόρος επιβάλλεται στα αποθέματα της προηγούμενης παραγράφου που έχει στην κυριότητά του ο επιτηδευματίας ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ., την 25.2010 σε εγκαταστάσεις του ή σε εγκαταστάσεις τρίτων, ανεξάρτητα από το χρόνο λήξης της διαχειριστικής του περιόδου ή την κατηγορία των βιβλίων που τηρεί ή την απαλλαγή από την τήρηση βιβλίων.

γ. Σε περίπτωση που ο επιτηδευματίας ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ. πραγματοποιεί πωλήσεις σε δικαιούχους χρήσης πετρελαίου θέρμανσης και δικαιούτα επιστροφής, τότε ο οφειλόμενος εφάπαξ φόρος συμψηφίζεται με τα προς επιστροφή ποσά των φορολογικών επιβαρύνσεων, λόγω της εξομοίωσης του ειδικού φόρου κατανάλωσης του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) θέρμανσης με το πετρέλαιο κίνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 3634/2008 (ΦΕΚ 9/Α').

δ. Σε περίπτωση που ο επιτηδευματίας ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ. δεν πραγματοποιεί πωλήσεις σε δικαιούχους χρήσης πετρελαίου θέρμανσης και δεν δικαιούται επιστροφής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 3634/2008 τότε ο οφειλόμενος εφάπαξ φόρος καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή από τον υπόχρεο δήλωσης εις διπλούν στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματός του Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), το αργότερο μέχρι και τις 7.6.2010. Το ένα αντίτυπο της δήλωσης με ημερομηνία παραλαβής και θεωρημένο από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. επιστρέφεται στον υπόχρεο.

Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή του οφειλόμενου εφάπαξ φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης ή ανακριβούς δήλωσης ή εκπρόθεσμης δήλωσης εφαρμόζονται οι κυρώσεις οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179/Α'), καθώς και οι κυρώσεις των περι ληθρεμπορίας διατάξεων του ν. 2960/2001 εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Για τη διαδικασία βεβαίωσης εφαρμόζονται ανάλογα οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151/Α').

ε. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος συμψηφισμού του εφάπαξ φόρου επί των αποθεμάτων με τα προς επιστροφή ποσά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 3634/2008, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης του εφάπαξ φόρου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

στ. Κάθε άλλη διάταξη, η οποία αντίκειται στις ανωτέρω διατάξεις της παραγράφου αυτής, δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις οι οποίες ρυθμίζονται με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής.

7. α. Οι περιπτώσεις α), β) και γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν.3833/2010 (ΦΕΚ 40/Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«α) από 15.000 ευρώ μέχρι και 20.000 ευρώ, ποσοστό 10%,

β) άνω των 20.000 ευρώ μέχρι και 28.000 ευρώ, ποσοστό 30%,

γ) άνω των 28.000 ευρώ, ποσοστό 40%».

β. Η παράγραφος 2 του άρθρου 17 του ν. 3833/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Προκειμένου για μεταχειρισμένα όμοια αυτοκίνητα, το ποσοστό του φόρου καθορίζεται ως εξής:

α) από 11.000 ευρώ μέχρι και 14.000 ευρώ, ποσοστό 10%,

β) άνω των 14.000 ευρώ μέχρι και 19.000 ευρώ, ποσοστό 30%,

γ) άνω των 19.000 ευρώ ποσοστό 40%.

Οι τιμές της παραγράφου αυτής προκύπτουν με βάση τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 126 του ν. 2960/2001.

Ο ανωτέρω φόρος επιβάλλεται επί της φορολογητέας αξίας του άρθρου 126 του ν. 2960/2001.»

8. Τα ποσά που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και στο άρθρο 4 του ν. 3723/2008 (ΦΕΚ 250/Α') αυξάνονται κατά 15 δισεκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα.

Άρθρο πέμπτο

Έκτακτη εισφορά στα κέρδη των νομικών προσώπων και ειδικός φόρος τηλεοπτικών διαφημίσεων

1. Επιβάλλεται έκτακτη, εφάπαξ εισφορά κοινωνικής ευθύνης, στο συνολικό καθαρό εισόδημα, οικονομικού έτους 2010, των νομικών προσώπων του άρθρου 2 παράγραφος 4 και 101 παράγραφος 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994, ΦΕΚ 151/Α'). Η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στο καθαρό εισόδημα, όπως αυτό προσδιορίζεται στις διατάξεις των άρθρων 31 παράγραφος 19 και 105 παράγραφος 7 του ίδιου Κώδικα, εφόσον το εισόδημα αυτό υπερβαίνει τα εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ. Η εισφορά επιβάλλεται στο σύνολο του καθαρού εισοδήματος. Αν το καθαρό εισόδημα είναι ίσο ή μικρότερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, δεν επιβάλλεται εισφορά.

Για τις επιχειρήσεις που δημοσίευσαν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τους κανόνες των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Λ.Π.), η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από την εφαρμογή τους, εφόσον αυτά είναι μεγαλύτερα από το συνολικό καθαρό εισόδημα, όπως αυτό προσδιορίζεται στα προηγούμενα εδάφια και υπερβαίνουν τα εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

2. Η έκτακτη εισφορά, που επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή στα καθαρά κέρδη της προηγούμενης παραγράφου, υπολογίζεται ανά κλιμάκιο ως εξής:

α) Για συνολικό καθαρό εισόδημα ή καθαρά κέρδη από ένα (1) ευρώ έως και τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, η έκτακτη εισφορά ισούται με το γινόμενο τους επί συντελεστή τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Για τη διαφορά του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των καθαρών κερδών από τριακόσιες χιλιάδες ένα (300.001) ευρώ έως και ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή έξι τοις εκατό (6%) και

γ) Για τη διαφορά του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των καθαρών κερδών από ένα εκατομμύριο ένα (1.000.001) ευρώ έως και πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ, η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή οκτώ τοις εκατό (8%).

δ) Για τη διαφορά του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των καθαρών κερδών από πέντε εκατομμύρια ένα (5.000.001) ευρώ και άνω, η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%).

Το ποσό της έκτακτης εισφοράς περιορίζεται αναλόγως, σε κάθε περίπτωση, ώστε το εναπομένον συνολικό καθαρό εισόδημα ή τα καθαρά κέρδη, που απετέλεσαν τη βάση προσδιορισμού της, να μην υπολείπεται του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

3. Σε περίπτωση υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου, ως συνολικό καθαρό εισόδημα ή καθαρά κέρδη για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, λαμβάνεται το ποσό που προκύπτει αναλογικά για τους δώδεκα (12) μήνες.

4. Το συνολικό καθαρό εισόδημα ή τα καθαρά κέρδη της παραγράφου 1, επί των οποίων επιβάλλεται η έκτακτη εισφορά, δεν μπορεί να υπερβαίνουν το διπλάσιο του μέσου όρου των συνολικών καθαρών εισοδημάτων ή των καθαρών κερδών των δύο προηγούμενων οικονομικών ετών, 2008 και 2009. Αν για κάποιο από τα έτη αυτά δεν δημοσιεύθηκαν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τους κανόνες των Δ.Λ.Π., λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, μόνο τα καθαρά κέρδη του οικονομικού έτους που δημοσιεύθηκαν.

5. Για τον υπολογισμό της έκτακτης εισφοράς εκδίδεται εκκαθαριστικό σημείωμα, αντίγραφο του οποίου αποστέλλεται στην επιχείρηση. Η έκτακτη εισφορά βεβαιώνεται οίκοθεν από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία της επιχείρησης κατά την οριζόμενη διαδικασία στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης της επιχείρησης, η έκτακτη εισφορά βεβαιώνεται σε βάρος της νέας επιχείρησης που προήλθε από τη μετατροπή ή τη συγχώνευση.

Αν από φορολογικό έλεγχο προκύψει διαφορά του καθαρού εισοδήματος ή των καθαρών κερδών, δεν επιβάλλεται επιπλέον έκτακτη εισφορά, ούτε επιστρέφεται εισφορά που τυχόν καταβλήθηκε.

6. Η προθεσμία άσκησης προσφυγής ή υποβολής αίτησης για διοικητική επίλυση της διαφοράς, καθώς και η άσκηση της προσφυγής ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου, δεν αναστέλλει τη βεβαίωση και την είσπραξη της εισφοράς.

7. Οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, καθώς και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν.2717/1999, ΦΕΚ 97/Α'), όπως ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως και για την έκτακτη εισφορά του άρθρου αυτού, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

8. Η έκτακτη εισφορά που βεβαιώνεται, καταβάλλεται σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του Ιανουαρίου 2011 και η καθεμία από τις επόμενες, μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του κάθε μήνα, αντίστοιχα. Το ποσό της κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των χιλίων (1.000) ευρώ. Αν η καταβολή του συνόλου της έκτακτης εισφοράς γίνει μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, χορηγείται έκπτωση δύο τοις εκατό (2%), με εξαίρεση την περίπτωση που το σύνολο της έκτακτης εισφοράς πρέπει να καταβληθεί σε μία μόνο δόση.

9. Η έκτακτη εισφορά που καταβάλλεται, δεν εκπίπτει ως δαπάνη κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος.

10. Η έκτακτη εισφορά επιστρέφεται κατά το μέρος που αποδεδειγμένα το εισόδημα ή τα κέρδη επί των οποίων επιβλήθηκε, απετέλεσε και εισόδημα ή κέρδη άλλης επιχείρησης, για τα οποία καταβλήθηκε έκτακτη εισφορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται η διαδικασία καταβολής της έκτακτης εισφοράς, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία επιστροφής

της εισφοράς για την περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

12. Επιβάλλεται ειδικός φόρος στις διαφημίσεις που προβάλλονται από την τηλεόραση. Ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί της αξίας της διαφήμισης που υπολογίζουν τα τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ο φόρος βαρύνει άμεσα τη διαφημιζόμενη επιχείρηση ή τον διαφημιστή που μεσολαβεί και το τιμολόγιο εκδίδεται στο όνομά του. Εφόσον το τιμολόγιο εκδίδεται στο όνομα του διαφημιστή που μεσολαβεί, αντίγραφο του τιμολογίου με τη σφραγίδα και την υπογραφή του εκδότη αποστέλλεται στο διαφημιζόμενο μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την έκδοση του τιμολογίου. Στα πιστωτικά τιμολόγια που εκδίδουν τα τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης πρέπει να αναγράφονται και οι αριθμοί των σχετικών τιμολογίων.

Τον ειδικό φόρο εισπράττουν τα τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης και αποδίδουν στο Δημόσιο με μηνιαίες δηλώσεις που υποβάλλουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος αυτών, μέχρι την εικοστή (20ή) ημέρα κάθε μήνα, για τα έσοδα από τις τηλεοπτικές διαφημίσεις του προηγούμενου μήνα.

Τα θέματα που αφορούν τη βεβαίωση, τον έλεγχο, την παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου και την έκδοση καταλογιστικών πράξεων διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά στη φορολογία εισοδήματος. Οι διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και στη φορολογία αυτή.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του φόρου της παραγράφου αυτής και κάθε άλλη λεπτομέρεια ή διαδικασία εφαρμογής των διατάξεών της.

Άρθρο έκτο Οργανωτικά μέτρα στις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών μπορεί να συστήνονται, αναδιοργανώνονται, αναδιαρθρώνονται και να καταργούνται υπηρεσίες οποιουδήποτε επιπέδου του Υπουργείου Οικονομικών σε κεντρικό ή περιφερειακό επίπεδο.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), στους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, οι κεντρικές, περιφερειακές και αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες εντός του ίδιου νομού ή εντός του ίδιου νησιού, θεωρούνται οργανικές μονάδες της ίδιας αρχής και η μετακίνηση εντός αυτών διενεργείται με μόνη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με βάση τις υπηρεσιακές ανάγκες.

Άρθρο έβδομο Έναρξη ισχύος

1. Οι διατάξεις του άρθρου τρίτου ισχύουν από την 1η Ιουνίου 2010.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου τέταρτου ισχύουν από την 1η Ιουλίου 2010, με εξαίρεση τα αγαθά της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου για τα οποία οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν από την 3η Μαΐου 2010.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως και 8 του άρθρου τέταρτου ισχύουν από την 3η Μαΐου 2010.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου πέμπτου ισχύουν από την 1η Ιουλίου 2010.

5. Η ισχύς των λοιπών διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Στο σχέδιο νόμου «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας από τα Κράτη Μέλη της ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο»

Βρυξέλλες, 25 Μαρτίου 2010

ΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Επιβεβαιώνουμε εκ νέου ότι όλα τα μέρη της ζώνης του ευρώ πρέπει να ασκούν υγιείς εθνικές πολιτικές βάσει των συμφωνηθέντων κανόνων και πρέπει να έχουν επίγνωση της κοινής ευθύνης τους για την οικονομική και δημοσιονομική σταθερότητα της ζώνης.

Υποστηρίζουμε πλήρως τις προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης και επικροτούμε τα συμπληρωματικά μέτρα που αναγγέλθηκαν στις 3 Μαρτίου και τα οποία επαρκούν για τη διασφάλιση των δημοσιονομικών στόχων του 2010. Αναγνωρίζουμε ότι οι ελληνικές αρχές έλαβαν φιλόδοξα και αποφασιστικά μέτρα τα οποία αναμένεται να επιτρέψουν στην Ελλάδα να ανακτήσει την πλήρη εμπιστοσύνη των αγορών.

Τα μέτρα εξυγίανσης που έλαβε η Ελλάδα αποτελούν σημαντική συμβολή προς την ενίσχυση της δημοσιονομικής διατηρησιμότητας και της εμπιστοσύνης της αγοράς. Η ελληνική κυβέρνηση δεν ζήτησε χρηματοδοτική υποστήριξη. Ως εκ τούτου, δεν ελήφθη σήμερα απόφαση για την ενεργοποίηση του μηχανισμού που αναφέρεται κατωτέρω.

Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ επιβεβαιώνουν εκ νέου την ετοιμότητά τους να αναλάβουν αποφασιστική και συντονισμένη δράση, εφόσον χρειασθεί, για να διασφαλίσουν τη δημοσιονομική σταθερότητα της ευρωζώνης στο σύνολό της, όπως αποφασίστηκε την 11^η Φεβρουαρίου.

Τα κράτη μέλη της ευρωζώνης είναι έτοιμα να συνεισφέρουν σε συντονισμένο διμερή δανεισμό, στο πλαίσιο δέσμης η οποία θα περιλαμβάνει ουσιαστική χρηματοδότηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και πλειοψηφική ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Ο μηχανισμός αυτός ο οποίος συμπληρώνει τη χρηματοδότηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, πρέπει να θεωρείται ως έσχατο μέτρο, το οποίο θα σημαίνει ιδίως ότι δεν είναι επαρκής η χρηματοδότηση της αγοράς. Οποιαδήποτε εκταμίευση σχετική με τον διμερή δανεισμό θα αποφασίζεται με ομοφωνία από τα κράτη μέλη της ευρωζώνης, βάσει αυστηρών προϋποθέσεων καθώς και αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Αναμένουμε από τα κράτη μέλη του ευρώ να συμμετάσχουν με βάση την κλείδα κατανομής της ΕΚΤ που τους αντιστοιχεί.

Στόχος του μηχανισμού αυτού δεν θα είναι η παροχή χρηματοδότησης με βάση ένα μέσο όρο των επιτοκίων της ευρωζώνης, αλλά να θέτει κίνητρα για επιστροφή στη χρηματοδότηση από τις αγορές το συντομότερο δυνατό, μέσω της κατάλληλης τιμολόγησης κινδύνων. Τα επιτόκια θα διαμορφώνονται με μη χαριστικούς όρους, δηλ. δεν θα περιλαμβάνουν στοιχεία επιδότησης. Οι αποφάσεις που θα λαμβάνονται δυνάμει του μηχανισμού αυτού θα συνάδουν πλήρως με τη Συνθήκη και τις εθνικές νομοθεσίες.

Επιβεβαιώνουμε την προσήλωσή μας στην εφαρμογή πολιτικών που αποβλέπουν στην αποκατάσταση ισχυρής, βιώσιμης και σταθερής ανάπτυξης με σκοπό την ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της κοινωνικής συνοχής.

Επιπλέον, δεσμευόμαστε να προωθήσουμε ισχυρό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών στην Ευρώπη. Θεωρούμε ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρέπει να βελτιώσει την οικονομική διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προτείνουμε να ενισχυθεί ο ρόλος του στον οικονομικό συντονισμό και στον καθορισμό της αναπτυξιακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα κατάσταση καταδεικνύει την ανάγκη να ενισχυθεί και να συμπληρωθεί το υφιστάμενο πλαίσιο για την εξασφάλιση δημοσιονομικής διατηρησιμότητας στην ευρωζώνη και την ενίσχυση της ικανότητάς της να ενεργεί σε περιόδους κρίσης.

Στο μέλλον, πρέπει να ενισχυθεί η επιτήρηση των οικονομικών και δημοσιονομικών κινδύνων καθώς και των μέσων για την πρόληψή τους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Επιπλέον, χρειαζόμαστε ένα εύρωστο πλαίσιο αντιμετώπισης των κρίσεων, τηρουμένης της αρχής της δημοσιονομικής ευθύνης των κρατών μελών.

Ζητούμε από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να συστήσει, σε συνεργασία με την Επιτροπή, ειδική ομάδα με αντιπροσώπους των κρατών μελών, της εναλλασσόμενης Προεδρίας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία θα υποβάλει στο Συμβούλιο, έως τα τέλη του τρέχοντος έτους, τα απαιτούμενα μέτρα για την επίτευξη του στόχου αυτού, αφού διερευνήσει όλες τις εναλλακτικές λύσεις προς ενίσχυση του νομικού πλαισίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Στο σχέδιο νόμου «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας από τα Κράτη Μέλη της ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο»

Βρυξέλλες, 11 Απριλίου 2010

**Statement on the support to Greece by
Euro area Members States**

Following the statement by the Heads of State and Government of the Euro area on 25 March, Euro area Members States have agreed upon the terms of the financial support that will be given to Greece, when needed, to safeguard financial stability in the Euro area as a whole.

Euro area Members States are ready to provide financing via bilateral loans centrally pooled by the European Commission as part of a package including International Monetary Fund financing.

The Commission, in liason with the ECB, will start working on Monday April 12th, with the International Monetary Fund and the Greek authorities on a joint programme (including amounts and conditionality, building on the

**Δήλωση για την στήριξη της Ελλάδας
από τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης**

Σε συνέχεια της δήλωσης των Αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωζώνης της 25^{ης} Μαρτίου, τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης έχουν συμφωνήσει για τους όρους της χρηματοδοτικής στήριξης, η οποία θα δοθεί στην Ελλάδα, όποτε παραστεί ανάγκη, για να διαφυλάξουν την χρηματοοικονομική σταθερότητα στην Ευρωζώνη, ως σύνολο.

Τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης είναι έτοιμα να παράσχουν χρηματοδότηση μέσω διμερών δανείων με κεντρική οργάνωση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως μέρος ενός πακέτου, που περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ε.Κ.Τ.(Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα) θα αρχίσει να εργάζεται από τη Δευτέρα 12 Απριλίου με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τις Ελληνικές Αρχές σε ένα κοινό πρόγραμμα (που περιλαμβάνει ποσά και όρους, επί τη βάσει των συστάσεων που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών

recommendations adopted by the Ecofin Council in February). In parallel, Euro area Member States will engage the necessary steps, at national level, in order to be able to deliver a swift assistance to Greece.

Euro area Member States will decide the activation of the support when needed and disbursements will be decided by participating Member States.

The programme will cover a three-year period. The euro area Member States are ready to contribute for their part up to € 30 billion in the first year to cover financing needs in a joint programme to be designed with and cofinanced by the IMF. Financial support for the following years will be decided upon the agreement of the joint programme.

In order to set incentives for Greece to return to market financing, Euro area Member States loans will be granted on non-concessional interest rates. The pricing formula used by the IMF is an appropriate benchmark for setting Euro area Member States bilateral loan conditions, albeit with some adjustments. Variable-rate loans will be based on 3-month Euribor. Fixed-rate loans will be based upon the rates corresponding to

-ECOFIN του Φεβρουαρίου). Παράλληλα, τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης θα αναλάβουν τα απαραίτητα μέτρα, σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να είναι σε θέση να επιδώσουν άμεση βοήθεια στην Ελλάδα.

Τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης θα αποφασίσουν την ενεργοποίηση της στήριξης όποτε χρειαστεί και οι εκταμιεύσεις θα αποφασιστούν από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Το πρόγραμμα θα καλύπτει μια περίοδο τριών ετών. Τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης είναι έτοιμα να συνεισφέρουν από την πλευρά τους 30 δις ευρώ για τον πρώτο χρόνο για να καλύψουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες ενός κοινού προγράμματος το οποίο θα σχεδιασθεί από κοινού και θα συγχρηματοδοτηθεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η χρηματοδοτική στήριξη για τα επόμενα χρόνια θα αποφασισθεί με βάση τη συμφωνία για το κοινό πρόγραμμα.

Προκειμένου να τεθούν τα κίνητρα για την Ελλάδα να επιστρέψει στη χρηματοδότηση των αγορών, τα δάνεια από τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης θα χορηγηθούν με μη προνομιακά επιτόκια. Η μέθοδος τιμολόγησης που χρησιμοποιείται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αποτελεί το κατάλληλο σημείο αναφοράς προκειμένου να τεθούν οι όροι των διμερών δανείων των κρατών μελών της Ευρωζώνης, ενδεχομένως με κάποιες αναπροσαρμογές. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο θα βασισθούν στο 3-μηνο Euribor. Δάνεια με σταθερό επιτόκιο θα

Euribor swap rates for the relevant maturities. A charge of 300 basis points will be applied. A further 100 basis points are charged for amounts outstanding for more than 3 years. In conformity with IMF charges, a one-off service fee of maximum 50 basis points will be charged to cover operational costs.

For instance, as of April 9th, for a three year fixed-rate loan granted to Greece, the rate would be around 5%.

The Eurogroup is confident that the determined efforts of the Greek authorities and of its European Partners will allow to overcome the fiscal and structural challenges of the Greek economy. In this context, the Eurogroup welcomes the budget execution in the first months of the year, which shows that the measures taken so far are bearing fruit.

βασισθούν στα επιτόκια που αναλογούν στα επιτόκια του Euribor swap για τις αντίστοιχες διάρκειες. Πρόκειται να εφαρμοσθεί χρέωση που ανέρχεται στις 300 μονάδες βάσης. Χρέωση επιπλέον 100 μονάδων βάσης θα ισχύσει για ποσά με διάρκεια άνω των 3 ετών. Σε συμφωνία με τις χρεώσεις του Δ.Ν.Τ., εφάπαξ ποσό αμοιβής για υπηρεσίες στις 50 μονάδες βάσης θα χρεωθεί για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών.

Για παράδειγμα, την 9^η Απριλίου, για ένα τριετές δάνειο σταθερού επιτοκίου χορηγούμενου στην Ελλάδα, το επιτόκιο θα ανερχόταν στο 5% περίπου.

Το Eurogroup είναι πεπεισμένο ότι οι αποφασιστικές προσπάθειες των Ελληνικών Αρχών και των Ευρωπαϊών Εταίρων της θα επιτρέψουν να ξεπεραστούν οι δημοσιονομικές και διαρθρωτικές προκλήσεις της Ελληνικής Οικονομίας. Σε αυτό το πλαίσιο, Eurogroup χαιρετίζει την εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά τους πρώτους μήνες του τρέχοντος έτους, το οποίο καταδεικνύει ότι τα ληφθέντα μέχρι σήμερα μέτρα αποδίδουν καρπούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΛΛΑΔΑ – ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

3 Μαΐου 2010

Ι. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- 1. Η οικονομική ύφεση εντάθηκε το 2010.** Το πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας μειώθηκε κατά 2% το 2009 και οι δείκτες υποδεικνύουν ότι η οικονομική δραστηριότητα θα αποδυναμωθεί περαιτέρω το 2010. Μετά τις εκλογές στην Ελλάδα τον Οκτώβριο, η συνειδητοποίηση ότι το αποτέλεσμα για το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος για το 2008 και το 2009 ήταν σημαντικά χειρότερο από αυτό που είχε ανακοινώσει η προηγούμενη κυβέρνηση οδήγησε σε απώλεια εμπιστοσύνης, σε αύξηση του κόστους χρηματοδότησης και μείωση της ανάπτυξης και της απασχόλησης.
- 2. Η κρίση αποκάλυψε την αδύναμη δημοσιονομική κατάσταση.** Το έλλειμμα του 5,1 % του ΑΕΠ το 2007, στην κορυφή του οικονομικού κύκλου, φανερώνει ότι η Ελλάδα εισήλθε στην ύφεση με μεγάλο δημόσιο έλλειμμα. Λόγω της υιοθέτησης αδύναμων πολιτικών εσόδων και χαλαρής φορολογικής διαχείρισης, ιδιαίτερα την περίοδο πριν τις εκλογές του 2009 και έχοντας ως πρόσθετο παράγοντα την ύφεση, τα έσοδα μειώθηκαν αισθητά. Οι δαπάνες, εντωμεταξύ, αυξήθηκαν σημαντικά, ιδιαίτερα για μισθούς και επιδόματα, ενδεικτικό της χαλαρής πειθαρχίας, παρακολούθησης και ελέγχου των δαπανών, γεγονός που επίσης οδήγησε σε νέες εκπρόθεσμες οφειλές. Το έλλειμμα εκτινάχθηκε στο εκτιμώμενο 13.6 % του ΑΕΠ ενώ το δημόσιο χρέος αυξήθηκε σε πάνω από 115% του ΑΕΠ το 2009. Οι ανεπάρκειες στην παρακολούθηση και στον έλεγχο καθυστέρησαν την εφαρμογή διορθωτικών δημοσιονομικών πολιτικών.
- 3. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει επηρεαστεί αρνητικά.** Η επιδεινούμενη δημοσιονομική κατάσταση συνοδεύτηκε από υποβαθμίσεις των κυβερνητικών ομολόγων από τους οίκους αξιολόγησης και οι επενδυτές άρχισαν να υπαναχωρούν από τα ελληνικά ομόλογα, πιέζοντας έτσι τις αποδόσεις τους. Επιπλέον, τα βαθιά μακροοικονομικά και διαρθρωτικά προβλήματα σε συνδυασμό με την αναπόφευκτα μεσοπρόθεσμα έντονη δημοσιονομική προσαρμογή είναι πιθανό να επιβαρύνουν την οικονομική δραστηριότητα για κάποιο διάστημα. Ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων επηρεάζει αρνητικά το τραπεζικό σύστημα. Τα επισφαλή δάνεια αυξάνονται ενώ το κόστος δανεισμού στη διατραπεζική αγορά έχει αυξηθεί πιέζοντας την κερδοφορία των τραπεζών.
- 4. Παρόλη την ύφεση, το εξωτερικό έλλειμμα μειώνεται μόνο οριακά.** Ο πληθωρισμός και το εγχώριο κόστος έχουν αυξηθεί περισσότερο απ' ότι στους εταίρους της Ελλάδας στην Ευρωζώνη την τελευταία δεκαετία και η Ελλάδα βρίσκεται αντιμέτωπη με απώλεια ανταγωνιστικότητας. Ως αποτέλεσμα, το εξωτερικό έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών στο τέλος του 2009 εξακολουθούσε να είναι πάνω από 11% του ΑΕΠ και η καθαρή διεθνής επενδυτική θέση να υπερβαίνει το αρνητικό 83% του ΑΕΠ. Το σύνολο των δαπανών για τόκους για το εξωτερικό χρέος

αυξήθηκε σε πάνω από 5% του ΑΕΠ, γεγονός που σημαίνει ότι θα χρειαστεί ένα πλεόνασμα στο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών για να οδηγηθεί το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών σε μία πιο βιώσιμη κατάσταση. Αυτό απαιτεί την ενίσχυση των οικονομικών πολιτικών και της ανταγωνιστικότητας ώστε να μπουν τα θεμέλια για ένα μοντέλο ανάπτυξης το οποίο θα βασίζεται περισσότερο στις επενδύσεις και τις εξαγωγές.

II. ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

5. Οι κύριοι στόχοι του προγράμματος είναι η διόρθωση των δημοσιονομικών και εξωτερικών ανισορροπιών και η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης. Χωρίς την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στη βιωσιμότητα της δημοσιονομικής και οικονομικής κατάστασης, το κόστος χρηματοδότησης της οικονομίας είναι αναπόφευκτο ότι θα παραμείνει υψηλό αν όχι να αυξηθεί περαιτέρω. Οι δημοσιονομικές και εξωτερικές ανισορροπίες πρέπει να διορθωθούν. Η ταυτόχρονη αντιμετώπιση των δύο αυτών προβλημάτων αποτελεί μία πρόκληση η οποία απαιτεί ριζικό επαναπροσανατολισμό της οικονομίας. Η ανάπτυξη δεν είναι πιθανό να είναι δυναμική άμεσα μετά την εφαρμογή των αρχικών διορθωτικών δημοσιονομικών μέτρων, αλλά με την εφαρμογή μίας χρηματοπιστωτικής πολιτικής για τη διατήρηση της ευρωστίας του τραπεζικού τομέα και δυναμικών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών και διαρθρωτικών πολιτικών, η οικονομία θα αναδυθεί από αυτή την εμπειρία σε καλύτερη κατάσταση από ότι σήμερα, με μεγαλύτερη ανάπτυξη και απασχόληση.

6. Η κυβέρνηση προβλέπει μία εκτεταμένη περίοδο προσαρμογής:

- **Ο ρυθμός ανάπτυξης του πραγματικού ΑΕΠ** προβλέπεται ότι θα περιοριστεί σημαντικά το 2010-2011, αλλά αναμένεται να ανακάμψει σταδιακά στη συνέχεια. Το οικονομικό πρόγραμμα βασίζεται στην υπόθεση αρνητικής ανάπτυξης 4% το 2010 και 2 ½% το 2011. Ενώ η δημοσιονομική εξυγίανση θα επιβαρύνει αναπόφευκτα την οικονομική δραστηριότητα αρχικά, αναμένεται ότι η ανάκτηση της εμπιστοσύνης από τα εμπροσθοβαρή δημοσιονομικά μέτρα και το ισχυρό μεσοπρόθεσμο οικονομικό πρόγραμμα σε συνδυασμό με διεξοδικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις θα δημιουργήσουν τις συνθήκες για την επιστροφή σε θετική ανάπτυξη το 2012 και έπειτα.
- **Ο πληθωρισμός** πρέπει να μειωθεί σημαντικά κάτω από το μέσο όρο της Ευρωζώνης ώστε η Ελλάδα να ανακτήσει γρήγορα ανταγωνιστικότητα τιμών. Ο περιορισμός της εγχώριας ζήτησης, τόσο μέσω της δημοσιονομικής προσαρμογής όσο και μέσω προσαρτημάτων για τη συγκράτηση των μισθών και των συντάξεων, καθώς και μέτρων για περιορισμού του κόστους στην οικονομία, θα είναι απαραίτητος για την ουσιαστική κάμψη του πληθωρισμού. Επιπλέον, ο περιορισμός ολιγοπωλιακών δομών θα είναι επίσης σημαντικός για τη μείωση των υψηλών περιθωρίων κέρδους σε ορισμένους κλάδους.
- **Το εξωτερικό έλλειμμα** αναμένεται να μειωθεί σταδιακά στο μεσοπρόθεσμο διάστημα καθώς η εγχώρια ζήτηση και ο πληθωρισμός θα μειώνονται και η οικονομία θα ανταποκρίνεται στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις με στόχο τη βελτίωση των εξαγωγών και τη μείωση της εξάρτησής της από τις εισαγωγές. Αυτή η διαδικασία είναι φυσικό να διαρκέσει για αρκετά χρόνια ενώ τα έξοδα για τους τόκους στο σημαντικό εξωτερικό χρέος θα ασκούν πίεση στο ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών για ένα διάστημα.

III. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

7. Για την υλοποίηση των στόχων του προγράμματος θα γίνει χρήση όλων των διαθέσιμων δημοσιονομικών, χρηματοπιστωτικών και διαρθρωτικών πολιτικών. Η οικονομία έχει ανάγκη από ένα ισχυρό και βιώσιμο πρόγραμμα προσαρμογής για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών και τη στροφή του χρέους σε καθοδική πορεία στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, τη διατήρηση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος και την ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας:

- **Η δημοσιονομική προσαρμογή θα πρέπει να γίνει η ακρογωνιαία λίθος του προγράμματος.** Η κυβέρνηση δεσμεύεται να θέσει σε εφαρμογή ισχυρά μέτρα προσαρμογής, πέραν των όσων ανακοινώθηκαν το Μάρτιο αυτού του έτους, ύψους 11% του ΑΕΠ συνολικά έως το 2013, με πρόσθετα διορθωτικά μέτρα το 2014 για τη μείωση του ελλείμματος αρκετά κάτω από το 3% του ΑΕΠ. Αυτή η μεγάλη προσαρμογή είναι αναγκαία για να τεθεί ο λόγος του χρέους προς ΑΕΠ σε καθοδική πορεία από το 2013 και έπειτα, η οποία θα διατηρηθεί μετά το πρόγραμμα μέσω της επίτευξης σημαντικών πρωτογενών πλεονασμάτων (τουλάχιστον 5% του ΑΕΠ) μέχρι το 2020. Για τη διατήρηση της δημοσιονομικής εξυγίανσης στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, η κυβέρνηση δεσμεύεται να ενδυναμώσει το πλαίσιο δημοσιονομικής πολιτικής και τους θεσμούς που διέπουν τη δημοσιονομική διαχείριση.
- **Η εισοδηματική πολιτική και η πολιτική κοινωνικής προστασίας πρέπει να στηρίζουν την προσπάθεια για δημοσιονομική προσαρμογή και την επανάκτηση της ανταγωνιστικότητας.** Η προσαρμογή των εισοδημάτων σε βιώσιμα επίπεδα είναι αναγκαία για τη στήριξη της δημοσιονομικής διόρθωσης και της μείωσης του πληθωρισμού σε επίπεδα κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, καθώς και για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας κόστους και τιμών σε μόνιμη βάση. Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει να ενδυναμωθούν για να αντιμετωπίσουν υποβόσκουσες διαρθρωτικές ανισορροπίες που οφείλονται στη γήρανση του πληθυσμού, καθώς τα κόστη ασφαλιστικών παροχών στην Ελλάδα προβλέπεται να είναι από τα υψηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τις τρέχουσες πολιτικές. Καθώς οι μεγαλύτερες υπερβάσεις ετησίως στον προϋπολογισμό προέρχονται συστηματικά από τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, οι μεταρρυθμίσεις για την περιφρούρηση της βιωσιμότητας του συστήματος δεν μπορούν πλέον να αναβληθούν.
- **Οι πολιτικές στον χρηματοπιστωτικό τομέα πρέπει να διατηρήσουν τη σταθερότητα.** Ενώ στη παρούσα φάση, τα κεφαλαιακά αποθέματα στο τραπεζικό σύστημα είναι επαρκή, η εποπτεία των τραπεζών θα πρέπει να παρακολουθεί στενά τη ρευστότητα και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανά τράπεζα. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η κυβέρνηση θα ενισχύσουν και θα ξεκαθαρίσουν περαιτέρω τα κύρια στοιχεία του ελληνικού εποπτικού πλαισίου και του πλαισίου διαχείρισης χρηματοπιστωτικών κρίσεων ώστε να βοηθήσουν το τραπεζικό σύστημα στη διάρκεια αυτής της περιόδου χαμηλής ανάπτυξης.
- **Οι διαρθρωτικές αλλαγές που θα προάγουν την ικανότητα της οικονομίας να παράγει, να αποταμιεύει και να εξάγει θα είναι κριτικής σημασίας για τη μεσοπρόθεσμη ανάκαμψη.** Η εξωστρέφεια της Ελλάδας υπολείπεται αυτής των εταίρων της στην Ευρωζώνη. Η κυβέρνηση

είναι αποφασισμένη να εφαρμόσει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και για την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της ευελιξίας των αγορών προϊόντων και εργασίας, για τη δημιουργία ενός περισσότερο ανοιχτού και προσβάσιμου περιβάλλοντος για τους εγχώριους και τους ξένους επενδυτές και για τη μείωση της άμεσης συμμετοχής του δημοσίου στις εγχώριες βιομηχανίες.

8. Η κυβέρνηση δεσμεύεται σε δίκαιη κατανομή του κόστους προσαρμογής. Η δέσμευση για την προστασία των πιο ευάλωτων από τις συνέπειες της οικονομικής ύφεσης λαμβάνεται υπόψη στο σχεδιασμό των πολιτικών προσαρμογής. Στην εξυγίανση των δημοσιονομικών, μεγαλύτερη θα είναι η συνεισφορά από όσους δεν έχουν κατά παράδοση συμβάλλει με το μερίδιο που τους αναλογεί στη φορολογική επιβάρυνση. Όσον αφορά τη μείωση σε μισθούς και συντάξεις στο δημόσιο, οι χαμηλόμισθοι έχουν προστατευτεί:

- Μειώσεις στις συντάξεις: η απάλειψη της 13^{ης} και της 14^{ης} σύνταξης αντισταθμίζεται για όσους λαμβάνουν λιγότερο από €2500 μηνιαίως με την υιοθέτηση ενός νέου ενιαίου επιδόματος €800 ετησίως. Η μείωση βαρύνει περισσότερο όσους λαμβάνουν υψηλότερες συντάξεις.
- Μειώσεις στους μισθούς: Η πληρωμή του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού θα απαλειφθεί για όλους τους εργαζομένους. Για την προστασία των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων, για όσους λαμβάνουν λιγότερο από €3000 μηνιαίως θα υιοθετηθεί ένα ενιαίο επίδομα €1000 ετησίως ανά εργαζόμενο το οποίο θα χρηματοδοτηθεί μέσω μείωσης επιδομάτων για τους υψηλόμισθους.

Επιπλέον, οι ελάχιστες συντάξεις και τα οικογενειακά επιδόματα δε θα περικοπούν και τα πιο ευάλωτα στρώματα θα αποζημιωθούν από τις πιθανές αρνητικές συνέπειες των πολιτικών. Για την επίτευξη πνεύματος συναίνεσης στις πολιτικές για την αντιμετώπιση της κρίσης, η κυβέρνηση θα καλέσει εκπροσώπους επιχειρήσεων και εργαζομένων να υπογράψουν ένα κοινωνικό συμβόλαιο για όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Τα παραπάνω προωθούνται στο πνεύμα της διατήρησης της κοινωνικής συνοχής, της αντιμετώπισης της φτώχειας και της προστασίας της απασχόλησης.

A. Δημοσιονομικές Πολιτικές

9. Η ελληνική κυβέρνηση αναγνωρίζει την ανάγκη εφαρμογής μιας πολυετούς εμπροσθοβαρούς προσπάθειας προσαρμογής, δοθέντων των πολύ υψηλών και διαρκώς διογκούμενων λόγων χρέους και δημοσιονομικού ελλείμματος. Θα ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην αγορά καθώς και για την εμπέδωση εμπιστοσύνης στους πιστωτές ότι η Ελλάδα θα ανακτήσει τον έλεγχο της δυναμικής του χρέους της. Η δυσκολία έγκειται στο γεγονός ότι οι πολιτικές για την αποκατάσταση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των τιμών, οι οποίες, στο πλαίσιο μιας νομισματικής ένωσης, πρέπει να βασιστούν σε μείωση του εγχωρίου κόστους και των τιμών, βραχυπρόθεσμα θα επιβαρύνουν την οικονομική δραστηριότητα, τα έσοδα της κυβέρνησης και τη δυναμική του χρέους. Ως εκ τούτου, η προσπάθεια πρέπει να λάβει χώρα σε μια περίοδο συρρικνωμένης οικονομικής δραστηριότητας, φυσικά επακόλουθης επιβράδυνσης των εσόδων και συγκυριακά υψηλών δαπανών. Ωστόσο, αποτελεί αδήριτη ανάγκη να δρομολογηθούν οι

κατάλληλες δημοσιονομικές πολιτικές και η οικονομία να εισέλθει σε μια σταθερή πορεία μελλοντικής ανάπτυξης. Είναι σαφές ότι ο δημόσιος τομέας έχει καταστεί υπερβολικά μεγάλος και πολυδάπανος και πρέπει να γίνει μικρότερος, πιο αποτελεσματικός και ευέλικτος και να προσανατολιστεί στην παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

10. Η δημοσιονομική στρατηγική έχει ως κεντρικό άξονα την τοποθέτηση του λόγου δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ σε πτωτική τροχιά από το 2013 και μετά καθώς και τη μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης αισθητά κάτω από το 3% του ΑΕΠ έως το 2014. Προκειμένου να αποφευχθεί το αίσθημα κόπωσης λόγω των μεταρρυθμίσεων και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη της αγοράς, η στρατηγική της κυβέρνησης όσον αφορά τη δημοσιονομική προσαρμογή είναι έντονα εμπροσθοβαρής. Όλα τα δημοσιονομικά μέτρα για το υπόλοιπο του 2010 και έως το 2012 έχουν προσδιοριστεί, και τα περισσότερα εξ αυτών θα ληφθούν εντός των προσεχών εβδομάδων. Δημοσιονομικά μέτρα για το 2013 έχουν επίσης προσδιοριστεί, με ένα μικρό υπόλοιπο το οποίο πρέπει να προσδιοριστεί σε επόμενους ελέγχους.

11. Ένα πολύ καλό ξεκίνημα έχει ήδη γίνει, με το έλλειμμα του πρώτου τριμήνου του 2010 να περιορίζεται σημαντικά. Όσο για το υπόλοιπο του 2010, επιπλέον μέτρα θα εφαρμοστούν πέρα από εκείνα που αναφέρονται στην Απόφαση και Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2010 καθώς και εκείνων που ανακοινώθηκαν το Μάρτιο του 2010 (Πίνακας 1). Τα τρία σημαντικότερα άμεσα μέτρα είναι η άμεση μείωση του λογαριασμού μισθοδοσίας του δημοσίου τομέα και των δαπανών για πληρωμές συντάξεων, καθώς και η περαιτέρω αύξηση του ΦΠΑ και κάποιων συγκεκριμένων ειδικών φόρων κατανάλωσης (μέτρα που συνδυασμένα με άλλα, αποδίδουν περαιτέρω εξοικονόμηση της τάξεως του 2½% του ΑΕΠ, ήδη από το 2010). Αυτό θα εξασφαλίσει ότι, παρά την ύφεση, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα περιοριστεί από περίπου 13,6 % του ΑΕΠ το 2009 σε 8,1 % του ΑΕΠ το 2010. Αυτές οι άμεσες, πολύ σημαντικές προσπάθειες καταδεικνύουν την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης αναφορικά με την αντιμετώπιση της πρόσφατης επιδείνωσης της ψυχολογίας της αγοράς και των μεγάλων δημοσιονομικών προκλήσεων και θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των δυσμενών κυκλικών εξελίξεων στα έσοδα αλλά και στην υποστήριξη ενδεχομένων αυξημένων κονδυλίων για την πληρωμή επιδομάτων ανεργίας. Αυτά τα μέτρα λαμβάνονται επιπλέον εκείνων που έχουν ήδη ληφθεί, τα οποία περιλαμβάνουν την πρώτη δόση της μείωσης των μισθολογικών δαπανών της κυβέρνησης και των δαπανών επιλεγμένων παροχών κοινωνικής ασφάλισης (με παράλληλη διασφάλιση των ελαχίστων ορίων), τη σημαντική μείωση των λειτουργικών δαπανών σε όλα τα υπουργεία, σημαντικά μέτρα που εξασφαλίζουν μόνιμα έσοδα, τους ειδικούς φόρους επί εξαιρετικά κερδοφόρων επιχειρήσεων και επί της ιδιοκτησίας μεγάλης ακίνητης περιουσίας, καθώς και επί των αγαθών πολυτελείας. Επομένως, η αποφασιστικότητα της κυβέρνησης είναι αταλάντευτη και θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για τη δίκαιη κατανομή των βαρών.

12. Για το 2011 και μετά έχουν προσδιοριστεί επιπλέον μέτρα αύξησης των εσόδων και μείωσης των δαπανών προκειμένου να εξασφαλιστούν οι δημοσιονομικοί στόχοι. Μαζί με την επίπτωση στο σύνολο του έτους των εμπροσθοβαρών μέτρων που παίρνονται στα μέσα του 2010, αυτά θα καλύπτουν τις ανάγκες προσαρμογής για το 2011 και προβλέπεται να ανέλθουν σε 4% του ΑΕΠ. Τα μέτρα προσαρμογής το 2012 θα συνεχιστούν ανερχόμενα σε 2½ % του ΑΕΠ ενώ το 2013 αναμένεται ότι θα είναι 2% του ΑΕΠ. Με δεδομένη την αναμενόμενη υποχώρηση του ΑΕΠ, το ονομαστικό

έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί στο 7½% το 2011, με ενδεχομένως πιο σημαντικές ονομαστικές μειώσεις στα επόμενα χρόνια καθώς θα ξεκινάει η οικονομική ανάπτυξη.

- **Οι δαπάνες θα μειωθούν κατά ένα ισοδύναμο γύρω στο 7% του ΑΕΠ μέχρι το 2013.** Από την υιοθέτηση του ευρώ, η Ελλάδα έχει αυξήσει τις δαπάνες χωρίς τόκους κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, συμπεριλαμβανομένων των μισθολογικών δαπανών, της κατανάλωσης του δημοσίου και των κοινωνικού χαρακτήρα μεταβιβαστικών πληρωμών, δημιουργώντας ένα πολύ μεγάλος βάρος για το κράτος. Αυτό πρέπει να αντιστραφεί. Ως εκ τούτου, οι δαπάνες από μισθούς και επιδόματα θα πρέπει να περιοριστούν δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος των πρωτογενών δαπανών του προϋπολογισμού και στη συνέχεια οι μισθοί και οι συντάξεις να παγώσουν σε ονομαστικούς όρους κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Η κυβέρνηση έχει επίσης προγραμματίσει και άλλες μειώσεις δημοσίων δαπανών, μεταξύ άλλων μέσω της πρόθεσης αντικατάστασης μόνο του 20% των συνταξιοδοτούμενων δημοσίων υπαλλήλων και μέσω της ενοποίησης των δήμων και τοπικών συμβουλίων. Είναι ζωτικής σημασίας το βάρος της προσαρμογής στο σκέλος των δαπανών να είναι κατανοητό σε πολλά προγράμματα, ώστε ακόμη και οι επενδυτικές δαπάνες να πρέπει να εξορθολογιστούν και να στραφούν σε μια πιο εντατική και αποτελεσματική χρήση των πόρων των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων και του ταμείου συνοχής, στο βαθμό που είναι εφικτό. Ανεξάρτητες αξιολογήσεις θα ξεκινήσουν και θα πραγματοποιούνται από διεθνούς φήμης εμπειρογνώμονες της δημόσιας διοίκησης και των υφιστάμενων κοινωνικών προγραμμάτων προκειμένου να εντοπιστούν οι κατάλληλες δράσεις για την ορθολογική οργάνωση της δημόσιας διοίκησης και η ορθότερη στόχευση των κοινωνικών προγραμμάτων έτσι ώστε οι πόροι να διοχετεύονται στις πλέον ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.
- **Τα έσοδα θα αυξηθούν κατά περίπου 4% του ΑΕΠ έως το 2013.** Έσοδα που προέρχονται από πολίτες υψηλότερων εισοδηματικών κλιμακίων θα περιλαμβάνουν την αύξηση (μέσω των κριτηρίων διαβίωσης) της φορολογίας των ελευθέρων επαγγελματιών, την αύξηση της φορολογίας των ειδών πολυτελείας, και (προσωρινά) πρόσθετους φόρους σε εξαιρετικά κερδοφόρες εταιρείες και υψηλής αξίας ακίνητα, όπως και άλλα μέτρα για την πάταξη της φοροδιαφυγής που περιλαμβάνονται στην προσφάτως εγκριθείσα φορολογική μεταρρύθμιση. Άλλες αυξήσεις των εσόδων θα περιλαμβάνουν τη διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ, την αύξηση των συντελεστών και την αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης σε κατηγορίες όπου η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από το μέσο όρο της Ευρωζώνης και όπου η αποτελεσματικότητα του φοροεισπρακτικού μηχανισμού είναι χαμηλή. Πράσινοι φόροι και φόροι «υπέρ της υγείας» (όπως φόρος στην κατανάλωση του αλκοόλ και των τσιγάρων) θα διαδραματίσουν επίσης κάποιο ρόλο στην προσπάθεια για την αύξηση των εσόδων.

13. Εκτός από αυτά τα άμεσα δημοσιονομικά μέτρα για τον προϋπολογισμό, η κυβέρνηση έχει επίσης δρομολογήσει μια σειρά σημαντικών διαρθρωτικών δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων. Αυτές θα ενισχύσουν τη βιωσιμότητα, συμβάλλοντας στην ενίσχυση του ελέγχου επί των εσόδων και των δαπανών:

- **Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση:** Το σημερινό συνταξιοδοτικό σύστημα δεν είναι βιώσιμο και θα περιέλθει σε αδυναμία πληρωμών εάν δεν ληφθούν υπεύθυνα μέτρα προκειμένου να τεθεί σε μια υγιή βάση. Η κυβέρνηση έχει ξεκινήσει μια μεταρρύθμιση η οποία θα πρέπει να εγκριθεί πριν από τα τέλη Ιουνίου 2010. Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή θα εκπονήσει μια μελέτη προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι παράμετροι του νέου συστήματος διασφαλίζουν μακροπρόθεσμη αναλογιστική ισορροπία. Τα υπάρχοντα ασφαλιστικά ταμεία θα συγχωνευθούν σε τρία. Η μεταρρύθμιση θα εισάγει ένα νέο σύστημα το οποίο θα βασίζεται στην ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ εισφορών και παροχών, με ενιαίους κανόνες που θα ισχύουν κατ' αναλογία σε όλους τους σημερινούς και μελλοντικούς εργαζόμενους. Η κανονική ηλικία συνταξιοδότησης θα οριστεί στα 65 έτη, αυξανόμενη παράλληλα με το προσδόκιμο ζωής. Οι παροχές θα πρέπει να τιμαριθμοποιούνται. Η μεταρρύθμιση επίσης θα περιορίσει την πρόωρη συνταξιοδότηση, ακόμα και για τους ασφαλισμένους προ του 1993, και θα περιορίσει τον κατάλογο των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων. Το νέο σύστημα θα προβλέπει επίσης μια σύνταξη κοινωνικού χαρακτήρα με εισοδηματικά κριτήρια για όλους τους πολίτες που βρίσκονται πάνω από την κανονική ηλικία συνταξιοδότησης, ώστε να παρέχεται ένα σημαντικό δίκτυο ασφαλείας, συμβατό με τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών.
- **Μεταρρύθμιση του τομέα της υγείας:** Η κυβέρνηση θα εφαρμόσει σύστημα διπλογραφικού λογιστικού ελέγχου των χρήσεων σε νοσοκομεία, την περιοδική δημοσίευση των ελεγμένων ισολογισμών, καθώς και βελτιώσεις στους μηχανισμούς τιμολόγησης και κοστολόγησης. Η κυβέρνηση προγραμματίζει επίσης να διαχωρίσει τον κλάδο υγείας από τον κλάδο συνταξιοδότησης, να συγχωνεύσει τα κονδύλια για την απλοποίηση του υπερβολικά κατακερματισμένου συστήματος, καθώς και να συγκεντρώσει όλες τις σχετικές με την υγεία δραστηριότητες υπό την αρμοδιότητα ενός μόνο υπουργείου.
- **Φορολογική μεταρρύθμιση.** Η κυβέρνηση έχει νομοθετήσει ένα φορολογικό πλαίσιο που περιλαμβάνει σημαντικά στοιχεία προκειμένου να καταστεί το φορολογικό σύστημα πιο αποτελεσματικό και δίκαιο. Το σύστημα φορολογίας εισοδήματος έχει γίνει πιο προοδευτικό. Οι απαλλαγές και μειώσεις έχουν μειωθεί προκειμένου να διευρυνθεί η φορολογική βάση. Και μια σειρά από μεταρρυθμίσεις που έχουν εισαχθεί για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, που περιλαμβάνουν την υιοθέτηση αυστηρότερων υποχρεώσεων για την έκδοση αποδείξεων για τον ΦΠΑ, την καθιέρωση τεκμηρίων διαβίωσης, και την εισαγωγή της τεκμηρίων φορολογίας. Η Κυβέρνηση θα αναθεωρήσει περαιτέρω το φορολογικό σύστημα προκειμένου να απλοποιηθεί και να αυξηθεί η αποδοτικότητά του.
- **Φορολογική Διοίκηση:** Βελτιώσεις στη φορολογική διοίκηση ήδη εφαρμόζονται ενώ τεχνική βοήθεια έχει ήδη ληφθεί από το ΔΝΤ. Βραχυπρόθεσμα, η στρατηγική της κυβέρνησης θα επικεντρωθεί στην εξασφάλιση των εσόδων από τους φορολογούμενους με τα μεγαλύτερα εισοδήματα, στην αποτελεσματικότερη και αυστηρότερη εφαρμογή του νόμου, τον έλεγχο των ατόμων με υψηλό πλούτο καθώς και των αυτοαπασχολούμενων (όπου ο κίνδυνος φοροδιαφυγής είναι μεγαλύτερος), τη δίωξη των μεγαλύτερων παραβατών, την ενίσχυση της δήλωσης και πληρωμής του ΦΠΑ, καθώς και τη συλλογή του μεγαλύτερου ποσού των ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών. Μεσοπρόθεσμα, η Κυβέρνηση θα σχεδιάσει ένα

πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε βασικούς τομείς συμμόρφωσης και διοίκησης στο φορολογικό σύστημα που περιλαμβάνουν: δημιουργία και τήρηση ενός συνεκτικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνου στη συμμόρφωση (ειδικότερα, προετοιμασία μιας στρατηγικής συμμόρφωσης για το 2012), ανάπτυξη των υποδομών παροχής υπηρεσιών προς τους φορολογούμενους προκειμένου να υποστηριχθούν οι προσπάθειες βελτίωσης της συμμόρφωσης, ουσιαστική βελτίωση των ενεργειών επιβολής του νόμου, ειδικά στα επίπεδα του ελέγχου, μέσω της χρήσης μεθόδων βασισμένων στην ιεράρχηση των κινδύνων και δημιουργία υποδομών κεντρικού στρατηγικού σχεδιασμού και διαχείρισης της φορολογικής και τελωνειακής διοίκησης.

- **Διαχείριση των δημοσίων οικονομικών και δημοσιονομικό πλαίσιο.** Στην τεχνική βοήθεια από το ΔΝΤ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την διαχείριση των δημοσίων οικονομικών και των μακροπρόθεσμων μεταρρυθμίσεων του προϋπολογισμού θα υπάρξει αναδιάταξη προτεραιοτήτων προκειμένου για την αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε. Στο πλαίσιο αυτό: το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους θα είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων για τα στοιχεία της γενικής κυβέρνησης, η Κυβέρνηση θα εισάγει τυποποιημένες διαδικασίες ελέγχου για όλους τους δημόσιους φορείς με στόχο την αποτροπή της επανεμφάνισης χρεών, θα εξασφαλιστεί ότι όλοι οι προϋπολογισμοί για τη γενική κυβέρνηση θα ετοιμάζονται με μεσοπρόθεσμο ορίζοντα δημοσιονομικής στρατηγικής και ότι θα κατατίθενται πριν από την έναρξη του δημοσιονομικού έτους, θα εισαχθεί μια προσέγγιση «από πάνω προς τα κάτω» στην κατάρτιση των προϋπολογισμών, οι οποίοι θα προβλέπουν ανώτατα όρια δαπανών, επαρκές αποθεματικό κινδύνου και μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δαπανών για τον Κρατικό Προϋπολογισμό, θα απαιτείται η σύνταξη συμπληρωματικού προϋπολογισμού για κάθε ενδεχόμενη υπέρβαση πέρα των προβλεπόμενων, θα τροποποιηθεί ο νόμος του 1995 για τη διαχείριση του προϋπολογισμού προκειμένου να ισχύσουν τα παραπάνω. Η κυβέρνηση θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις ομάδες του ΔΝΤ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που παρέχουν τεχνική βοήθεια προκειμένου να εφαρμόσει τις συστάσεις που έχει ήδη γίνει και να υπάρξουν περαιτέρω βελτιώσεις κατά τη διάρκεια του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης και της δημιουργίας μιας ανεξάρτητης αρχής παρακολούθησης των δημοσιονομικών που θα εντάσσεται στο Κοινοβούλιο.
- **Πλαίσιο Διαχείρισης Χρέους:** Η Κυβέρνηση θα επικαιροποιήσει τη στρατηγική και τα εργαλεία διαχείρισης του χρέους προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα πλαίσιο επαρκούς διαχείρισης του κινδύνου. Προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των αγορών και η επικοινωνία, η Κυβέρνηση σχεδιάζει να επανεξετάσει το πλαίσιο λειτουργίας καθώς και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου που αφορά στη διαχείριση του χρέους με σκοπό την διασφάλιση της διαφάνειας και της ικανότητας πρόβλεψης στις ενέργειες μας. Η κυβέρνηση έχει ήδη ζητήσει τεχνική βοήθεια στον τομέα αυτό από το ΔΝΤ.
- **Παροχή πληροφοριών για τα μεγέθη του δημοσίου τομέα συμπεριλαμβανομένων και στατιστικών θεμάτων:** Με την έναρξη της θητείας της τον Οκτώβριο του 2009, η νέα κυβέρνηση αμέσως ανακοίνωσε ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα για το 2008 ήταν μεγαλύτερο από αυτό που είχε υποβληθεί και έπρεπε να επαναυπολογιστεί. Σε στενή συνεργασία με τη

Eurostat για την επεξεργασία και δημοσιοποίηση των στοιχείων, η Κυβέρνηση έχει ήδη λάβει διορθωτικά μέτρα για να αποτραπεί η επανεμφάνιση παρόμοιων προβλημάτων και έχει σχεδιάσει από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα σχέδιο δράσης για να αντιμετωπίσει τα εκκρεμή ζητήματα σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία. Σε αυτά τα μέτρα συμπεριλαμβάνεται η πλήρης ανεξαρτησία της Ελληνικής στατιστικής υπηρεσίας, ενώ επαρκείς πόροι θα διατεθούν μέσα στα επόμενα χρόνια για τη βελτίωση των στατιστικών συστημάτων και για την αναζήτηση εγχώριας τεχνικής βοήθειας ώστε να υπάρξει ταχεία πρόοδος. Για αυτό το λόγο, τα μέτρα στο κοινό Σχέδιο Δράσης για τα στατιστικά στοιχεία της ελληνικής κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα εφαρμοστούν πλήρως. Στο μέλλον, οι Ελληνικές αρχές εγγυώνται ότι θα παρέχονται ακριβή δημοσιονομικά στοιχεία στο Ταμείο και τους Ευρωπαίους εταίρους. Επιπλέον, από τον Ιανουάριο του 2010, δημοσιεύονται έγκαιρες μηνιαίες εκθέσεις για τον προϋπολογισμό της κεντρικής κυβέρνησης σε ταμειακή βάση. Το ΓΛΚ θα αρχίσει να δημοσιεύει μηνιαία στοιχεία για τις δαπάνες των οποίων οι πληρωμές εκκρεμούν, συμπεριλαμβανομένων των καθυστερούμενων, από τον Ιούλιο του 2010. Επίσης θα εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για την βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας των στοιχείων της Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών (ESA), που απαιτείται με βάση το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ όπως και για τη συγκέντρωση λεπτομερών στοιχείων για την απασχόληση στη Γενική Κυβέρνηση. Λεπτομερείς πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ για τους λειτουργικούς λογαριασμούς και τους ισολογισμούς των κυριότερων δημοσίων επιχειρήσεων.

14. Το πρόγραμμα θα παρακολουθείται στενά και εφόσον χρειαστεί, θα λαμβάνονται μέτρα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει κινδύνους που προέρχονται από χαμηλότερα έσοδα, υψηλότερες κοινωνικές μεταβιβάσεις, περαιτέρω αρνητικές αναθεωρήσεις για το ρυθμό ανάπτυξης, πρόσθετα δημοσιονομικά βάρη από το δημόσιο και το χρηματοπιστωτικό τομέα, καθώς και υψηλότερες δαπάνες τόκων. Ωστόσο, αυτά είναι διαχειρίσιμα και η κυβέρνηση είναι έτοιμη να λάβει κατάλληλες δράσεις για τη διατήρηση των στόχων του προγράμματος, μεταξύ άλλων μέσω της έκτακτης μείωσης δαπανών, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Ταυτόχρονα, υπάρχει και ενδεχόμενο για θετικότερες εξελίξεις. Οι προβλέψεις για το 2010-2011 βασίζονται σε επιφυλακτικές εκτιμήσεις για τα ληφθέντα μέτρα, καθώς μια θετική επίδραση στην εμπιστοσύνη μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ και μείωση των ασφαλιστρών κινδύνου της αγοράς, ενώ οι προσπάθειες διαχείρισης των εσόδων μπορεί να αποφέρουν περισσότερα έσοδα απ' ό,τι έχει ήδη προβλεφθεί στο πρόγραμμα. Εάν ανακάμψει η εμπιστοσύνη και η αγορά στηρίζει την Ελλάδα ωρύτερα από το αναμενόμενο ή η «ανταπόκριση της προσφοράς» στις μεταρρυθμίσεις είναι πιο δυναμική, τα οφέλη αυτά θα συμβάλλουν στη γρηγορότερη διόρθωση προς το επιθυμητό επίπεδο του ελλείμματος έτσι ώστε να επιτευχθεί ταχύτερα η επιστροφή σε τροχιά δημοσιονομικής βιωσιμότητας.

Β. Πολιτικές για τον χρηματοπιστωτικό τομέα

15. **Παρά την παρούσα ισχυρή φερεγγυότητα των ελληνικών τραπεζών, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αντιμετωπίζει προκλήσεις.** Η κεφαλαιακή βάση του συστήματος ενισχύθηκε σημαντικά το 2009, αυξανόμενη από 24 δις ευρώ σε 33 δις ευρώ, συμπεριλαμβανομένων κεφαλαιακών ενισχύσεων από το κράτος ύψους 3,8 δις ευρώ, κεφαλαιακών ενισχύσεων από τους μετόχους και παρακρατηθέντα κέρδη. Όλες οι τράπεζες ικανοποιούν το όριο κεφαλαιακής επάρκειας του 8% και η μέση κεφαλαιακή επάρκεια του συστήματος αυξήθηκε σε 11,7% στο τέλος του 2009. Παρόλα αυτά η δημοσιονομική κρίση και η αποδυνάμωση του οικονομικού περιβάλλοντος οδήγησαν σε αναστροφή του ρυθμού πιστωτικής επέκτασης και σε αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα οποία έφτασαν το 7,7% στο τέλος του 2009, ενώ η κερδοφορία μειώθηκε και μπορεί για φέτος να γίνει αρνητική.
16. **Η άμεση πρόκληση για τις τράπεζες είναι η διαχείριση των δύσκολων τρεχουσών συνθηκών ρευστότητας.** Στο γενικότερο πλαίσιο της αναταραχής που επηρεάζει τις αγορές χρέους της ελληνικής κυβέρνησης, οι ελληνικές τράπεζες έχασαν την πρόσβασή τους στη διατραπεζική αγορά για τη χρηματοδότηση των λειτουργιών τους από το τέλος του 2009. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους στη διατραπεζική αγορά δεν ανανεώθηκαν, ή ανανεώθηκαν με υψηλό κόστος, ενώ παρατηρήθηκε και μια μετρίου μεγέθους εκροή καταθέσεων τους πρώτους μήνες του 2010, γεγονός που έθεσε τη ρευστότητα πολλών ελληνικών τραπεζών υπό πίεση. Ως αποτέλεσμα, οι τράπεζες βασίστηκαν όλο και περισσότερο στις πηγές αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος. Για να βοηθήσει τις τράπεζες να αντιμετωπίσουν αυτές τις δύσκολες συνθήκες η κυβέρνηση παρέτεινε τη διάρκεια του πακέτου ενίσχυσης του τραπεζικού συστήματος από τις αρχές του 2009 (€28 δις, από τα οποία €11 δις είχαν χρησιμοποιηθεί μέχρι τα τέλη του 2009), με στόχο την παροχή ποσού ύψους 17 δις ευρώ σε επιπλέον ρευστότητα ενώ θέτει σε εφαρμογή και περαιτέρω επέκταση του πακέτου ενίσχυσης, υπό την επιφύλαξη της έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εντός του υφιστάμενου πλαισίου του Ευρωσυστήματος, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να παρέχουν στήριξη σε πιστωτικά ιδρύματα που αντιμετωπίζουν προσωρινά προβλήματα ρευστότητας, αλλά παραμένουν φερέγγυα. Σε περίπτωση που δοθεί τέτοια στήριξη από την Τράπεζα της Ελλάδας, θα είναι πλήρως εγγυημένη από το Ελληνικό Δημόσιο κατά τρόπο που να συνάδει με τις σχετικές απαιτήσεις της ΕΚΤ και της ΕΕ.
17. **Η κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος θέτουν επίσης σε εφαρμογή ένα νέο δίκτυο ασφαλείας με στόχο τη διασφάλιση ενός υγιούς επιπέδου κεφαλαίου για τις τράπεζες και κατά συνέπεια τη βελτίωση των συνθηκών ώστε να στηριχθεί η πραγματική οικονομία.** Προβλέποντας ότι οι τράπεζες μπορεί να υποστούν περαιτέρω δυσμενείς επιπτώσεις στην κερδοφορία τους, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει την κεφαλαιακή τους θέση, η κυβέρνηση θα θεσπίσει (μέχρι τις 30 Ιουνίου 2010, ως σημείο αναφοράς) μέσω συγκεκριμένης νομοθεσίας και μετά από διαβούλευση με το ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ, ένα πλήρως ανεξάρτητο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Οι υπεύθυνοι για τις αποφάσεις του ΤΧΣ θα είναι ανεξάρτητα άτομα με αναγνωρισμένο κύρος στα χρηματοπιστωτικά θέματα, οι οποίοι θα διορίζονται από την κυβέρνηση και το Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ο οποίος θα έχει την ευθύνη των περισσότερων διορισμών).
18. **Ο πρωταρχικός σκοπός του ΤΧΣ είναι η διαφύλαξη της φερεγγυότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και κατά συνέπεια της δυνατότητάς του να στηρίζει την ελληνική**

οικονομία, παρέχοντας κεφάλαιο στις τράπεζες εφόσον χρειαστεί. Σε κάθε περίπτωση που οι εποπτικές αρχές αξιολογούν ότι υπάρχει πιθανότητα το κεφάλαιο μιας τράπεζας να πέσει κάτω από το επαρκές επίπεδο, οι μέτοχοι θα πρέπει να συνεισφέρουν άμεσα νέο κεφάλαιο, ή να λάβουν προσωρινό κεφάλαιο από το ΤΧΣ. Αν στη συνέχεια οι τράπεζες δεν είναι σε θέση να αντλήσουν από μόνες τους άμεσα επιπλέον κεφάλαιο και να αποπληρώσουν το ΤΧΣ, θα πρέπει να γίνει αναδιάρθρωσή τους υπό την αιγίδα του ΤΧΣ και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΕ για τον ανταγωνισμό και τις κρατικές ενισχύσεις.

19. Επίσης, θα ενισχυθούν και άλλα στοιχεία του δικτύου ασφαλείας για το χρηματοπιστωτικό τομέα. Η νομοθεσία για την αναδιάρθρωση των χρεών των επιχειρήσεων και η παρούσα νομοθετική πρόταση για την αναδιάρθρωση των χρεών των νοικοκυριών θα συνάδουν με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές με στόχο τη διασφάλιση της πιστωτικής πειθαρχίας, την προστασία των δικαιωμάτων των πιστωτών και των δανειοληπτών και τη διαφύλαξη των πληροφοριών σχετικά το ιστορικό φερεγγυότητας των δανειοληπτών.

20. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα εντείνει την εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος και θα αυξήσει τους διαθέσιμους πόρους για την εποπτεία. Αυτό περιλαμβάνει και αύξηση της συχνότητας και της ταχύτητας υποβολής στοιχείων και την περαιτέρω ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για συχνούς ελέγχους ακραίων συνθηκών (stress tests). Θα αυξηθεί το προσωπικό τόσο για επιτόπιους ελέγχους όσο και για ελέγχους εξ αποστάσεως, λαμβάνοντας επίσης υπόψη και τις νέες αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος αναφορικά με την εποπτεία των ασφαλιστικών οργανισμών. Θα εισαχθεί επιπλέον ευελιξία στη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων και θα χορηγηθεί σε όλο το προσωπικό της Τράπεζας της Ελλάδος ισχυρή νομική προστασία για τις ενέργειες που εκτελούνται με καλή πίστη.

21. Θα διατηρηθεί η στενή συνεργασία με τις εποπτικές αρχές των κρατών προέλευσης και των κρατών υποδοχής σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για τη διασυνοριακή εποπτεία. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρχές έχουν πλήρη επίγνωση της σημαντικής παρουσίας των ελληνικών τραπεζών σε χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (ΝΑΕ), έχουν υπογραφεί μια σειρά από μνημόνια συνεννόησης με τις εποπτικές αρχές των χωρών υποδοχής (τόσο με χώρες της ΕΕ όσο και με μη κράτη-μέλη). Επίσης, θα εντατικοποιηθεί η επικοινωνία με τις ρυθμιστικές αρχές στις χώρες της ΝΑΕ αναφορικά με τις εκτιμήσεις του κινδύνου και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης για παροχή ρευστότητας.

Γ. Διαρθρωτικές Πολιτικές

22. Οι διαρθρωτικές πολιτικές ενισχύονται προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα και να εξέλθουμε γρήγορα από την κρίση. Οι πολιτικές αυτές θα ενισχύσουν την ευελιξία και την παραγωγική ικανότητα της οικονομίας, θα διασφαλίσουν την αποκατάσταση των μισθών και των τιμών και στη συνέχεια θα διατηρήσουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα και, σταδιακά, θα αλλάξουν τη διάρθρωση της οικονομίας προς ένα μοντέλο ανάπτυξης περισσότερο βασισμένο στις επενδύσεις και στις εξαγωγές. Η ελληνική κυβέρνηση θα συνεργαστεί στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ με στόχο την προώθηση των μεταρρυθμίσεων, όπως καθορίζονται στο μνημόνιο συνεννόησης

που επισυνάπτεται στο παρόν Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ).
Ειδικότερα:

- **Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης.** Κατακερματισμένες πρακτικές απασχόλησης θα αλλάξουν μέσω της αναδιοργάνωσης των διαδικασιών πρόσληψης και της ολοκλήρωσης της ενιαίας αρχής πληρωμών για τους μισθούς. Θα εισαχθεί ένα απλουστευμένο σύστημα αποδοχών, με στόχο την εξοικονόμηση πόρων, που θα καλύπτει τους βασικούς μισθούς και όλα τα επιδόματα και θα ισχύει για όλους τους εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα. Οι πρακτικές προμηθειών θα βελτιωθούν με στόχο τη ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και τη διασφάλιση της διαφάνειας. Το σύστημα υγείας, όπου σημειώθηκαν σημαντικές υπερβάσεις δαπανών, θα αναθεωρηθεί μέσω μεταρρυθμίσεων στους τομείς της διαχείρισης, των λογιστικών πρακτικών και της χρηματοδότησης. Η αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης θα εφαρμοστεί με στόχο τη μείωση του αριθμού των τοπικών διοικήσεων και των αιρετών υπάλληλων. Η κυβέρνηση θα συνεργαστεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να ξεκινήσει μια ανεξάρτητη εξωτερική λειτουργική αξιολόγηση της δημόσιας διοίκησης σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα συμβάλουν στην καθορισμό προτεραιοτήτων για τις κυβερνητικές δράσεις και θα ενισχύσουν τον αγώνα κατά της σπατάλης και της διαφθοράς σε ολόκληρη τη δημόσια διοίκηση.
- **Ενίσχυση της αγοράς εργασίας και της εισοδηματικής πολιτικής.** Σε εναρμόνιση με τη μείωση των μισθών του δημόσιου τομέα, οι μισθοί του ιδιωτικού τομέα πρέπει να γίνουν πιο ευέλικτοι ώστε να καταστεί δυνατή η συγκράτηση του κόστους για μια εκτεταμένη χρονική περίοδο. Μετά από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους εντός του πλαισίου της κοινοτικής νομοθεσίας, η κυβέρνηση θα μεταρρυθμίσει το νομικό πλαίσιο για τις μισθολογικές διαπραγματεύσεις στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης και της εξάλειψης της ασυμμετρίας στη διαιτησία. Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για τη θέσπιση ελάχιστων μισθών για νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας προκειμένου να προωθηθεί η δημιουργία θέσεων απασχόλησης για ειδικές ομάδες που βρίσκονται σε μεγαλύτερο κίνδυνο, όπως οι νέοι και οι μακροχρόνια άνεργοι. Παράλληλα, η κυβέρνηση θα εφαρμόσει το νέο σύστημα ελέγχου για την αδήλωτη εργασία και θα εκσυγχρονίσει τους θεσμούς της αγοράς εργασίας. Η νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης θα αναθεωρηθεί, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων περί παράτασης της περιόδου μαθητείας, των κανόνων που διέπουν τις ομαδικές απολύσεις και της διευκόλυνσης της ευρύτερης χρήσης της μερικής απασχόλησης. Τα περιθώρια βελτίωσης της στόχευσης των κοινωνικών δαπανών θα αναθεωρηθούν προκειμένου να ενισχυθεί το κοινωνικό δίκτυο ασφαλείας για τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.
- **Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ενίσχυση του ανταγωνισμού στις αγορές.** Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει σύντομα νομοθεσία για τη θέσπιση σημείων εξυπηρέτησης μιας στάσης (one-stop shops) για την έναρξη νέων επιχειρήσεων με στόχο τη μείωση των διαδικασιών, του κόστους και των καθυστερήσεων. Θα εισαχθεί νομοθεσία για τη μείωση των αδειών και άλλων δαπανών για τη βιομηχανία. Η κυβέρνηση θα εφαρμόσει πλήρως τα βασικά βήματα της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις υπηρεσίες το 2010, κυρίως σε τομείς προτεραιότητας, όπως ο τουρισμός, η εκπαίδευση και το λιανικό εμπόριο. Κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους, θα απελευθερωθούν κλειστά επαγγέλματα με την μείωση των

καθορισμένων αμοιβών και άλλων περιορισμών για τους δικηγόρους, τα φαρμακεία, τους συμβολαιογράφους, τους μηχανικούς, τους αρχιτέκτονες, τις οδικές μεταφορές και τους λογιστές. Επίσης, ο ρόλος της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού θα ενισχυθεί. Οι αγορές δικτύων θα απελευθερωθούν σταδιακά, ιδίως στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας, ενισχύοντας παράλληλα τις ρυθμιστικές αρχές σε αυτούς τους τομείς σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές πολιτικές.

- **Διαχείριση και αποκρατικοποίηση κρατικών επιχειρήσεων.** Οι κρατικές επιχειρήσεις πρέπει να υπόκεινται σε μεγαλύτερη διαφάνεια με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητά τους και τη μείωση των ζημιών τους. Ως πρώτο βήμα, οι οικονομικές καταστάσεις για το 2009 των δέκα κρατικών επιχειρήσεων με τις μεγαλύτερες ζημιές, αφού ελεγχθούν από ορκωτούς λογιστές, θα δημοσιευθούν στο διαδίκτυο. Θα συνταχθεί ένα χρονοδιάγραμμα και σχέδιο δράσης για τη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων των μεγαλύτερων ζημιογόνων επιχειρήσεων, κυρίως στον τομέα των σιδηροδρόμων και των μέσων μαζικής μεταφοράς. Το εν λόγω σχέδιο δράσης θα περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για τη μείωση του κόστους, μεταξύ των οποίων είναι ο εξορθολογισμός των εξυπηρετούμενων δικτύων και η αύξηση των τιμολογίων. Η κυβέρνηση θα επανεξετάσει την αξιοποίηση δημόσιας περιουσίας, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων που ανήκουν σε δημόσιες επιχειρήσεις ή στην κυβέρνηση. Η κυβέρνηση θα εξετάσει περαιτέρω τη δυνατότητα βελτίωσης της εταιρικής διακυβέρνησης και ενίσχυσης της εποπτείας της κρατικής ιδιοκτησίας.
- **Η βελτίωση της απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής.** Η κυβέρνηση θα συνεργαστεί στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να αυξήσει το ποσοστό απορρόφησης των κονδυλίων των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση εξαμηνιαίων στόχων για τις αιτήσεις πληρωμών βασισμένων στο Σύστημα Διαχείρισης Πληροφοριών και μετρήσιμων με πιστοποιημένα στοιχεία και με την υιοθέτηση ενός συστήματος «γρήγορης παραγωγής έργων» το οποίο θα περιλαμβάνει προθεσμίες για κάθε στάδιο της έγκρισης και εφαρμογής των έργων. Θα υποβάλλονται τουλάχιστον δέκα μεγάλα έργα ανά έτος. Στο πλαίσιο του συνολικού κονδυλίου δημοσίων επενδύσεων που συμφωνήθηκαν στο παρόν πρόγραμμα, θα δημιουργηθεί ένας κεντρικός λογαριασμός που θα χρησιμοποιείται για πιστώσεις του προϋπολογισμού για το κομμάτι της εθνικής συγχρηματοδότησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής. Μια ειδική ομάδα κρούσης θα δημιουργηθεί μέσα στην Επιτροπή με στόχο την εξασφάλιση της ταχύτερης παράδοσης έργων υψηλής ποιότητας.

IV. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

23. Οι ανάγκες χρηματοδότησης του προγράμματος αναμένεται να καλυφθούν με τη χρηματοδοτική στήριξη από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του Ευρώ και το ΔΝΤ, ενισχύοντας παράλληλα την πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίων. Παρά τη σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή, προβλέπουμε ένα χρηματοδοτικό έλλειμμα της τάξεως των 110 δις ευρώ για την περίοδο του προγράμματος, το οποίο προβλέπεται να καλυφθεί με αντίστοιχα διμερή δάνεια στήριξης από τους εταίρους στην Ευρωζώνη (80 δις ευρώ) και μέσω της στήριξης του ΔΝΤ (30 δις ευρώ). Η Ελλάδα θα

αξιοποιήσει τους πόρους αυτούς παράλληλα, καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, αντλώντας χρηματοδότηση από τα διμερή δάνεια και το ΔΝΤ σε αναλογία 8 προς 3 για κάθε έμβασμα (που μετράται με τη συναλλαγματική ισοτιμία του προγράμματος). Η αποφασιστική εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος θα συμβάλει στην οικονομική ανάκαμψη και θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη των αγορών. Αν η δημοσιονομική προσαρμογή προχωρήσει ταχύτερα από το αναμενόμενο ή αν οι συνθήκες της αγοράς βελτιωθούν, η κυβέρνηση αντίστοιχα δεν θα χρειαστεί να αντλήσει το σύνολο των κεφαλαίων από το μηχανισμό στήριξης της ΕΕ και ΔΝΤ.

V. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

24. Η πρόοδος εφαρμογής των πολιτικών στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος θα παρακολουθείται μέσω τριμηνιαίων (και συνεχών) ποσοτικών κριτηρίων απόδοσης (Κ.Α.), καθώς και ενδεικτικών στόχων, διαρθρωτικών σημείων αναφοράς, αναθεωρήσεων του προγράμματος και ρητρών. Τα κριτήρια αυτά αναφέρονται λεπτομερώς στους πίνακες 2 και 3. Οι ποσοτικοί στόχοι μέχρι το Δεκέμβριο του 2010 είναι κριτήρια απόδοσης (Κ.Α.). Οι στόχοι για την περίοδο 2011-2013 είναι ενδεικτικοί και θα μετατραπούν σε Κ.Α. για το 2011 κατά τη δεύτερη αναθεώρηση του προγράμματος πριν από το τέλος του 2010. Ένα κοινό Μνημόνιο Συνεννόησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΚΤ ορίζει, κυρίως, τις διαρθρωτικές πολιτικές που προτείνονται στο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και θέτει ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο για την εφαρμογή τους.

25. Στο πλαίσιο της συμφωνίας, η Τράπεζα της Ελλάδος θα εκτελέσει μία αξιολόγηση των διασφαλίσεων σύμφωνα με την πολιτική διασφαλίσεων του ΔΝΤ. Σε αυτό το πλαίσιο και για να διευκολυνθεί η έγκαιρη ολοκλήρωση της αξιολόγησης, οι αρχές έχουν παραχωρήσει τις απαιτούμενες πληροφορίες ώστε η αξιολόγηση να ξεκινήσει και έχουν ήδη εξουσιοδοτήσει εξωτερικούς ελεγκτές για να παράσχουν πληροφορίες και να προβούν σε συζητήσεις με το προσωπικό του ΔΝΤ. Σχετικά με αυτό, και δεδομένου ότι οι πληρωμές από το ΔΝΤ θα χρησιμοποιηθούν για άμεση στήριξη του προϋπολογισμού, ένα μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ της κυβέρνησης και της Τράπεζας της Ελλάδος θα καθιερώσει ένα ξεκάθαρο πλαίσιο για τη μορφή που θα πάρει η αποπληρωμή της χρηματοδότησης από το ΔΝΤ και η εξυπηρέτηση των τόκων και άλλων χρεώσεων. Ως μέρος αυτών των ρυθμίσεων, οι εκταμιεύσεις του Ταμείου θα κατατίθενται σε έναν ενιαίο δημόσιο λογαριασμό της κυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδος προς χρήση.

Πίνακας 1. Ελλάδα. Δημοσιονομικά μέτρα που περιλαμβάνει το πρόγραμμα**2010**

<i>σε εκ. Ευρώ</i>		% του ΑΕΠ
	Έσοδα	0,5
Αύξηση του ΦΠΑ	800	0,3
Αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα	200	0,1
Αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα	200	0,1
Αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα ποτά	50	0,0
	Έξοδα	1,9
Μείωση του μισθολογικού κόστους μέσω μείωσης 13 ^{ου} και 14 ^{ου} μισθού και τα επιδομάτων	1100	0,5
Ενδιάμεση κατανάλωση	700	0,3
Μειώσεις στις συντάξεις (στις υψηλότερες συντάξεις)	350	0,1
Αναστολή της β' δόσης του επιδόματος αλληλεγγύης	400	0,2
Μείωση των συντάξεων μέσω της μείωσης της 13 ^{ης} και 14 ^{ης} σύνταξης	1500	0,6
Μείωση των δημόσιων επενδύσεων	500	0,2
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗ	2,5

2011

<i>σε εκ. Ευρώ</i>		<i>% του ΑΕΠ</i>
Μεταφορά επίπτωσης από το προηγούμενο έτος		1,1
Αύξηση του ΦΠΑ	1000	0,4
Αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα	250	0,1
Αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα	300	0,1
Αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα ποτά	50	0,0
Μείωση του μισθολογικού κόστους μέσω μείωσης 13 ^{ου} και 14 ^{ου} μισθού και επιδομάτων	400	0,2
Μείωση των συντάξεων μέσω της μείωσης της 13 ^{ης} και 14 ^{ης} σύνταξης	500	0,2
Εσοδα		2,2
Φορολόγηση των αυθαιρέτων κτισμάτων	800	0,4
Φόρος πολυτελείας	100	0,0
Λογιστικός προσδιορισμός εισοδήματος	50	0,0
Δικαιώματα τυχερών παιγνίων	200	0,1
Άδειες τυχερών παιγνίων	500	0,2
Ειδική εισφορά σε κερδοφόρες επιχειρήσεις	600	0,3
Τέλος διατήρησης ημιωπαίθριων	500	0,2
ΦΠΑ – αλλαγές στις υποκατηγορίες και διεύρυνση της βάσης	1000	0,4
Πράσινα τέλη	300	0,1
Τεκμήρια φορολόγησης	400	0,2
Αύξηση των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων	400	0,2
Φορολογία των αμοιβών σε είδος (αυτοκίνητα)	150	0,1
Εξοδα		1,0
Ενδιάμεση κατανάλωση	300	0,1
Εξοικονόμηση από την εισαγωγή ενοποιημένου συστήματος πληρωμής μισθών Δημοσίου	100	0,0
Πάγωμα συντάξεων	100	0,0
Εξοικονόμηση πόρων από τον «Καλλικράτη»	500	0,2
Μειώσεις στις συντάξεις (στις υψηλότερες συντάξεις)	150	0,1
Μείωση των δημόσιων επενδύσεων	500	0,4
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗ		9650
		4,3

2012

<i>σε εκ. Ευρώ</i>		% του ΑΕΠ
	Έσοδα	0,7
Ειδικοί φόροι κατανάλωσης μη-αλκοολούχων ποτών	300	0,1
Άδειες τυχερών παιγνίων	225	0,1
Δικαιώματα τυχερών παιγνίων	400	0,2
ΦΠΑ – διεύρυνση βάσης	300	0,1
Τεκμήρια φορολόγηση	100	0,0
Αύξηση των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων	200	0,1
	Έξοδα	1,2
Μείωση προσλήψεων δημοσίων υπαλλήλων πέραν του 5:1	600	0,3
Επιδόματα ανεργίας (με βάση ελάχιστα μέσα διαβίωσης)	500	0,2
Πάγωμα συντάξεων	250	0,1
Εξοικονόμηση πόρων από τον «Καλλικράτη»	500	0,2
Μείωση πληρωμών προς στις δημόσιες επιχειρήσεις	800	0,4
Μείωση των δημοσίων επενδύσεων	500	0,2
	Μη-καθορισμένα μέτρα για λειτουργικά έξοδα	900
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗ	5575
		2,4

2013

<i>σε εκ. Ευρώ</i>		% του ΑΕΠ
	Έσοδα	-0,3
Τεκμήρια φορολόγησης	100	0,0
Άδειες τυχερών παιγνίων	-725	-0,3
	Έξοδα	0,5
Μείωση των προσλήψεων των δημοσίων υπαλλήλων πέραν του 5:1	500	0,2
Πάγωμα συντάξεων	200	0,1
Εξοικονόμηση πόρων από τον «Καλλικράτη»	500	0,2
	Μη-καθορισμένα μέτρα	4200
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗ	2,0

2014

<i>σε εκ. Ευρώ</i>		<i>% του ΑΕΠ</i>
	<i>Προσωρινά μέτρα</i>	-0,4
Ειδική εισφορά σε κερδοφόρες επιχειρήσεις (διακοπή των προσωρινών μέτρων)	-600	-0,2
Φορολόγηση των αυθαίρετων κτισμάτων (διακοπή των προσωρινών μέτρων)	-450	-0,2
	<i>Μη-καθορισμένα μέτρα</i>	5750
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗ	4700
	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΜΕΤΡΑ 2010 - 2014	30000
		13,0

Πίνακας 2. Ελλάδα: Ποσοτικά Κριτήρια Επίδοσης (σε δις Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται άλλο)

	Κριτήρια απόδοσης				Ενδεικτικοί στόχοι				
	Ιουν-10 Progr. 1/	Σεπ-10 Progr. 1/	Δεκ-10 Progr. 1/	Ιουν-10 Progr. 1/	Σεπ-10 Progr. 1/	Δεκ-10 Progr. 1/	Δεκ-11 Progr. 2/	Δεκ-12 Progr. 3/	Δεκ-13 Progr. 4/
1. Όριο στο προσαρμοσμένο πρωτογενές έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης σε ταμειακή βάση	-5,0	-4,0	-5,7	..	..	..	-2,1	2,4	7,4
2. Όριο στις πρωτογενείς δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού	34	50	67	..	..	..	67	68	69
3. Όριο στη συσσώρευση νέων χρεών από τη γενική κυβέρνηση 5/	..	..	..	0	0	0	0	0	0
4. Όριο στο απόθεμα χρέους της κεντρικής κυβέρνησης	342	342	342	..	..	..	365	..	..
5. Όριο στις νέες εγγυήσεις από την κεντρική κυβέρνηση	2,0	2,0	2,0	..	..	..	1,0	0,0	0,0
6. Όριο στη συσσώρευση νέων χρεών από πληρωμές χρέους τρίτων ή εγγυήσεων από τη γενική κυβέρνηση από πολυμερή ή διμερή σχήματα πιστώσεων 5/	0	0	0	..	..	..	0	0	0

1/ Σωρευτικά από 1 Ιανουαρίου (εκτός κι αν αναφέρεται άλλο).

2/ Σωρευτικά από 1 Ιανουαρίου 2011 (εκτός κι αν αναφέρεται άλλο).

3/ Σωρευτικά από 1 Ιανουαρίου 2012 (εκτός κι αν αναφέρεται άλλο).

4/ Σωρευτικά από 1 Ιανουαρίου 2013 (εκτός κι αν αναφέρεται άλλο).

5/ Εφαρμόζεται σε συνεχή βάση από 30 Απριλίου 2010.

Πίνακας 3. Ελλάδα: Διαρθρωτικά μέτρα για το 2010-1/ Ημερομηνία

Μέτρα	Μακροοικονομική σημασία
Προηγούμενες δράσεις	
1. Μείωση των δαπανών για μισθούς και συντάξεις μέσω της περικοπής επιδομάτων σε μισθούς και συντάξεις (εκτός από τις κατώτατες).	Βελτιώνει την βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, επηρεάζει τις εξελίξεις στη διαμόρφωση των μισθών στον ιδιωτικό τομέα.
2. Αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ από 21% σε 23% και του μειωμένου συντελεστή από 10% σε 11% και των ειδικών φόρων σε ποτά, τσιγάρα και καύσιμα με απόδοση τουλάχιστον 1,25 δις ευρώ μέσα στο 2010.	Βελτιώνει την βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών.
3. Ορισμός ομάδας και επικεφαλής στο ΓΛΚ με ευθύνη τη συγκέντρωση σε ταμιακή βάση στοιχείων της Γενικής Κυβέρνησης.	Καθιέρωση αρμοδιοτήτων για την εντός του έτους δημοσιονομική επίβλεψη της γενικής κυβέρνησης.
Διαρθρωτικοί στόχοι	
Τέλος Ιουνίου 2010	
1. Δημιουργία ενός ανεξάρτητου Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) για τη διατήρηση της ευρωζώνης του χρηματοπιστωτικού τομέα και έτσι της δυνατότητας ενίσχυσης της Ελληνικής οικονομίας με την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης στις τράπεζες εάν χρειάσθαι	Ενισχύει τη σταθερότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.
2. Υιοθέτηση και έναρξη εφαρμογής της αναδιοργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο τη μείωση του αριθμού των τοπικών αυτοδιοικήσεων και των εκλεγμένων/διορισμένων στελεχών (Καλλικράτη)	Βελτιώνει την βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών.
3. Κατάθεση τροποποίησης στο Νόμο 2362/1995 ώστε (i) το ΥΠΟΙΚ να πρέπει να παρουσιάζει τριετή δημοσιονομική στρατηγική και προϋπολογισμό, (ii) να εισαχθεί μια προέγχιση από πάνω προς τα κάτω στην κατάρτιση του προϋπολογισμού με όρια δαπανών στον Κρατικό	Βελτιώνει την αξιοπιστία του προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής.
4. Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή πρέπει να παρουσιάσει έκθεση για την αξιολόγηση του εάν οι παράμετροι του νέου συστήματος ενισχύουν σημαντικά τη μακροπρόθεσμη αναλογιστική ισορροπία.	Μειώνει το δημοσιονομικό κόστος της γήρανσης και βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Αυξάνει τη συνεισφορά στην συνολική ανάπτυξη
Τέλος Σεπτεμβρίου 2010	
1. Υιοθέτηση μιας συνολικής μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού συστήματος που να περιορίζει την προβλεπόμενη αύξηση των δημοσίων δαπανών για συντάξεις κατά την περίοδο 2010-60 σε 2,5% του ΑΕΠ	Βελτιώνει την βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών.
2. Καθιέρωση της καταγραφής των δεσμεύσεων σε όλα τα υπουργεία και δημόσιους οργανισμούς. Δημοσίευση μηνιαίων στοιχείων της γενικής κυβέρνησης για την επίσημη εξέλιξη τους (συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων νέων)	Μειώνει τις υπερβάσεις δαπανών.
3. Δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για το 2009 των δέκα πιο ελλειμματικών δημοσίων επιχειρήσεων, ελεγμένες από ορκωτούς ελεγκτές, στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών.	Αυξάνει τη διαφάνεια σε σχέση με τους δημοσιονομική βιωσιμότητα.
4. Εφαρμογή ενός αποτελεσματικού σχήματος διαχείριση έργου (συμπεριλαμβανομένης της αυστηρής εποπτείας από το ΥΠΟΙΚ και πέντε ομάδες εμπειρογνομόνων) για την εφαρμογή ενός σχεδίου πάταξης της φοροδιαφυγής ώστε να ενισχυθεί η φορολογική συμμόρφωση μέσα από την ενίσχυση του εισπρακτικού μηχανισμού και την εισπραχή ανεπίσημων οφελών από τους μεγαλύτερους οφειλτές - σε συντονισμό με τα ασφαλιστικά ταμεία, την αναδιοργάνωση μιας ομάδας για τους μεγαλύτερους φορολογούμενους που να εστιάζει σε αυτούς που συνεισφέρουν τα μεγαλύτερα ποσά στα έσοδα, ένα ισχυρό πρόγραμμα ελέγχων για την καταπολέμηση της συστημικής φοροδιαφυγής από άτομα με μεγάλο πλούτο και ελεύθερους επαγγελματίες με υψηλά εισοδήματα, συμπεριλαμβανομένης της πονηρικής διώξης των μεγαλύτερων παραβατών, την	Βοηθά στην επίτευξη των στόχων για τα έσοδα και ενισχύει τη βιωσιμότητα της προσαρμογής διευρύνοντας την κατανομή του κόστους προσαρμογής.
Τέλος Δεκεμβρίου 2010	
1. Δημοσιοποίηση μιας λεπτομερούς έκθεσης από το ΥΠΟΙΚ σε συνεργασία με την ενιαία αρχή πληρωμής για τη δομή και το επίπεδο των αιοίων και το μέγεθος και τη δυναμική της αποτελεσματικότητας στη γενική κυβέρνηση	Μειώνει την κλιμάκωση στις αιολές. Βελτιώνει τη διαφάνεια στην απασχόληση στο δημόσιο τομέα.
2. Υιοθέτηση νέου Κανονισμού Στατιστικών Υποχρεώσεων για τις υπηρεσίες που συμμετέχουν στο Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα.	Ενισχύει την εμπιστοσύνη στα δημοσιονομικά στοιχεία και υποστηρίζει τη διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής.
3. Προετοιμασία ενός προγράμματος αποκρατικοποιήσεων για την πώληση περιουσιακών στοιχείων και επιχειρήσεων που ανήκουν στο κράτος με στόχο την εισπραχή 1 δις ευρώ ανά έτος την περίοδο 2011-2013.	Μειώνει την κρατική παρέμβαση στην πραγματική οικονομία, βελτιώνει την αποτελεσματικότητα στην αγορά και μειώνει υπερβάσεις στον προϋπολογισμό.
1/ Οι διαρθρωτικοί στόχοι για το 2011 θα καθοριστούν στις αξιολογήσεις στο τέλος Σεπτεμβρίου και	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

Ελλάδα: Μνημόνιο Συνεννόησης στις

**ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
3 Μαΐου 2010**

Οι τριμηνιαίες εκταμιεύσεις της διμερούς οικονομικής βοήθειας από τα Κράτη-Μέλη της Ευρωζώνης θα βασίζονται σε τριμηνιαίους απολογισμούς των προϋποθέσεων για όλη τη χρονική διάρκεια της συμφωνίας. Η αποδέσμευση των δόσεων θα βασίζεται στην τήρηση των ποσοτικών κριτηρίων επιδόσεων και στη θετική αξιολόγηση της προόδου στα κριτήρια πολιτικής του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ) και αυτού του Μνημονίου, το οποίο καθορίζει τα λεπτομερή κριτήρια για τις διαδοχικές αξιολογήσεις έως το τέλος του 2011. Τα λεπτομερή κριτήρια για τα έτη 2012 και 2013 θα καθοριστούν με την ευκαιρία της αξιολόγησης της άνοιξης του 2011.

Οι αρχές δεσμεύονται να διαβουλεύονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ για την υιοθέτηση πολιτικών που δεν συνάδουν με αυτό το μνημόνιο. Θα τους παρέχουν επίσης όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την παρακολούθηση της προόδου και της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κατάστασης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος (Παράρτημα 1). Πριν από την καταβολή των δόσεων, οι αρχές πρέπει να παρέχουν μια έκθεση συμμόρφωσης σχετικά με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων.

1. Ενέργειες για τον πρώτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του δεύτερου τριμήνου 2010)**i. Δημοσιονομική Εξυγίανση**

Πρόσδος όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2010 και τα δημοσιονομικά μέτρα που υιοθετήθηκαν στη συνέχεια. Η πρόσδος αξιολογείται σε σχέση με τα (σωρευτικά) τριμηνιαία ανώτατα όρια ελλείμματος στο ΜΟΧΠ (συμπεριλαμβανομένου του Τεχνικού Μνημονίου Συνεννόησης (ΤΜΣ)). Οι αρχές θα λάβουν τα ακόλουθα μέτρα, που θα εξοικονομήσουν συνολικό ποσό ίσο με 2,5% του ΑΕΠ το 2010:

- Αύξηση των συντελεστών του ΦΠΑ, με απόδοση τουλάχιστον 1800 εκ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (800 εκ. ευρώ το 2010).
- Αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα, στον καπνό και στο αλκοόλ, με απόδοση τουλάχιστον 1.050 εκ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (450 εκατ. ευρώ το 2010).
- Μείωση του μισθολογίου του δημοσίου τομέα με τη μείωση των δώρων Πάσχα, Χριστουγέννων και επιδόματος αδείας και των επιδομάτων που καταβάλλονται σε δημοσίους υπαλλήλους, με τις καθαρές εξοικονομήσεις να ανέρχονται σε 1.500 εκ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (1.100 εκ. ευρώ το 2010).

- Μείωση των δώρων Πάσχα, Χριστουγέννων και επιδόματος αδείας που καταβάλλονται στους συνταξιούχους, με ταυτόχρονη προστασία αυτών που λαμβάνουν χαμηλότερες συντάξεις, με τις καθαρές εξοικονομήσεις να ανέρχονται σε 1.900 εκ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (1.500 εκ. ευρώ το 2010).
- Ακύρωση πιστώσεων του προϋπολογισμού για αποθεματικό απροβλέπτων, με στόχο την εξοικονόμηση 700 εκ. ευρώ.
- Μείωση των υψηλότερων συντάξεων, με στόχο την εξοικονόμηση 500 εκ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (350 εκ. ευρώ το 2010).
- Κατάργηση των περισσότερων από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού για το επίδομα αλληλεγγύης (εκτός από ένα μέρος για την ανακούφιση της φτώχειας), με στόχο την εξοικονόμηση 400 εκ. ευρώ.
- Μείωση των δημοσίων επενδύσεων κατά 500 εκ. ευρώ σε σύγκριση με τον ισχύοντα σχεδιασμό.
- Το Κοινοβούλιο υιοθετεί, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα σταθερότητας του Ιανουαρίου 2010, ένα νόμο που θα θεσπίζει μία προοδευτική φορολογική κλίμακα για όλες τις πηγές εισοδήματος και μια οριζόντια ενιαία αντιμετώπιση του εισοδήματος που προέρχεται από εργασία και περιουσιακά στοιχεία.
- Το Κοινοβούλιο υιοθετεί, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα σταθερότητας του Ιανουαρίου 2010, ένα νόμο που θα καταργεί τις απαλλαγές και τις αυτόνομες φορολογικές διατάξεις στο φορολογικό σύστημα, συμπεριλαμβανομένων των εισοδημάτων από τα ειδικά επιδόματα που καταβάλλονται στους δημοσίους υπαλλήλους. Ο νόμος ισχύει αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2010.

ii. Διαρθρωτικές Δημοσιονομικές Μεταρρυθμίσεις

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει έως τα τέλη Ιουνίου του 2010, ένα νόμο που θα απαιτεί τη μηνιαία δημοσίευση από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) έγκαιρων, μηνιαίων στατιστικών στοιχείων (σε ταμειακή βάση) για τα έσοδα, τις δαπάνες και τη χρηματοδότηση του Κράτους, καθώς και για τις εκκρεμείς δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

iii. Ρύθμιση και εποπτεία χρηματοπιστωτικού τομέα

Η Τράπεζα της Ελλάδος, εκ μέρους της Κυβέρνησης, θα συστήσει ένα ανεξάρτητο Χρηματοπιστωτικό Ταμείο Σταθερότητας, με ισχυρή δομή διακυβέρνησης, για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων θεμάτων φερεγγυότητας και για να διαφυλαχθεί η ευρωστία του χρηματοπιστωτικού τομέα και η ικανότητά του να στηρίζει την ελληνική οικονομία, παρέχοντας κεφαλαιακή υποστήριξη στις τράπεζες, αν χρειαστεί (Παράρτημα 2).

Έναρξη εφαρμογής εντατικοποιημένης εποπτείας των τραπεζών, μεταξύ άλλων με τη διάθεση περισσότερων ανθρώπινων πόρων, με σκοπό επίσης την ανάληψη της εποπτείας του ασφαλιστικού κλάδου, συχνή υποβολή εκθέσεων βάσει αυστηρότερων προθεσμιών και τριμηνιαίων ελέγχων φερεγγυότητας σε ακραίες συνθήκες (stress tests).

Επανεξέταση του πτωχευτικού νόμου στον ιδιωτικό τομέα για να διασφαλιστεί η συμβατότητα με τις παρατηρήσεις της ΕΚΤ.

iv. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Οι αρχές θα προωθήσουν μεταρρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης:

Το Κοινοβούλιο θα εγκρίνει νομοθεσία για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης σε τοπικό επίπεδο, κυρίως μέσω της συγχώνευσης δήμων, νομαρχιών και περιφερειών με στόχο τη μείωση των λειτουργικών δαπανών και των μισθών.

Το Κοινοβούλιο θα εγκρίνει νομοθεσία που απαιτεί δημοσίευση στο διαδίκτυο όλων των αποφάσεων που αφορούν αναλήψεις υποχρεώσεων για κονδύλια στον τομέα της γενικής κυβέρνησης.

Για την ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας:

Η Κυβέρνηση θα ξεκινήσει συζητήσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, προκειμένου να αναθεωρήσει το πλαίσιο διαπραγματεύσεων των μισθών στον ιδιωτικό τομέα και των συμβάσεων.

Για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοικτές αγορές:

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει νόμο για την απλοποίηση της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων.

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει την οριζόντια νομοθεσία για την Οδηγία για τις Υπηρεσίες.

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει σχέδιο αναδιάρθρωσης για τον σιδηροδρομικό τομέα με χρονοδιάγραμμα μέτρων το οποίο:

- θα καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρησιακές δραστηριότητες θα γίνουν κερδοφόρες, συμπεριλαμβανομένων το κλείσιμο ζημιογόνων γραμμών·
- θα διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ που επιτρέπουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των φορέων παροχής σιδηροδρομικών υπηρεσιών·
- θα προβλέπει την αναδιάρθρωση της εταιρείας συμμετοχών, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης γης και άλλων περιουσιακών στοιχείων.

Για την αύξηση της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής:

Η Κυβέρνηση θα θέσει σε εφαρμογή μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του νόμου 3840/2010, για τη δημιουργία της «γρήγορης παραγωγής έργου», για να επιτευχθούν οι εξαμηνιαίοι στόχοι για την εκταμίευση των πληρωμών από την απορρόφηση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής που προβλέπεται στον παρακάτω πίνακα. Η συμμόρφωση με τους στόχους θα πρέπει να μετράται με πιστοποιημένα στοιχεία. Η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για την επίτευξη ετήσιου στόχου υποβολής 10 μεγάλων έργων εφαρμογών στις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Προγραμματική περίοδος 2007-2013 (σε εκ. ευρώ)	Αιτήσεις πληρωμών που θα υποβληθούν μεταξύ 2010 και 2013			
	2010	2011	2012	2013
Ευρωπαϊκό Περιφερειακό Ταμείο και Ταμείο Συνοχής	2330	2600	2850	3000
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	420	750	880	890
<i>Στόχος πρώτου εξαμήνου του έτους</i>		<i>1105</i>	<i>1231</i>	<i>1284</i>
<i>Στόχος δεύτερου εξαμήνου του έτους</i>		<i>2245</i>	<i>2499</i>	<i>2606</i>
<i>Συνολικός ετήσιος στόχος</i>	<i>2750</i>	<i>3350</i>	<i>3730</i>	<i>3890</i>

Η Κυβέρνηση θα συστήσει μια τεχνική ομάδα εργασίας σε άμεση επαφή με τις υπηρεσίες της Επιτροπής, για να εξασφαλιστεί η ταχεία εφαρμογή των α) μεγάλων έργων στους τομείς των μεταφορών, β) περιβαλλοντικών έργων, γ) εργαλείων χρηματοπιστωτικών τεχνικών και δ) μεταρρυθμίσεων της δημόσιας διοίκησης, αξιοποιώντας την αυξημένη τεχνική βοήθεια.

Η Κυβέρνηση θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει τα μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι πιστώσεις του προϋπολογισμού για την εθνική συγχρηματοδότηση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής διοχετεύονται σε ειδικό κεντρικό λογαριασμό που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κανένα άλλο σκοπό και ο οποίος θα πρέπει να είναι διαθέσιμος για την παροχή συγχρηματοδότησης για όλους τους φορείς της γενικής κυβέρνησης.

2. Ενέργειες για τη δεύτερη αξιολόγηση (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του τρίτου τριμήνου 2010)

i. Δημοσιονομική Προσαρμογή

Αυστηρή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2010 και των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής που εξαγγέλθηκαν μετέπειτα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που περιέχονται στο παρόν Μνημόνιο. Η πρόοδος θα αξιολογείται βάσει των (σωρευτικών) τριμηνιαίων ανώτατων ορίων ελλείμματος του ΜΟΧΠ (συμπεριλαμβανομένου του ΤΜΣ).

Η κυβέρνηση θα καταθέσει το προσχέδιο του προϋπολογισμού για το 2011 στη Βουλή. Ο προϋπολογισμός θα παρέχει πληροφορίες και αξιόπιστες προβλέψεις για ολόκληρη την γενική κυβέρνηση και θα στοχεύει στην περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με το ΜΟΧΠ. Θα περιέχει αναλυτική παρουσίαση των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής ύψους 3,2% του ΑΕΠ (4,3% του ΑΕΠ, αν ληφθούν υπ' όψιν μεταφορές από μέτρα που εφαρμόστηκαν το 2010), και αναλυτικές πληροφορίες για την κατάσταση των δημόσιων επιχειρήσεων.

Ο προϋπολογισμός θα περιέχει τα ακόλουθα μέτρα (σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν να ληφθούν υπ' όψιν μέτρα που αποφέρουν ανάλογη εξοικονόμηση ύστερα από στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ):

- Εφαρμογή του κανόνα αντικατάστασης μόνο του 20% των συνταξιοδοτούμενων εργαζομένων στο δημόσιο τομέα (κυβέρνηση, δήμοι,

- δημόσιες επιχειρήσεις, τοπική αυτοδιοίκηση, κρατικές υπηρεσίες και άλλοι δημόσιοι οργανισμοί)
- Μείωση της ενδιάμεσης κατανάλωσης της γενικής κυβέρνησης κατά τουλάχιστον 300 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2010, επιπλέον της προβλεπόμενης εξοικονόμησης στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης και της αναδιοργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης (βλέπε επόμενο μέτρο).
  - Η κυβέρνηση ξεκινά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και την αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο την μείωση του κόστους κατά τουλάχιστον 1.500 εκατομμύρια ευρώ από το 2011 ως το 2013, από τα οποία τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ μέσα στο 2011.
  - Μη χορήγηση της τιμαριθμικής προσαρμογής των συντάξεων, με στόχο την εξοικονόμηση 100 εκατομμυρίων ευρώ.
  - Μείωση των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από εγχώριους πόρους κατά τουλάχιστον 1000 εκατομμύρια ευρώ δίνοντας προτεραιότητα στα επενδυτικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από κοινοτικά κονδύλια.
  - Προσωρινές «εισφορές κρίσης» στις πολύ κερδοφόρες επιχειρήσεις, οι οποίες θα αποφέρουν επιπλέον έσοδα ύψους τουλάχιστον 600 εκατομμύρια ευρώ το χρόνο για το 2011, 2012 και 2013.
  - Κίνητρα για τη ρύθμιση των παραβιάσεων χρήσης γης, οι οποίες θα αποφέρουν επιπλέον έσοδα 1.500 εκατομμύρια ευρώ από το 2011 ως το 2013, από τα οποία τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ μέσα στο 2011.
  - Ενεργοποίηση των τεκμηρίων φορολόγησης των επαγγελματιών με απόδοση τουλάχιστον 400 εκατομμύρια ευρώ το 2011 και αυξανόμενες αποδόσεις το 2012 και 2013.
  - Διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ μέσω της εφαρμογής σε υπηρεσίες οι οποίες σήμερα εξαιρούνται και μεταφορά σημαντικού ποσοστού (τουλάχιστον 30%) των αγαθών και υπηρεσιών που επί του παρόντος emπίπτουν στην μειωμένη κανονική κλίμακα, με απόδοση 1.000 εκατομμυρίων ευρώ.
  - Σταδιακή εισαγωγή «πράσινου φόρου» στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, με απόδοση 300 εκατομμυρίων ευρώ στο 2011.
  - Συλλογή εσόδων από αδειοδότηση τυχερών παιγνίων: τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ από πώληση αδειών και 200 εκατομμύρια ευρώ από δικαιώματα.
  - Διεύρυνση της φορολογικής βάσης ακίνητης περιουσίας αναπροσαρμόζοντας τις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων με στόχο την αποκόμιση τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ επιπρόσθετα έσοδα.
  - Αύξηση της φορολόγησης αμοιβών σε είδος, συμπεριλαμβανομένης της φορολόγησης αυτοκινήτων με χρονομίσθωση (τουλάχιστον 150 εκατομμύρια ευρώ).
  - Συλλογής του ειδικού φόρου τέλους για ημιυπαίθριους χώρους (τουλάχιστον 800 εκατομμύρια το χρόνο).
  - Αύξηση φόρου στα είδη πολυτελείας με απόδοση τουλάχιστον 100 εκατομμύρια ευρώ.
  - Ο προϋπολογισμός θα ορίσει αναλυτικά ανώτατα όρια εξόδων για κάθε υπουργείο, για την τοπική αυτοδιοίκηση και τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με το στόχο για το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης. Αυτό αφορά επίσης και το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο για το 2012-2013.

- Ο προϋπολογισμός θα περιλαμβάνει ενδεικτική πληροφόρηση μηνιαίων εσόδων ανά κατηγορία και δαπάνη ανά υπουργείο. Επικαιροποιημένα στοιχεία θα γίνονται διαθέσιμα στο διαδίκτυο τακτικά.

Εάν χρειαστεί, το κοινοβούλιο θα εγκρίνει αλλαγές στον νόμο για την κατάρτιση του προϋπολογισμού ώστε να διασφαλιστεί ότι το σχέδιο του προϋπολογισμού από το 2011 και μετά θα περιέχει λεπτομερείς πληροφορίες για την εκτέλεση και τις προβλέψεις ολόκληρης της γενικής κυβέρνησης – συμπεριλαμβανομένων της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνικής ασφάλισης, των νοσοκομείων και των άλλων νομικών προσώπων. Ένα παράρτημα στον προϋπολογισμό θα παρουσιάζει τα βασικά μεγέθη σχετικά με την χρηματοοικονομική επίδοση των μεγαλύτερων δημόσιων επιχειρήσεων, τα συνακόλουθα δημοσιονομικά και φορολογικά έξοδα και τον σχετικό δημοσιονομικό κίνδυνο.

ii. Διαρθρωτικές δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις

Το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει νομοθεσία για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διαχείρισης και των ελέγχων εφαρμόζοντας τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Δ.Ν.Τ. Ειδικότερα, θα δημιουργηθεί ένα αποτελεσματικό σχήμα διαχείρισης έργου (που θα περιλαμβάνει την αυστηρή επίβλεψη του ΥΠΟΙΚ και ειδικές ομάδες) ώστε να εφαρμοστούν μέτρα ενάντια στη φοροδιαφυγή και να αποκατασταθεί η φορολογική συμμόρφωση μέσα από: την ενίσχυση του εισπρακτικού μηχανισμού και την είσπραξη ανείσπρακτων οφειλών από τους μεγαλύτερους οφειλέτες (σε συντονισμό με τα ασφαλιστικά ταμεία), την αναδιοργάνωση μιας μονάδας για τους φορολογούμενους με μεγάλα εισοδήματα που να εστιάζει σε αυτούς που συνεισφέρουν τα μεγαλύτερα ποσά στα έσοδα, ένα ισχυρό πρόγραμμα ελέγχων για την καταπολέμηση της συστηματικής φοροδιαφυγής από άτομα με μεγάλο πλούτο και ελεύθερους επαγγελματίες με υψηλά εισοδήματα, συμπεριλαμβανομένης της ποινικής δίωξης των μεγαλύτερων παραβατών, την ενίσχυση του προγράμματος ελέγχων των δηλώσεων και των πληρωμών.

Το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος προκειμένου να εξασφαλιστεί μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα η βιωσιμότητά του. Η μεταρρύθμιση θα σχεδιαστεί σε στενή διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ, και η εκτιμώμενη επίπτωσή της στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα θα επικυρωθεί από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της ΕΕ. Οι παράμετροι του συστήματος θα εξασφαλίσουν την μακροπρόθεσμη αναλογιστική ισορροπία, όπως καθορίζεται από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Απλούστευση του κατακερματισμένου συστήματος συντάξεων με τη συγχώνευση των υφιστάμενων συνταξιοδοτικών ταμείων σε τρία ταμεία και θέσπιση ενός ενιαίου νέου συστήματος για όλους τους τωρινούς και μελλοντικούς εργαζόμενους. Οι νέοι καθολικώς δεσμευτικοί κανόνες για τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, τις εισφορές, τους κανόνες συσσώρευσης και την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων πρέπει να εφαρμόζονται κατ' αναλογία προς όλους από την 1 Ιανουαρίου 2013.

- Εισαγωγή ενός ενιαίου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης στα 65 έτη, ακόμη και για τις γυναίκες στο δημόσιο τομέα (σταδιακά από την 1η Ιανουαρίου 2011), που θα ολοκληρωθεί ως τον Δεκέμβριο του 2013.
- Σταδιακή αύξηση της ελάχιστης ανταποδοτικής περιόδου για συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη από 37 σε 40 έτη ως το 2015.
- Τροποποίηση του τύπου απονομής σύνταξης στο ανταποδοτικό σχήμα για την ενίσχυση της σχέσης μεταξύ των εισφορών που καταβάλλονται και των παροχών που λαμβάνονται, με το ποσοστό συσσώρευσης να περιορίζεται σε ένα μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 1,2%, και οι συντάξεις να τιμαριθμοποιούνται.
- Εισαγωγή ενός αυτόματου μηχανισμού προσαρμογής όπου, κάθε τρία χρόνια αρχίζοντας το 2020, θα αυξάνει τις (ελάχιστες και νομοθετημένες) ηλικίες συνταξιοδότησης ανάλογα με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής κατά τη συνταξιοδότηση.
- Επέκταση για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών από τα τελευταία πέντε έτη στο σύνολο του εργασιακού βίου (διατηρώντας τα κεκτημένα δικαιώματα).
- Μείωση του ανώτατου ορίου στις συντάξεις.
- Εισαγωγή ενός εγγυημένου εισοδήματος βασισμένου σε εισοδηματικά κριτήρια για τους ηλικιωμένους (πάνω από το νομοθετημένο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης), για την προστασία των πιο ευάλωτων ομάδων, συμβατό με τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών.
- Μέτρα για τον περιορισμό της πρόσβασης στην πρόωρη συνταξιοδότηση. Ειδικότερα, η αύξηση της ελάχιστης ηλικίας πρόωρης συνταξιοδότησης στα 60 έτη από την 1η Ιανουαρίου 2011, συμπεριλαμβανομένων και των εργαζομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επάγγελμα και εκείνων με 40 χρόνια εισφορών. Κατάργηση των ειδικών κανόνων για τους ασφαλισμένους πριν από το 1993 (με παράλληλη διατήρηση των κεκτημένων δικαιωμάτων). Ουσιαστική αναθεώρηση του καταλόγου των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων.
- Μείωση των συνταξιοδοτικών παροχών (κατά 6% ετησίως) για τα άτομα που συνταξιοδοτούνται μεταξύ των ηλικιών 60 και 65, με περίοδο συνεισφορών μικρότερη των 40 ετών.
- Εισαγωγή αυστηρότερων όρων και τακτική επανεξέταση της πλήρωσης των προϋποθέσεων για τις συντάξεις αναπηρίας.

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει μεταρρύθμιση του Γ.Λ.Κ., που θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Ενδυνάμωση του ρόλου του Γ.Λ.Κ. στο σχεδιασμό και τον έλεγχο του προϋπολογισμού
- Παροχή απαραίτητων πόρων σε όρους προσωπικού υψηλού επιπέδου, υποδομής και εξοπλιστικής υποστήριξης, διαχειριστικής οργάνωσης και πληροφοριακών συστημάτων
- Παροχή διασφαλίσεων για τους υπαλλήλους του Γ.Λ.Κ. απέναντι σε πολιτικές παρεμβάσεις και πρόβλεψη για προσωπική ευθύνη για την παροχή αξιόπιστων δεδομένων
- Ενδυνάμωση των θεσμικών μηχανισμών για παροχή αξιόπιστων και εύλογων επίσημων δημοσιονομικών προβλέψεων οι οποίες θα λαμβάνουν υπ' όψιν τις

διαθέσιμες πρόσφατες εξελίξεις και τάσεις στην πορεία εκτέλεσης. Για το σκοπό αυτό οι επίσημες μακροοικονομικές προβλέψεις θα πρέπει να αξιολογούνται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες

Η Κυβέρνηση θα λάβει τα ακόλουθα μέτρα για να εξασφαλίσει την έγκαιρη παροχή αξιόπιστων δημοσιονομικών λογαριασμών και στατιστικών στοιχείων:

- Το ΓΛΚ ξεκινά, τον Ιούνιο του 2010, τη δημοσίευση έγκαιρων, μηνιαίων στατιστικών στοιχείων (σε ταμειακή βάση) για τα έσοδα, τις δαπάνες και τη χρηματοδότηση και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές (χρέη) για τη «διαθέσιμη γενική κυβέρνηση» και των επιμέρους φορέων της (κράτος, κοινωνική ασφάλιση, νοσοκομεία, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικά πρόσωπα).
- Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει ένα λεπτομερές, δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα σχεδίου δράσης, που θα συμφωνηθεί με την Eurostat, για τη βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων της γενικής κυβέρνησης που απαιτούνται βάσει του υφιστάμενου νομικού πλαισίου της ΕΕ, ειδικότερα με την ενίσχυση των μηχανισμών που διασφαλίζουν την ταχεία και ορθή παροχή των δεδομένων αυτών, τη διασφάλιση της προσωπικής ευθύνης σε περίπτωση εσφαλμένων αναφορών και την αναζήτηση της κατάλληλης επιτόπιας τεχνικής βοήθειας με στόχο ταχεία πρόοδο.
- Η Κυβέρνηση θα αρχίσει να δημοσιεύει έγκαιρες πληροφορίες σχετικά με την χρηματοοικονομική κατάσταση στις δημόσιες επιχειρήσεις και σε άλλους δημόσιους φορείς που δεν υπάγονται στη γενική κυβέρνηση (συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσεων, ισολογισμών και στοιχεία για την απασχόληση και τις μισθολογικές δαπάνες). Για το σκοπό αυτό, θα δημιουργηθεί ένας τακτικός και έγκαιρος μηχανισμός αναφοράς.

iii. Εποπτεία και ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα

Η Τράπεζα της Ελλάδας και η κυβέρνηση θα διασφαλίσουν ότι το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας είναι πλήρως λειτουργικό.

Θα αναθεωρηθεί η επάρκεια το πτωχευτικό πλαίσιο, για τις τράπεζες και τους μη χρηματοπιστωτικούς φορείς.

iv. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Πρόσδος των μεταρρυθμίσεων για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης

Η κυβέρνηση θα ξεκινήσει τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των αρχών και του χρονοδιαγράμματος, για τη δημιουργία ενός απλοποιημένου συστήματος αμοιβών που θα καλύπτει τους βασικούς μισθούς και τα επιδόματα. Θα αφορά όλους τους δημόσιους

υπαλλήλους και θα αποτελεί μέρος της ευρύτερης μεταρρύθμισης του συστήματος διαχείρισης ανθρωπίνων πόρων. Αυτό θα πρέπει να οδηγήσει σε ένα σύστημα που η αμοιβή θα αντανακλά την παραγωγικότητα και τα καθήκοντα.

Η κυβέρνηση θα εγκαινιάσει τη χρήση λειτουργικών ελέγχων της δημόσιας διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο και των υφιστάμενων κοινωνικών προγραμμάτων. Οι έλεγχοι θα πραγματοποιούνται από διεθνώς αναγνωρισμένους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Οι Γενικοί Όροι που θα διέπουν τους ελέγχους θα συμφωνηθούν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ. Οι στόχοι των ελέγχων είναι:

- Να γίνει απολογισμός σχετικά με τη χρήση πόρων, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων πόρων, να αρχίσουν να εκτελούνται κυβερνητικές λειτουργίες (π.χ., απασχόληση, αγαθά και υπηρεσίες) σε κεντρικό επίπεδο και σε εποπτευόμενους δημόσιους οργανισμούς
- Να καθοριστούν δράσεις εξορθολογισμού της οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης και να υπάρξουν οφέλη σε όρους παραγωγικότητας, να ποσοτικοποιηθεί πιθανή εξοικονόμηση δημοσίων δαπανών από την εφαρμογή αυτών των δράσεων
- Να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα και καταλληλότητα των υπαρχουσών κοινωνικών προγραμμάτων και να γίνουν προτάσεις για την μεταρρύθμιση ή την κατάργηση των λιγότερο αποτελεσματικών, καθώς και να ποσοτικοποιηθεί πιθανή εξοικονόμηση δημοσίων δαπανών από την εφαρμογή αυτών των δράσεων.

Ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοιχτές αγορές

Οι αρχές θα πρέπει να θέσουν σε πλήρη λειτουργία το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ).

Στο πλαίσιο της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες, η κυβέρνηση θα ολοκληρώσει την καταγραφή των υφιστάμενων κλαδικών νομοθεσιών (screening) και θα διασφαλίσει τη λειτουργία των σημείων μοναδικής επαφής (single points of contact).

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για τις οδικές μεταφορές φορτίων που θα άρει τους περιορισμούς που δεν προβλέπονται στην Οδηγία 96/26/ΕΕ της 29^{ης} Απριλίου 1996 σχετικά με την είσοδο στο επάγγελμα των οδικών μεταφορών εμπορευμάτων και τις ελάχιστες σταθερές τιμές.

Επίσης θα εκδώσει Προεδρικό Διάταγμα για την απελευθέρωση της χονδρικής αγοράς ενέργειας και Υπουργική Απόφαση για τον εξορθολογισμό των τιμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Προώθηση επενδύσεων και εξαγωγών

Η κυβέρνηση θα πάρει μέτρα, σε συμφωνία με τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ, για να διευκολύνει τις ΑΞΕ και τις επενδύσεις σε καινοτόμους και στρατηγικούς τομείς (πράσινες βιομηχανίες, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών κλπ), μέσω της αναθεώρησης του Επενδυτικού Νόμου, της υιοθέτησης μέτρων που θα διευκολύνουν ΣΔΙΤ, δράσεις που θα προωθούν προγράμματα μεγάλων ΑΞΕ και μέτρα ενδυνάμωσης των πολιτικών προώθησης των εξαγωγών.

3. Ενέργειες για τον τρίτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί έως το τέλος του τέταρτου τριμήνου 2010)

i. Δημοσιονομική Προσαρμογή

Η κυβέρνηση θα επιτύχει τον στόχο του προγράμματος του 2010 για το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης.

Το κοινοβούλιο θα υιοθετήσει το προσχέδιο του προϋπολογισμού για το 2011 στοχεύοντας στην περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβάνοντας τα μέτρα προσαρμογής που προσδιορίζει το παρόν Μνημόνιο.

Η κυβέρνηση θα προετοιμάσει ένα σχέδιο αποκρατικοποιήσεων για την πώληση περιουσιακών στοιχείων και δημόσιων επιχειρήσεων με σκοπό την είσπραξη τουλάχιστον 1 δις Ευρώ ανά έτος την περίοδο 2011-2013.

ii. Διαρθρωτικές δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει το νομοσχέδιο για την ενδυνάμωση του δημοσιονομικού πλαισίου σε συνέχεια των συζητήσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ. Τα ακόλουθα πρέπει να είναι μέρος της μεταρρύθμισης:

- Η εισαγωγή ενός μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου για τη γενική κυβέρνηση βάσει ενός τριετούς κυλιόμενου ανώτατου ορίου δαπανών για το κράτος, τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και την τοπική αυτοδιοίκηση
- Η ενδυνάμωση της θέσης του Υπουργείου Οικονομικών σε σχέση με τα υπόλοιπα υπουργεία τόσο κατά την φάση προετοιμασίας όσο και εκτέλεσης του προϋπολογισμού (δίνοντας στον Υπουργό δικαίωμα αρνησικυρίας στις αποφάσεις για δαπάνες και στην εκτέλεσή τους)
- Η εισαγωγή υποχρεωτικού αποθεματικού έκτακτων αναγκών στον προϋπολογισμό, της τάξεως του 10% της συνολικής πίστωσης για κρατικές δαπάνες, εκτός από μισθούς, συντάξεις και τόκους. Η χρήση του αποθεματικού έκτακτης ανάγκης θα αποφασίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών
- Η διασφάλιση ότι το κοινοβούλιο δεν αλλάζει το συνολικό μέγεθος του προϋπολογισμού κατά το στάδιο έγκρισης, αλλά επικεντρώνεται στη σύνθεση των δημόσιων δαπανών και εσόδων και στην αξιοπιστία των προβλέψεων για τα έξοδα και τα έσοδα.
- Η εισαγωγή ισχυρότερων μηχανισμών ελέγχου των δαπανών, ειδικότερα μέσω της εφαρμογής κατάλληλων ελέγχων για την παρακολούθηση της ανάληψης υποχρεώσεων, μέσω των οποίων οι φορείς δαπανών (υπουργεία, τοπική αυτοδιοίκηση, οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, νοσοκομεία και νομικά πρόσωπα) θα αναφέρονται τακτικά στο Υπουργείο Οικονομικών σχετικά με τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων σε σύγκριση με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού.
- Η εισαγωγή ενός κανόνα εσόδων για την γενική κυβέρνηση, σύμφωνα με τον οποίο η διάθεση των εσόδων εφόσον αυτά ξεπερνούν τις προβλέψεις θα καθορίζεται εκ των προτέρων στον προϋπολογισμό.

- Η δημιουργία μιας ειδικής υπηρεσίας προϋπολογισμού στο Κοινοβούλιο που θα παρέχει ανεξάρτητες συμβουλές και ειδικό λεπτομερή έλεγχο σε δημοσιονομικά ζητήματα, θα αναφέρεται δημοσίως για τα δημοσιονομικά σχέδια και την εκτέλεσή τους, καθώς και για τις μακροοικονομικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται στον προϋπολογισμό.

Το κοινοβούλιο θα υιοθετήσει μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου που διέπει τους μισθούς του δημόσιου σε συμφωνία με τον παρόν Μνημόνιο.

iii. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει όλα τα απαραίτητα νομοσχέδια και διατάγματα που απαιτούνται για την πλήρη εφαρμογή της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τη δημιουργία της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών για τους μισθούς στο δημόσιο τομέα. Το Υπουργείο Οικονομικών θα δημοσιεύσει μια αναλυτική έκθεση, βασισμένη σε πληροφορίες και με τη συνεργασία της Αρχής Ενιαίων Πληρωμών, για τη δομή και το ύψος των αποζημιώσεων, το μέγεθος και τη δυναμική της απασχόλησης στη γενική κυβέρνηση.

Οι αρχές θα ολοκληρώσουν τη πρώτη φάση της μεταρρύθμισης για το ενιαίο σύστημα κρατικών προμηθειών, με τη δημιουργία μιας κεντρικής αρχής προμηθειών και με την άμεση εφαρμογή της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τις κρατικές προμήθειες και θα εισάγουν τη χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων δημοπρασίας. Θα πρέπει να διασφαλιστεί μία κοινή προσέγγιση και κοινές διαδικασίες για τη διενέργεια πλειοδοτικών διαγωνισμών, καθώς και για ελέγχους εκ των προτέρων (*ex ante*) και εκ των υστέρων (*ex post*).

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοσχέδια και μέτρα απαραίτητα για την εφαρμογή της ατζέντας για Καλύτερη Ρύθμιση.

Για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος υγείας

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για το θεσμικό πλαίσιο προμηθειών υγείας (Νόμος 3580/2007), θα δημιουργήσει σύστημα για τη διαχείριση των φαρμάκων, το οποίο θα ευνοεί την χρήση γενόσιμων φαρμάκων – αντίγραφα (, συμπεριλαμβανομένου και ενός συστήματος ηλεκτρονικής παρακολούθησης των συνταγών των γιατρών.

Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει το πρόγραμμα μηχανοργάνωσης των νοσοκομείων, αναβαθμίζοντας τα συστήματα κατάρτισης των προϋπολογισμών τους και τη μεταρρύθμιση των συστημάτων διοίκησης, λογιστικής διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένου και διπλογραφικού λογιστικού συστήματος) και χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει περισσότερη δημοσιονομική και λειτουργική επίβλεψη των δαπανών υγείας από τον Υπουργό Οικονομικών, τη δημοσίευση ελεγμένων λογαριασμών και τη βελτίωση των μηχανισμών τιμολόγησης και κοστολόγησης.

Ενδυνάμωση των θεσμών της αγοράς εργασίας

Σε συνέχεια διαλόγου με κοινωνικούς εταίρους, η Κυβέρνηση θα προτείνει και το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει νομοθεσία για την μεταρρύθμιση του πλαισίου μισθολογικών διαπραγματεύσεων στον ιδιωτικό τομέα, που θα προβλέπουν τη μείωση της αμοιβής της υπερωριακής εργασίας και τη μεγαλύτερη ευελιξία στη διαχείριση του χρόνου εργασίας. Θα επιτρέψει σε τοπικά σύμφωνα να θέτουν τις μισθολογικές αυξήσεις χαμηλότερα από τις κλαδικές συμφωνίες και να εισάγουν αμοιβές που θα συνδέονται με την παραγωγικότητα σε επίπεδο επιχείρησης.

Η Κυβέρνηση θα αλλάξει τον κανονισμό σχετικά με το σύστημα διαιτησίας, (Νόμος 1876/1990) έτσι ώστε και τα δύο μέλη να μπορούν να καταφύγουν στη διαιτησία αν διαφωνούν με τη πρόταση του μεσολαβητή.

Σε συνέχεια διαλόγου με κοινωνικούς εταίρους, η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για τους κατώτατους μισθούς με εισαγωγή μισθών κάτω από τον κατώτατο μισθό (sub-minima) για ευάλωτες ομάδες, όπως οι νέοι και οι μακροχρόνια άνεργοι και θα εφαρμόσει μέτρα που θα εγγυώνται ότι οι τρέχοντες κατώτατοι μισθοί θα παραμείνουν σταθεροί σε ονομαστικούς όρους για τρία χρόνια.

Η κυβέρνηση θα αλλάξει την νομοθεσία για την προστασία της εργασίας παρατείνοντας την περίοδο μαθητείας για νέες θέσεις εργασίας στο ένα έτος, μειώνοντας το συνολικό επίπεδο αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης και διασφαλίζοντας ότι το καθεστώς αποζημίωσης θα είναι το ίδιο για ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργάτες, αυξάνοντας το ελάχιστο όριο ενεργοποίησης των κανόνων μαζικών απολύσεων ειδικά για μεγάλες επιχειρήσεις και διευκολύνοντας τη χρήση συμβάσεων προσωρινής εργασίας και ημιαπασχόλησης.

Για την ενδυνάμωση του ανταγωνισμού στις ανοιχτές αγορές

Η κυβέρνηση θα αλλάξει την υπάρχουσα (κλαδική) νομοθεσία σε σημαντικούς τομείς υπηρεσιών όπως ο τουρισμός, το λιανικό εμπόριο και η εκπαίδευση. Η νέα νομοθεσία θα πρέπει να διευκολύνει την ίδρυση υπηρεσιών, μειώνοντας σημαντικά τις απαιτήσεις που αναφέρονται στα Άρθρα 15 και 25 της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες και ειδικά απαιτήσεις σχετιζόμενες με ποσοτικούς και γεωγραφικούς περιορισμούς, νομικές απαιτήσεις, μετοχικές απαιτήσεις, κατώτερες ή ανώτερες αμοιβές και περιορισμούς σε πολυτομεακές δραστηριότητες. Θα πρέπει επίσης να διευκολύνει την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών, εφαρμόζοντας την παράγραφο σχετικά με την ελευθερία παροχής υπηρεσιών του Άρθρου 16 της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες μέσω μιας προσέγγισης, η οποία θα διασφαλίζει νομική βεβαιότητα για τους παρόχους υπηρεσιών, δηλαδή καθορίζοντας στην αντίστοιχη (κλαδική) νομοθεσία ξεκάθαρα ποιες προϋποθέσεις αφορούν ή όχι διασυνοριακές υπηρεσίες.

Η κυβέρνηση θα προτείνει νομοθεσία για την άρση των περιορισμών σε κλειστά επαγγέλματα συμπεριλαμβανομένων:

- του νομικού επαγγέλματος, να άρει περιττούς περιορισμούς για ελάχιστη αμοιβή, την ουσιαστική απαγόρευση διαφήμισης, γεωγραφικούς περιορισμούς σχετικά με το που μπορούν οι δικηγόροι να δρουν στην Ελλάδα

- του φαρμακευτικού επαγγέλματος, σχετικά με τον περιορισμό του αριθμού των φαρμακείων και το ελάχιστο περιθώριο κέρδους
- του συμβολαιογραφικού επαγγέλματος, σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή, περιορισμό στον αριθμό των συμβολαιογράφων, γεωγραφικούς περιορισμούς σχετικά με το που μπορούν οι συμβολαιογράφοι να δρουν και την ουσιαστική απαγόρευση διαφήμισης
- αρχιτέκτονες, σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή
- μηχανικοί, σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή
- ορκωτοί λογιστές, σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία και θα πάρει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να ολοκληρώσει την πλήρη και ουσιαστική μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένης της Οδηγίας για τα Επαγγελματικά Προσόντα (Οδηγία 2005/36/ΕΕ) και τη συμμόρφωση με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για την απλοποίηση και την επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης επιχειρήσεων, βιομηχανικών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων, η οποία μεταξύ άλλων θα αναθεωρήσει το Νόμο 3325/05, θα εφαρμόσει το Νόμο 3335/05 για βιομηχανικές ζώνες, και θα εφαρμόσει το χωροταξικό σχέδιο.

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία που θα τροποποιεί το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού (ΕΑΑ), η οποία θα καταργεί το σύστημα κοινοποίησης για όλες τις συμφωνίες που υπάγονται στο πεδίο δράσης του Άρθρου 1 του Νόμου 703/1977, θα δίνει στην ΕΑΑ τη δύναμη να απορρίπτει καταγγελίες, θα αυξήσει την ανεξαρτησία των μελών της ΕΑΑ και θα ιδρύσει εύλογο για την διερεύνηση και έκδοση αποφάσεων.

Προώθηση επενδύσεων και εξαγωγών

Η κυβέρνηση θα διενεργήσει μια σε βάθος εκτίμηση όλων των δράσεων Έρευνας & Ανάπτυξης και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, με σκοπό να προσαρμόσει την εθνική στρατηγική.

Η κυβέρνηση θα δημιουργήσει ένα εξωτερικό συμβουλευτικό σώμα χρηματοδοτούμενο από το 7^ο Πρόγραμμα Έρευνας και Ανάπτυξης, για να εξετάσει τον τρόπο ενίσχυσης της καινοτομίας, την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ δημόσιας έρευνας και ελληνικών βιομηχανιών και την ανάπτυξη περιφερειακών βιομηχανικών κλάστερς.

Αύξηση της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής

Η κυβέρνηση πρέπει να επιτύχει τους στόχους για τις απαιτήσεις πληρωμών (οι οποίες θα μετρηθούν βάσει πιστοποιημένων στοιχείων) και για την υποβολή μεγάλων σχεδίων.

4. Ενέργειες για τον τέταρτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2011)

i. Δημοσιονομική προσαρμογή

Αυστηρή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2011 σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο και τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής του προϋπολογισμού. Η πρόοδος θα εξετάζεται βάσει των (σωρευτικών) ανώτατων ορίων ελλείμματος που περιλαμβάνονται στο ΜΟΧΠ (συμπεριλαμβανομένου και του ΤΜΣ)

ii. Διαρθρωτικές δημοσιονομικές ρυθμίσεις

Το κοινοβούλιο να υιοθετήσει νομοθεσία για την ενδυνάμωση του δημοσιονομικού πλαισίου, σύμφωνα με το υπόμνημα αυτό.

iii. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης

Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει την αποτελεσματική ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/66/ΕΚ για τις διαδικασίες προσφυγής στον τομέα της σύναψης δημόσιων συμβάσεων και ταυτόχρονα θα διασφαλίσει ότι η ευθύνη για την εξέταση των διαδικασιών ανάθεσης θα δίνεται στα διοικητικά δικαστήρια. Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει την υιοθέτηση της Οδηγίας 2009/81 για τις δαπάνες ασφάλειας και άμυνας.

Μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

Η Κυβέρνηση θα υλοποιήσει πλήρως το σχέδιο ανάκαμψης του τομέα των σιδηροδρόμων ώστε να καταστούν οι δραστηριότητές του κερδοφόρες, υλοποιώντας την οδηγία της ΕΕ και αναδιαρθρώνοντας την εταιρία συμμετοχών.

Το κοινοβούλιο θα υιοθετήσει νομοθεσία που θα απελευθερώνει τις δραστηριότητες των τομέων της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου.

Η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΕ, ώστε να ενισχυθεί η ανεξαρτησία και οι δυνατότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) και να απελευθερωθεί ο τομέας του χειρισμού των συστημάτων μεταβίβασης της ΔΕΣΜΗΕ (ηλεκτρισμός) και της ΔΕΣΦΑ (φυσικό αέριο), συμπεριλαμβανομένης και της προώθησης διαφανών κριτηρίων και διαδικασιών επιλογής του προέδρου και των μελών της ΡΑΕ.

5. Ενέργειες για τον πέμπτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2011)

i. Δημοσιονομική προσαρμογή

Αυστηρή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2011 σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο και τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής του προϋπολογισμού. Η πρόοδος θα εξετάζεται

βάσει των τριμηνιαίων ανώτατων ορίων ελλείμματος του ΜΟΧΠ (συμπεριλαμβανομένου και του ΤΜΣ).

ii. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Μεταρρύθμιση για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης

Η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθεσία/διάταγμα, με το οποίο θα καθιερώνεται ένα απλοποιημένο σύστημα αμοιβών (που να περιλαμβάνει το βασικό μισθό και τα επιδόματα) και να ισχύει για όλους τους δημοσίους υπαλλήλους, εξασφαλίζοντας ότι η αμοιβή αντανακλά την παραγωγικότητα και τα καθήκοντα: αυτή η μεταρρύθμιση θα πρέπει να είναι μέρος μίας συνολικής αναμόρφωσης της διαχείρισης ανθρωπίνων πόρων του δημοσίου τομέα.

Με βάση τα ευρήματα από την εξωτερική και ανεξάρτητη αξιολόγηση της δημόσιας διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο, η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία και μέτρα για τον εξορθολογισμό της χρήσης των πόρων, την οργάνωση της δημόσιας διοίκησης και των κοινωνικών προγραμμάτων.

Οι αρχές θα λάβουν τα ακόλουθα μέτρα για την ενδυνάμωση των θεσμών στην αγορά εργασίας

Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τη μεταρρύθμιση για την ενδυνάμωση της Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία πρέπει να στελεχωθεί πλήρως με εξειδικευμένο προσωπικό και να έχει ποσοτικούς στόχους σε σχέση με τον αριθμό των ελέγχων που θα πραγματοποιεί.

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας και θα απαιτεί την εγγραφή/καταχώρηση νέων εργαζομένων πριν αυτοί αναλάβουν υπηρεσία.

Αναθεώρηση των περιθωρίων βελτίωσης της στόχευσης των κοινωνικών δαπανών έτσι ώστε να ενδυναμωθεί το κοινωνικό δίκτυο προστασίας για τις πιο ευάλωτες ομάδες.

Ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοιχτές αγορές

Η Κυβέρνηση θα θεσπίσει συγκεκριμένη νομοθεσία για την κατάργηση των κλειστών επαγγελμάτων, συμπεριλαμβανομένων των νομικών επαγγελμάτων, φαρμακείων, συμβολαιογράφων, αρχιτεκτόνων, μηχανικών και ορκωτών λογιστών.

Αύξηση της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής

Η κυβέρνηση θα εκπληρώσει τους στόχους για τις απαιτήσεις πληρωμών (οι οποίες θα μετρηθούν βάσει πιστοποιημένων στοιχείων).

6. Ενέργειες για τον έκτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του τρίτου τριμήνου του 2011)

ι. Δημοσιονομική προσαρμογή

Αυστηρή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2011 σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο και τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής του προϋπολογισμού. Η πρόοδος θα εξετάζεται βάσει των τριμηνιαίων ανώτατων ορίων ελλείμματος του ΜΟΧΠ (συμπεριλαμβανομένου και του ΤΜΣ).

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει έναν προκαταρκτικό προϋπολογισμό για το 2012 στοχεύοντας στην περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης, σύμφωνα με το πρόγραμμα, και περιλαμβάνοντας την αναλυτική παρουσίαση των μέτρων προσαρμογής που ανέρχονται σε τουλάχιστον 2,2% του ΑΕΠ. Τα μέτρα αυτά είναι: (σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν να ληφθούν υπ' όψιν μέτρα που αποφέρουν ανάλογη εξοικονόμηση, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ)

- Μείωση της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα επιπροσθέτως του κανόνα της μίας πρόσληψης ανά πέντε συνταξιοδοτήσεις. Αυτό θα επιτρέψει εξοικονόμηση τουλάχιστον 600 εκ. ευρώ.
- Ειδικός φόρος κατανάλωσης για τα μη αλκοολούχα ποτά, συνολικής απόδοσης τουλάχιστον 300 εκ. ευρώ.
- Συνέχιση της επέκτασης της βάσης για τον φόρο ακίνητης περιουσίας με την αναθεώρηση των αντικειμενικών αξιών απόδοσης τουλάχιστον 200 εκ. ευρώ πρόσθετων εσόδων.
- Συνέχιση της αναδιοργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης για την εξοικονόμηση τουλάχιστον 500 εκ. ευρώ.
- Αναστολή στις ονομαστικές αυξήσεις συντάξεων.
- Συνέχιση της αύξησης της αποτελεσματικότητας των τεκμηρίων φορολόγησης των επαγγελματιών με στόχο τη συλλογή τουλάχιστον 100 εκ. ευρώ επιπλέον.
- Μείωση των επιδοτήσεων σε δημόσιες επιχειρήσεις κατά τουλάχιστον 800 εκ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσής τους.
- Επιδόματα ανεργίας με κριτήρια τα ελάχιστα απαιτούμενα μέσα διαβίωσης. Στόχος είναι η εξοικονόμηση 500 εκ. ευρώ.
- Η εξασφάλιση επιπρόσθετων εσόδων από την αδειοδότηση τυχερών παιγνίων: τουλάχιστον 225 εκ. ευρώ από την πώληση αδειών και 400 εκ. ευρώ από δικαιώματα.
- Περαιτέρω διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ με την εφαρμογή του κανονικού συντελεστή για αγαθά και υπηρεσίες που τώρα υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, στοχεύοντας την συλλογή τουλάχιστον επιπλέον 300 εκ. ευρώ.

ii. Διαρθρωτικές αλλαγές***Μεταρρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης:***

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή της Ατζέντας για την Καλύτερη Νομοθέτηση σχετικά με τη μείωση του διοικητικού βάρους κατά 20% σε σύγκριση με το 2008 και θα κατεθέσει έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος :

Η κυβέρνηση θα τροποποιήσει τη νομοθεσία ώστε να περιορίσει τα φορολογικά εμπόδια σε συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων, όπως η μη μεταφορά συσσωρευμένων ζημιών μαζί με την επιχείρηση και ο πολύπλοκος υπολογισμός των υπερβολικών κερδών (νόμος 3522/2006 άρθρο 11) κατά τη μεταβίβαση εταιρειών.

Η Κυβέρνηση θα λάβει αποφάσεις για την απλοποίηση της διαδικασίας τελωνειακής εκκαθάρισης των εξαγωγών και εισαγωγών και θα δώσει τη σχετική δυνατότητα εκκαθάρισης φορτίων σε μεγάλες επιχειρήσεις ή βιομηχανικές περιοχές αντί των τελωνείων. Η Κυβέρνηση θα καταργήσει την απαίτηση για εγγραφή στο μητρώο εξαγωγέων του εμπορικού επιμελητηρίου για την απόκτηση πιστοποιητικού προέλευσης.

7. Ενέργειες για τον έβδομο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του τέταρτου τριμήνου του 2011)**i. Δημοσιονομική προσαρμογή**

Η κυβέρνηση θα επιτύχει τους στόχους τους προγράμματος για το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης για το 2011.

Το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει ένα προσχέδιο προϋπολογισμού για το 2012 για περαιτέρω μείωση τους ελλείμματος και θα συμπεριλάβει μέτρα προσαρμογής τα οποία θα ανέρχονται σε τουλάχιστον 2,2% του ΑΕΠ συμφωνία με το Μνημόνιο.

ii. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις***Αύξηση της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής:***

Η κυβέρνηση θα εκπληρώσει τους στόχους για τις απαιτήσεις πληρωμών (οι οποίες θα μετρηθούν βάσει πιστοποιημένων στοιχείων).

Εισαγωγή ενός διαδικτυακού ανοιχτού συστήματος επιτήρησης των διαδικασιών αποδοχής των προτάσεων έργων και υλοποίησης των δημοσίων έργων.

Διασφάλιση ότι η διαχειριστική επάρκεια όλων των διαχειριστικών αρχών και ενδιάμεσων φορέων των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-1013, έχει πιστοποιηθεί από τον διεθνή οργανισμό πιστοποίησης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2008 (Ποιότητα Διοίκησης).

Παράρτημα 1. Παροχή στοιχείων

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, οι ακόλουθοι δείκτες και εκθέσεις πρέπει να τίθενται από τις αρμόδιες αρχές στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ σε τακτική βάση. Σε γενικές γραμμές, πληροφορίες που παρέχονται σε άλλους πολυμερείς και διμερείς πιστωτές, που συμμετέχουν σε πρόγραμμα οικονομικής βοήθειας όπου υπάρχει και κοινοτική συμμετοχή, θα παρέχονται και στην Επιτροπή, εκτός αν η Επιτροπή έχει δηλώσει ότι αυτό δεν απαιτείται. Οι αρχές θα υποβάλλουν στην Επιτροπή και την ΕΚΤ εκθέσεις συμμόρφωσης σχετικά με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων αμέσως μετά τις ημερομηνίες δοκιμής.

Παρέχονται από το Υπουργείο Οικονομικών

Προκαταρκτικά μηνιαία στοιχεία για την εφαρμογή του κρατικού προϋπολογισμού (συμπεριλαμβανομένης της κύριας λειτουργικής κατηγοριοποίησης των εσόδων και δαπάνων και ανά υπουργείο)

Μηνιαίως, 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα- αυτές οι πληροφορίες θα περιλαμβάνονται επίσης σε επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης

Επικαιροποιημένα μηνιαία σχέδια για την κατάσταση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το υπόλοιπο του έτους, συμπεριλαμβανομένης της κύριας λειτουργικής κατηγοριοποίησης των εσόδων και δαπανών ανά υπουργείο.

Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα

Προκαταρκτικά μηνιαία στοιχεία ρευστότητας για φορείς γενικής κυβέρνησης (εκτός του Κράτους)

Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα- αυτά τα στοιχεία θα περιλαμβάνονται επίσης σε επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης

Μηνιαία στοιχεία για τη μισθοδοσία του Δημοσίου (της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργικής κατηγοριοποίησης σε ονομαστικούς μισθούς και επιδόματα σε δημοσίους υπαλλήλους ανά υπουργείο και δημόσιο φορέα), αριθμό υπαλλήλων (συμπεριλαμβανομένης της λειτουργικής κατηγοριοποίησης ανά υπουργείο και δημοσίων φορέων εκτός της κεντρικής κυβέρνησης), μέσο μισθό (συμπεριλαμβανομένου του βασικού μισθού, παροχών και επιδομάτων). Θα προστίθεται λειτουργική κατηγοριοποίηση αυτών των στοιχείων στους κύριους δημόσιους φορείς.

Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα (έναρξη Ιουνίου 2010)

Τριμηνιαία στοιχεία για τους λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης και του δημόσιου χρέους σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανονισμούς στατιστικής.

Τριμηνία λογιστικά στοιχεία, 90 ημέρες μετά το τέλος κάθε τριμήνου.

Εβδομαδιαία πληροφόρηση για τα στοιχεία ρευστότητας της Κυβέρνησης με αναφορά στη χρήση και πηγή κεφαλαίου καθώς και για τη σχετική χρονική περίοδο – επίσης πληροφόρηση για κύριες κυβερνητικές δαπάνες και έσοδα.

Εβδομαδιαίως την Παρασκευή, με αναφορά στην προηγούμενη Πέμπτη.

Στοιχεία για τη χρηματοδότηση φορέων γενικής κυβέρνησης εκτός της κεντρικής κυβέρνησης

Μηνιαίως όχι αργότερα από 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα -αυτές οι πληροφορίες θα περιλαμβάνονται και σε

Στοιχεία οφειλόμενων δαπανών (με τις καθυστερούμενες οφειλές) της γενικής κυβέρνησης συμπεριλαμβανομένου του κράτους, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνικής ασφάλισης και νομικών προσώπων.	επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης.
Στοιχεία οφειλόμενων δαπανών (καθυστερούμενες οφειλές) του Κράτους και των νοσοκομείων.	Τριμηνιαίως, εντός 55 ημερών μετά το τέλος κάθε τριμήνου.
Δημόσιο Χρέος και επιχορηγήσεις της γενικής κυβέρνησης σε δημόσιες επιχειρήσεις και στον ιδιωτικό τομέα.	Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα.
Στοιχεία εσόδων και δαπανών και ισολογισμοί των 30 μεγαλύτερων δημοσίων επιχειρήσεων, βάσει συνολικών δαπανών.	Μηνιαίως, εντός ενός μήνα.
Στοιχεία των κοινοτικών επιδοτήσεων (αποζημιώσεις και προκαταβολές), δαπάνες κεφαλαίων και επιχορηγήσεις καλυπτόμενες από κοινοτικές προκαταβολές ή υποψήφιες, για κοινοτική αποζημίωση, επιχορηγήσεις από προγράμματα κοινοτικής βοήθειας, ειδικώς συμφωνημένα με την ΕΕ	Τριμηνιαίως, τρεις μήνες μετά το τέλος κάθε τριμήνου.
Μηνιαία αναφορά των συναλλαγών από τους εκτός προϋπολογισμού λογαριασμούς	Μηνιαίως εντός τριών εβδομάδων μετά το τέλος κάθε μήνα
Μηνιαία στοιχεία των συναλλαγών ειδικών λογαριασμών	Μηνιαίως στο τέλος κάθε μήνα.
Έκθεση προόδου για την εκκλήρωση των προϋποθέσεων πολιτικής	Μηνιαίως στο τέλος κάθε μήνα

Παρέχονται από την Τράπεζα της Ελλάδος

Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας της Ελλάδος	Εβδομαδιαίως κάθε επόμενη εργάσιμη ημέρα
Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του ελληνικού τραπεζικού συστήματος – συγκεντρωτικοί νομισματικοί ισολογισμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων	Μηνιαίως 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα
Εξέλιξη της εξωτερικής χρηματοδότησης των ελληνικών τραπεζών στις θυγατρικές τους στο εξωτερικό (2)	Μηνιαίως 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα
Εξωτερικές χρηματοδοτικές ροές για το τραπεζικό σύστημα, τις επιχειρήσεις, το δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εξελίξεων εντός των επομένων 12 μηνών	Μηνιαίως 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα
Έκθεση για τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος	Εβδομαδιαίως την επόμενη εργάσιμη
Έκθεση για την εξέλιξη των δεικτών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας	Τριμηνιαίως 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε τριμήνου, σύμφωνα με διαθεσιμότητα στοιχείων
Έκθεση σε αποτελέσματα από τα τακτικά τεστ φερεγγυότητας ακραίων καταστάσεων	Τριμηνιαίως 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε τριμήνου, σύμφωνα με διαθεσιμότητα στοιχείων
Αναλυτική αναφορά του ισολογισμού του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας με αναφορά και επεξήγηση των μεταβολών των λογαριασμών	Εβδομαδιαίως την επόμενη εργάσιμη

(2) όλα τα είδη δανεισμού και κεφαλαίου καθώς επίσης και τις καθαρές καταθέσεις στις θυγατρικές στο εξωτερικό

Παράρτημα 2 – Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Γενικά

- Ο σκοπός του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ταμείο) είναι να διατηρήσει τη σταθερότητα στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, χορηγώντας ίδια κεφάλαια σε περίπτωση σημαντικής συρρίκνωσης των κεφαλαίων.
- Το Ταμείο δεν θα στηρίζει τη ρευστότητα, η οποία θα παρέχεται σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις.
- Τα ίδια κεφάλαια θα παρέχονται με τη μορφή προνομιούχων μετοχών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι προνομιούχες μετοχές θα μετατρέπονται σε κοινές, σε επόμενο στάδιο και σύμφωνα με κανόνες που θα εξειδικευθούν περαιτέρω στη νομοθεσία θέσπισης του Ταμείου.
- Η συμμετοχή στο Ταμείο θα είναι υποχρεωτική και θα ενεργοποιείται όταν δεν καλύπτονται οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις, όπως έχουν οριστεί για συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από την Τράπεζα της Ελλάδος, ως αρμόδια εποπτική αρχή και όταν δεν μπορεί να βρεθεί άλλη ιδιωτική λύση.
- Εάν τα πιστωτικά ιδρύματα δεν δύνανται να συγκεντρώσουν εγκαίρως επιπρόσθετα κεφάλαια για να αποπληρώσουν το Ταμείο, θα εφαρμόζεται σχέδιο αναδιάρθρωσής τους υπό την αιγίδα του Ταμείου, κατ' εφαρμογήν των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων.
- Το Ταμείο θα ιδρυθεί με ειδική ελληνική νομοθεσία.
- Προβλέπεται αρχική επταετής διάρκεια. Μετά το τέλος αυτής της περιόδου η κυριότητα του Ταμείου περνά στο Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι το ύψος της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο του Ταμείου.

Νομικό Καθεστώς

- Το Ταμείο θα δημιουργηθεί ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η λειτουργία του (π.χ. για διευκόλυνση προσλήψεων και αποδοχών του κατάλληλα καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού).
- Η νομική δομή του Ταμείου θα επιτρέπει την ιδιωτική συμμετοχή.

Κεφάλαια

- Το Ταμείο θα χρηματοδοτείται με ποσό 10 δις ευρώ από την ελληνική κυβέρνηση από πηγές προερχόμενες από το κοινό πρόγραμμα ΕΕ/ΔΝΤ. Αυτό σημαίνει ότι ο κίνδυνος ζημιών αναλαμβάνεται πλήρως από την ελληνική κυβέρνηση ως κύριος μέτοχος του Ταμείου. Η αγορά των προνομιούχων μετοχών του Ταμείου θα γίνει τοις μετρητοίς.

Οργανωτικά Ζητήματα

- Το Ταμείο θα διοικείται από ένα διοικητικό συμβούλιο, αποτελούμενο από (1) έναν επικεφαλής, έναν εκτελεστικό διευθυντή και τρεις διευθυντές που θα ορίζονται από τον Διοικητή της ΤτΕ, και (2) δύο ex officio διευθυντές που εκπροσωπούν το Υπουργείο Οικονομικών και τον Διοικητή της ΤτΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ΕΚΤ θα ορίσουν έναν παρατηρητή που θα συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου (με την επιφύλαξη, στην περίπτωση του

- παρατηρητή της Ε. Επιτροπής, της εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων)
- Ο επικεφαλής, ο εκτελεστικός διευθυντής και οι μη ex officio διευθυντές θα απαιτείται από την νομοθεσία να είναι άτομα εγνωσμένου τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού κύρους στην Ελλάδα, στην ΕΕ ή διεθνώς.
  - Καθένας από τους επικεφαλής και μη ex officio διευθυντές θα ορίζεται για διάρκεια πέντε ετών, ανανεώσιμη για δύο ακόμα έτη και θα ανακαλείται υποχρεωτικά μόνο κατόπιν σχετικής απόφασης ελληνικού δικαστηρίου μετά από αίτημα είτε του Διοικητή της ΤτΕ είτε του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου όταν (1) δεν είναι πλέον ικανός να ανταποκρίνεται στα απαιτούμενα καθήκοντα της θέσης του ή (2) κριθεί ένοχος για σοβαρή παράνομη συμπεριφορά.
  - Κανένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μέλος διοικητικού συμβουλίου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.
  - Η νομοθεσία θέσπισης του Ταμείου θα προβλέπει ότι κατά την εκτέλεση των υπό του νόμου καθηκόντων τους, ούτε ο Διοικητής της ΤτΕ, ούτε κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου θα αναζητήσουν ή λάβουν οδηγίες από την ελληνική κυβέρνηση ή από άλλο κρατικό φορέα.
  - Το διοικητικό συμβούλιο θα παρουσιάζει εξαμηνιαίες εκθέσεις στην ελληνική Βουλή, την Ε.Ε., την ΕΚΤ και το ΔΝΤ.
  - Τα λειτουργικά έξοδα καλύπτονται από το ίδιο το Ταμείο.

Εξουσίες του Ταμείου

- Για την εκπλήρωση των στόχων του το Ταμείο θα έχει ορισμένες εξουσίες στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχει χρηματοδοτήσει, και οι οποίες θα ασκούνται μετά από διαβούλευση με την ΤτΕ. Οι εξουσίες του Ταμείου θα ασκούνται με την επιφύλαξη των εποπτικών αρμοδιοτήτων της ΤτΕ και περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα εξής :
  - να απαιτεί από την ΤτΕ να του παρέχει για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κάθε πληροφορία απαραίτητη για την ολοκλήρωση του σκοπού του
  - να ορίζει ένα μέλος στο ΔΣ του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος
  - να απαιτεί από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα την υποβολή σχεδίου αναδιάρθρωσης
  - να έχει δικαίωμα αρνησικυρίας (βέτο) σε αποφάσεις ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος (επιχειρηματική στρατηγική, απόδοση μερισμάτων, θέματα μισθοδοσίας, ρευστότητας και διαχείρισης ενεργητικού παθητικού κ.λ.π.)
  - να συγκαλεί τη ΓΣ των μετόχων του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος όπως ορίζει το εταιρικό δίκαιο
  - να απαιτεί τη μετατροπή των προνομιούχων μετοχών σε κοινές, όταν το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα αδυνατεί να καλύπτει (1) το ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων όπως ορίζει το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο ή (2) ορισμένες οικονομικές απαιτήσεις που θα επιβάλλονται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Η νομοθεσία θέσπισης του Ταμείου, θα εξειδικεύσει περαιτέρω μια αντικειμενική διαδικασία που θα ακολουθείται για τις τιμές μετατροπής, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες από την παρέμβαση του Ταμείου, τα νομικά κατοχυρωμένα δικαιώματα των μετόχων και τους κοινοτικούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων.
  - να προχωρά σε διαγνωστικές μελέτες και ειδικούς ελέγχους με τη βοήθεια εξωτερικών ελεγκτών για να αξιολογείται η φερεγγυότητα του τραπεζικού ιδρύματος όταν το Ταμείο κρίνει ότι αυτό είναι απαραίτητο.

- Η ΤτΕ, με την ιδιότητα της ως εποπτικός φορέας για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και το Ταμείο θα νομιμοποιούνται για την μέγιστη δυνατή ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών που ορίζει η κοινοτική νομοθεσία.

Κριτήρια για την αύξηση κεφαλαίου

- Τα κριτήρια για οποιαδήποτε αύξηση κεφαλαίου θα πρέπει να εναρμονιστούν με την Απόφαση της Επιτροπής της 19.11.2008 (N 560/2008 μέτρα στήριξης για τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα). Η χορήγηση μετοχικού κεφαλαίου υπόκειται ειδικότερα στα παρακάτω κριτήρια.
- Τα πιστωτικά ιδρύματα θα καταβάλλουν μη σωρευτική αποζημίωση με βάση τους κανόνες της αγοράς, εκτός εάν η ανάλυση του σχεδίου αναδιάρθρωσης δικαιολογεί μία εναλλακτική προσέγγιση. Μία μη σωρευτική αποζημίωση με βάση τους κανόνες της αγοράς μπορεί να είναι είτε 10% (όπως ορίζεται στην παραπάνω απόφαση) ή εξαρτώμενη από το προφίλ κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος και την ποιότητα του κεφαλαίου, μεταξύ 7% και 9.3%, ενώ το κεφάλαιο πρώτης βαθμίδας (tier 1) για βασικά υγιή πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει κανονικά να αποζημιώνεται με όχι λιγότερο από 9%.
- Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν θα καταβάλλουν μερίσματα ή εξοφλούν κουπόνια σε υβριδικό κεφάλαιο, εκτός αν είναι υποχρεωμένα εκ του νόμου να το κάνουν, κάτι που εφαρμόζεται στην περίπτωση κερδοφόρου πιστωτικού ιδρύματος (εν τούτοις το πιστωτικό ίδρυμα δεν θα επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει αποθεματικά για να παρουσιάσει κέρδη).
- Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να επαναγοράσει τις προνομιούχες μετοχές στο ίδιο ποσό με αυτό που επενδύθηκε αρχικά σε αυτό. Μετά από 5 χρόνια οι μετοχές πρέπει να επανακτηθούν ή πρέπει να αποζημιωθούν με πρόστιμο. Αν δεν μπορούν να επανακτηθούν γιατί δεν καλύπτονται τα κριτήρια κεφαλαιακής επάρκειας, οι προνομιούχες μετοχές πρέπει να μετατραπούν σε κοινές μετοχές.

Έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- Κάθε σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να είναι σύμφωνο με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και να εγκριθεί με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με στόχο να διασφαλιστεί ότι το πιστωτικό ίδρυμα θα ανακτήσει τη βιωσιμότητά του στο τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης, ότι θα επιτευχθεί ο επιμερισμός του κόστους ανάμεσα στους μετόχους και ότι θα περιοριστεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Επόμενα βήματα

- Οι ελληνικές αρχές θα ετοιμάσουν την απαραίτητη νομοθεσία που θα θέσει σε εφαρμογή τις παραπάνω λεπτομέρειες μέχρι το τέλος Ιουνίου 2010 το αργότερο.

Παράρτημα 3. Προϋποθέσεις Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων

Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ		Χρονοδιάγραμμα
Δράση		
ΜΕΤΑΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
Απλοποίηση του συστήματος πληρωμών των δημοσίων υπαλλήλων	<ul style="list-style-type: none"> - εκκίνηση διαδικασιών για την απλοποίηση του συστήματος πληρωμών ώστε να καλύπτει τόσο το βασικό μισθό όσο και όλα τα επιδόματα που αφορούν όλους τους δημοσίους υπαλλήλους και εξασφάλιση ότι το νέο αυτό σύστημα λαμβάνει υπόψη την παραγωγικότητά τους και τα καθήκοντα. - ίδρυση μιας Ενιαίας Αρχής Πληρωμών, πλήρως λειτουργική, με στόχο να συγκεντρωθούν σε μία αρχή οι πληρωμές των μισθών προς τους Δημοσίους υπαλλήλους σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. - υιοθέτηση της νομοθεσίας για ένα απλοποιημένο σύστημα πληρωμών. 	<p>Σεπτέμβριος 2010</p> <p>Δεκέμβριος 2010</p> <p>Ιούνιος 2011</p> <p>Δεκέμβριος 2010</p>
Κρατικές Προμήθειες	<ul style="list-style-type: none"> - ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του συστήματος κρατικών προμηθειών για όλους τους κλάδους και για όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης εισάγοντας την χρήση συστημάτων ηλεκτρονικών δημοπρασιών (e-auctioning systems) 	<p>Μάρτιος 2011</p> <p>Ιούνιος 2010</p>
Διαφάνεια στις αποφάσεις δημοσίων δαπανών	<ul style="list-style-type: none"> - εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών και ενός αποτελεσματικού συστήματος προσφυγών. - υιοθέτηση της νομοθεσίας ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια μέσω της υποχρέωσης δημοσίευσης στο διαδίκτυο όλων των αποφάσεων για δαπάνες της κυβέρνησης. 	<p>Ιούνιος 2010</p>
Μεταρρύθμιση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση	<ul style="list-style-type: none"> - υιοθέτηση της νομοθεσίας για την μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης σε τοπικό επίπεδο. 	<p>Δεκέμβριος 2010</p>
Ανεξάρτητη λειτουργική αξιολόγηση της κεντρικής κυβέρνησης	<ul style="list-style-type: none"> - ανάθεση αναθεώρησης από ανεξάρτητο εξωτερικό φορέα της οργάνωσης και της λειτουργίας της κεντρικής διοίκησης. - υιοθέτηση νομοθεσίας και μέτρων για τον εξορθολογισμό της χρήσης των πόρων, της οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης και της αποδοτικότητας των κοινωνικών 	<p>Σεπτέμβριος 2010</p> <p>Ιούνιος 2011</p>

Διαφθωτικές Μεταρρυθμίσεις: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ		Χρονοδιάγραμμα
	Δράση	
	προγραμματίων	
Καλύτερη Νομοθέτηση	- υιοθέτηση της νομοθεσίας για την εφαρμογή της Ατζέντας για Καλύτερης Νομοθέτηση. - διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των μέτρων για την μείωση 20% του διοικητικού βάρους με βάση τα δεδομένα του 2008 και υποβολή σχετικής έκθεσης εφαρμογής στην Ε. Επιτροπή.	Δεκέμβριο 2010 Σεπτέμβριος 2011
ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΙ		
Έναρξη συνομιλιών με τους κοινωνικούς εταίρους	Για την προετοιμασία αναθεώρησης των διαπραγματεύσεων των μισθών στον ιδιωτικό τομέα και των συμβατικών ρυθμίσεων - παράταση της περιόδου μαθητείας για νέες θέσεις εργασίας στο ένα έτος. - μείωση του συνολικού επιπέδου αποζημιώσεων το οποίο θα πρέπει να εφαρμόζεται εξίσου για όλους τους εργαζόμενους. (blue and white collar workers)	Ιούνιος 2010
Αναθεώρηση της Νομοθεσίας για την Προστασία της Απασχόλησης	- αύξηση του ελάχιστου κατωφλίου (threshold) για την ενεργοποίηση όρων ομαδικών απολύσεων, ειδικά για τις μεγάλες επιχειρήσεις. - εφαρμογή μέτρων για τη διασφάλιση ότι οι κατώτατοι μισθοί της τρέχουσας περιόδου θα παραμείνουν αμετάβλητοι σε ονομαστική αξία για 3 χρόνια. - διευκόλυνση της χρήσης συμβάσεων προσωρινής απασχόλησης και μερικής απασχόλησης. - έπειτα από διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, η κυβέρνηση θα πρέπει να υιοθετήσει νομοθεσία για τους κατώτατους μισθούς εισάγοντας ειδική σχετική πρόβλεψη (sub-minima) για ιδιαίτερες κοινωνικές ομάδες που βρίσκονται σε κίνδυνο όπως οι νέοι και οι μακροχρόνια άνεργοι.	Δεκέμβριος 2010
Αναθεώρηση του κατώτατου μισθολογίου	- διασφάλιση ότι οι κατώτατοι μισθοί της τρέχουσας περιόδου θα παραμείνουν αμετάβλητοι σε ονομαστική αξία για 3 χρόνια.	Δεκέμβριος 2010
Αναθεώρηση του συστήματος διαπραγματεύσεων των μισθών στον ιδιωτικό τομέα για τη συγκράτηση των μισθών	- υιοθέτηση νομοθεσίας για την αναθεώρηση του συστήματος διαπραγματεύσεων των μισθών στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών συμφώνων απασχόλησης, με στόχο την αύξηση μισθών σε κατώτερο των κλαδικών συμβάσεων επίπεδο.	Δεκέμβριος 2010

Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ		Χρονοδιάγραμμα
	Δράση	
	<ul style="list-style-type: none"> - εφαρμογή μεταβλητών απολαβών έτσι ώστε οι μισθοί να αντικατοπτρίζουν την παραγωγικότητα σε επίπεδο επιχείρησης. - τροποποίηση των ρυθμίσεων του συστήματος διαιτησίας. - προσαρμογή της νομοθεσίας για την εισαγωγή ετήσιου υπολογισμού χρόνου εργασίας και μείωση στις υπερωριακές αμοιβές. - ενίσχυση της νομοθεσίας για την επιβολή δήλωσης των νέων απασχολούμενων. 	Δεκέμβριος 2010
Αύξηση της ευελιξίας στο ωράριο εργασίας.	<ul style="list-style-type: none"> - διασφάλιση ότι η Επιθεώρηση Εργασίας είναι πλήρως στελεχωμένη και ότι έχουν τεθεί ποσοτικοί στόχοι ελέγχων. 	Ιούνιος 2011
Καταπολέμηση της Αδήλωτης Εργασίας	Αναθεώρηση του πεδίου εφαρμογής με στόχο βελτιώσεις των κοινωνικών δαπανών για να ενισχυθεί η κοινωνική προστασία προς τις πιο ευάλωτες ομάδες.	Ιούνιος 2011
Αναθεώρηση στο δίκτυ κοινωνικής προστασίας. ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ	<p>Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει ένα νέο απλοποιημένο σύστημα (αναλογικό) για όλους τους νυν και μελλοντικούς εργαζόμενους που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - μέχρι το Δεκέμβριο του 2015, συνταξιοδότηση στην ηλικία των 65 ετών για όλους, συμπεριλαμβανομένων και όσων έχουν έχουν ασφαλιστεί προ της 1 Ιανουαρίου 1993. - αύξηση της απαιτούμενης ηλικίας για συνταξιοδότηση των γυναικών που υπηρετούν στον δημόσιο τομέα στα 65 χρόνια μέχρι το 2013. - ενίσχυση της σύνδεσης των εισφορών με τα επιδόματα. - υπολογισμός των συντάξεων σύμφωνα με το σύνολο του εργασιακού βίου. - μια μέση ετήσια λογιστική μεταφορά ύψους 1,2 - τμηριοποίηση των συντάξεων - έναν αυτόματο μηχανισμό προσαρμογής που να συνδέει το έτος συνταξιοδότησης με την αύξηση στην προσδοκώμενη διάρκεια ζωής κατά το έτος συνταξιοδότησης. - αυξημένη ελάχιστη περίοδο εισφορών από 37 σε 40 έτη μέχρι το 2015. - περιορισμένη χρήση της πρόωρης συνταξιοδότησης στα 60 έτη από την 1 Ιανουαρίου 2011, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων σε βάρεα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, και όσων έχουν 40 χρόνια εισφορών - αναθεωρημένο σύστημα παροχής αναπηρικών συντάξεων - μείωση (κατά 6% το χρόνο) των συντάξεων για εκείνους που θα συνταξιοδοτούνται μεταξύ των 60 και 65 ετών με λιγότερα από 40 χρόνια εισφορών. - καμία ειδική μεταχείριση για όσους έχουν έχουν ασφαλιστεί προ της 1 Ιανουαρίου 1993. 	Ιούνιος 2010
Αναθεώρηση του Συνταξιοδοτικού Συστήματος		

Διαφθωτικές Μεταρρυθμίσεις: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ		Χρονοδιάγραμμα
Δράση		
	<ul style="list-style-type: none"> - σημαντικές περικοπές στη λίστα βιολογικών και ανθρακικών επαγγελματιών (σε όχι περισσότερα από 10% του συνόλου) - ελάχιστη εγγυημένη σύνταξη για όλους πάνω από 65 ετών υπολογισμένη με βάση τα ελάχιστα απαιτούμενα μέσα διαβίωσης - μείωση των συνταξιοδοτικών ταμείων σε 3 <p>Το Κοινοβούλιο υιοθετεί την αναθεώρηση του Συνταξιοδοτικού Συστήματος</p>	Σεπτέμβριος 2010
ΥΓΕΙΑ		
Μεταρρύθμιση του συστήματος Υγείας	Ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων για την βελτίωση της διαχείρισης και του συστήματος προμηθειών στην υγεία: ολοκλήρωση της εφαρμογής λογιστικού συστήματος διπλής εγγραφής, εφαρμογή επιβλεψής από τον Υπουργό Οικονομικών, δημοσίευση λογιστικών ελέγχων.	Δεκέμβριος 2010
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
Διευκόλυνση στην ίδρυση εταιριών	Απλοποίηση στην ίδρυση νέων εταιριών και πλήρης λειτουργία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ).	Σεπτέμβριος 2010
Απλοποίηση της αδειοδότησης βιομηχανικών μονάδων και μείωση του κόστους έναρξης εργασιών	<ul style="list-style-type: none"> - Απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών για την αδειοδότηση επιχειρήσεων, για βιομηχανικές δραστηριότητες και επαγγέλματα μέσω της νομοθεσίας και μέσω της λειτουργικότητας των σχετικών σχεδίων. - Η Κυβέρνηση θα πρέπει να αλλάξει τη νομοθεσία προκειμένου να αμβλύνει τα φορολογικά εμπόδια για συγχωνεύσεις και εξαγορές και για να μειώσει το κόστος που αφορά τα τελωνεία. 	Δεκέμβριος 2010
Εφαρμογή της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες	<ul style="list-style-type: none"> - υιοθέτηση οριζόντιας νομοθεσίας, ολοκλήρωση της μελέτης της κλαδικής νομοθεσίας - λειτουργία των μοναδικών σημείων επαφής. - υιοθέτηση μέτρων σε βασικούς κλάδους υπηρεσιών, όπως ο τουρισμός, το εμπόριο και η εκπαίδευση. 	Σεπτέμβριος 2011
Απέλευθέρωση των Κλειστών επαγγελματιών	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόταση ειδικής νομοθεσίας για κάθε κλάδο για την άρση των περιορισμών στην εξάσκηση του δικηγόρου επαγγελματία, του φαρμακοποιού, του συμβολαιογράφου, του αρχιτέκτονα, του μηχανικού, των ορκωτών ελεγκτών. - Εφαρμογή της οδηγίας για τα Επαγγελματικά Προσόντα, ώστε να αναγνωρίζονται τα προσόντα εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες 	<p>Ιούνιος 2010</p> <p>Σεπτέμβριος 2010</p> <p>Δεκέμβριος 2010</p> <p>Δεκέμβριος 2010</p> <p>Δεκέμβριος 2010</p>

Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ		Χρονοδιάγραμμα
Δράση		
	- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την απελευθέρωση των κλειστών επαγγελματιών	Ιούνιος 2011
Μεταρρύθμιση στις Οδικές Μεταφορές Εμπορευμάτων	Απελευθέρωση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών με την κατάργηση όλων των περιττών περιορισμών στην πρόσβαση στο επάγγελμα των οδικών μεταφορέων εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων και των ελαχίστων καθορισμένων τιμών.	Σεπτέμβριος 2010
Πλαίσιο πολιτικής ανταγωνισμού	Τροποποίηση του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου της ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας της να ιεραρχεί τις σημαντικές υποθέσεις καθώς και της θωράκισης της ανεξαρτησίας των μελών της.	Δεκέμβριος 2010
Σιδηρόδρομοι	- Προετοιμασία ενός σχεδίου εξυγίανσης του κλάδου των σιδηροδρόμων με γνώμονα την αποκατάσταση της κερδοφορίας του επιχειρησιακού τους σκέλους. Διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις οδηγίες της ΕΕ, και προσδιορισμός ενός χρονοδιαγράμματος για την αναδιάρθρωση της εταιρείας χαρτοφυλακίου, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης ακίνητης περιουσίας / γής και άλλων περιουσιακών στοιχείων.	Ιούνιος 2010
Ενέργεια	- Πλήρης υλοποίηση του σχεδίου εξυγίανσης του σιδηροδρομικού τομέα. - Ολοκλήρωση των σχεδίων για την απελευθέρωση της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και έναρξη του εξορθολογισμού των τιμολογίων για τους καταναλωτές	Μάρτιος 2011 Σεπτέμβριος 2010
	- Υιοθέτηση νομοθεσίας για το διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων μέτρων εφαρμογής	Μάρτιος 2011
	- Υιοθέτηση μέτρων για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και των αρμοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας	Μάρτιος 2011
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΩΝ		
Πρώθιμη Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) και επενδύσεων σε στρατηγικούς κλάδους.	Η Κυβέρνηση θα πάρει μέτρα για τη διευκόλυνση ΑΞΕ και επενδύσεων καινοτομίας σε στρατηγικούς κλάδους (πράσινες βιομηχανίες, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών κλπ.) μέσω της αναθεώρησης του Επενδυτικού Νόμου, της υιοθέτησης μέτρων για τη διευκόλυνση των ΣΔΠ, δράσεων για την επιτάχυνση μεγάλων σχεδίων ΑΞΕ καθώς και μέτρων για την ενίσχυση της πολιτικής προώθησης εξαγωγών.	Σεπτέμβριος 2010
E&A και Καινοτομία	- Αξιολόγηση σε βάθος όλων των δράσεων E&A και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων επιχειρησιακών προγραμμάτων, με στόχο την προσαρμογή της εθνικής στρατηγικής.	Δεκέμβριος 2010
	- Δημιουργία ενός Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, που θα χρηματοδοτείται από το 7 ^ο	

Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ		Χρονοδιάγραμμα
Δράση		Δεκέμβριος 2010
ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	<p>Αύξηση στην απορρόφηση των Πόρων από τα Διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής.</p>	<p>Ιούνιος 2010</p> <p>Δεκέμβριος 2010 και μετά κάθε έξι μήνες</p> <p>Δεκέμβριος 2011</p> <p>Δεκέμβριος 2011</p>
	<p>πρόγραμμα E&A, με στόχο να εξετάσει την προώθηση της καινοτομίας, την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της δημόσιας έρευνας και της ελληνοκίνης βιομηχανίας και την ανάπτυξη περιφερειακών βιομηχανικών σχηματισμών συνεργασίας (clusters).</p>	
	<p>Δράση</p> <p>- εφαρμογή μέτρων για την επίτευξη των δεσμευτικών στόχων για απαιτούμενες πληρωμές από τα διαρθρωτικά ταμεία και το ταμείο συνοχής και για την υποβολή μεγάλων σχεδίων.</p> <p>- σύσταση μιας Ομάδας Δράσης σε συνεργασία με την Επιτροπή για να επιταχυνθεί η ανάπτυξη σχεδίων υψηλής ποιότητας καθώς και για να υπάρξει καλύτερος συντονισμός με άλλες δράσεις.</p> <p>- ολοκλήρωση των ενεργειών για τη διαμόρφωση προτεραιοτήτων στις δημόσιες επενδύσεις ώστε αυτές να κατευθύνονται προς σχέδια που ωφελούνται από κεφάλαια της E.E., και μέσω της εισαγωγής ενός κεντρικού τραπεζικού λογαριασμού.</p> <p>- επίτευξη των στόχων για απαιτούμενες πληρωμές (μετρήσιμα αποτελέσματα προς πιστοποιημένα δεδομένα) και μεγάλα σχέδια</p> <p>- εφαρμογή στο διαδίκτυο ενός ανοιχτού συστήματος επιτήρησης των διαδικασιών έγκρισης των προτάσεων έργων και της υλοποίησης των δημοσίων έργων.</p> <p>- διασφάλιση της διοικητικής ικανότητας όλων των Διαχειριστικών Αρχών και των Ενδιάμεσων Φορέων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.</p>	

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 6 Μαΐου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΛΟΥΚΙΑ-ΤΑΡΣΙΤΣΑ ΚΑΤΣΕΛΗ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΑΤΣΕΛΗ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΜΑΡΙΑ-ΕΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 6 Μαΐου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

* 0 1 0 0 6 5 0 6 0 5 1 0 0 0 6 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster.et@et.gr